

WSPÓLNOTA

**Kondycja finansowa samorządów
u progu pandemii.**

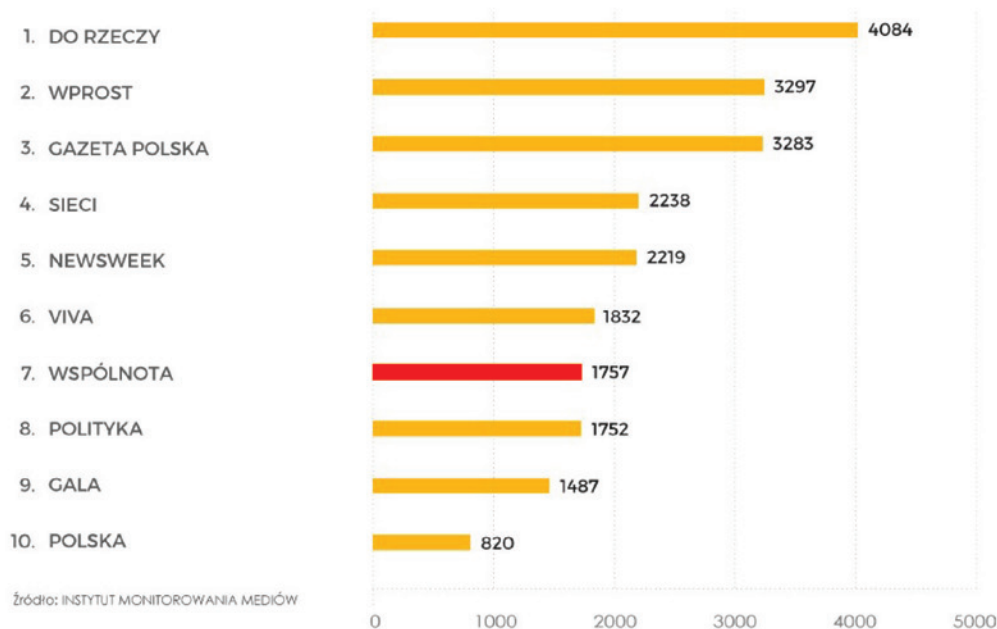
**Ranking nadwyżki
operacyjnej netto**

Nasze czasopismo, ukazujące się jedynie w prenumeracie, znalazło się w gronie najbardziej opiniotwórczych mediów 2020 r. Dziękujemy wszystkim czytelnikom, partnerom, autorom i przyjaciołom. Bez Was nie byłoby tego sukcesu.

TOP 10 NAJBARDZIEJ OPINIOTWÓRCZYCH TYGODNIKÓW I DWUTYGODNIKÓW 2020 ROKU

Instytut Monitorowania Mediów monitoruje ponad 1000 tytułów prasowych, ponad 200 stacji RTV oraz ponad milion domen polskich zasobów internetu wraz z social media. Raport „Najbardziej opiniotwórcze media w Polsce” dostarcza informacji na temat liczby cytatów z mediów ukazujących się w innych mediach, z wyłączeniem agencji informacyjnych i przedruków.

PRENUMERUJĄC PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO „WSPÓLNOTA” OTRZYMUJESZ:

PRAWO

Wiarygodną i aktualną informację prawną z praktycznym komentarzem, dzięki temu będziesz miał pewność, że twoje działania są zgodne z obowiązującymi normami. Mówimy na co zwrócić uwagę, czego unikać, jak przeprowadzić najważniejsze zmiany prawne.

PRAKTYKA

Porady na temat rozwiązań technicznych i praktyki urzędowej. Naszymi autorami są wieloletni samorządowcy i pracownicy JST, którzy sami stykają się z tymi problemami i je rozwiązują.

TRENDY

Informacje o tym co robią i czym żyją twoi sąsiedzi, a także jak wyglądają rozwiązania samorządowe w Europie i w wybranych państwach z innych kontynentów. Wybieramy rozwiązania najciekawsze, sprawdzone i możliwe do zastosowania.

NAJWAŻNIEJSI PARTNERZY

Informacje o najlepszych produktach oferowanych samorządom. Naszymi partnerami są najważniejsze firmy technologiczne, informatyczne i doradcze samorządu, które przygotowują dla państwa gotowe rozwiązania praktyczne.

KOMENTARZE

Emocje. Dowiesz się co sądzą o najważniejszych sprawach samorządowych i państwowych inni samorządowcy. Będziesz wiedział, że nie jesteś sam.

WSPÓLNY CEL

Wpływ na wspólne przedsięwzięcia środowisk samorządowych. Prenumerując „Wspólnotę” wzmocnisz głos środowiska i pomożesz przeforsować nasze postulaty.

Kondycja finansowa samorządów u progu pandemii.

Ranking nadwyżki operacyjnej netto

W ekskluzywnym gronie jednostek z nadwyżką per capita przekraczającą 1000 zł nie znajdujemy żadnego miasta wojewódzkiego (najlepszy rezultat zanotował Gdańsk – 775 zł). Wśród mniejszych miast na prawach powiatu najokazalszą nadwyżką odznacza się Sopot (1421 zł), ale w zestawieniu wszystkich samorządów gminnych znalazłby się dopiero na 24. miejscu. Absolutnym liderem rankingu jest gmina wiejska Kleszczów z nadwyżką na głowę mieszkańca przekraczającą 14 tys. zł. Następna w zestawieniu jest Rzaśnia (ponad 4 tys. zł).

Autorzy: Paweł Swianiewicz*, Julita Łukomska

NADWYŻKA OPERACYJNA

Wiadomo, że od dłuższego czasu sytuacja finansowa samorządów była trudniejsza niż sugerował to rząd w oficjalnych komunikatach. Zmieniające się w niekorzystny dla samorządów sposób przepisy podatkowe, rosące koszty wykonywania różnych zadań sprawiały, że dane o wzroście mierzonych w wartościach absolutnych dochodów były bardzo mylące. Świadczą o tym chociażby dane odnoszące się do nadwyżki operacyjnej budżetu. Liczba jednostek samorządowych notujących w latach 2017–2019 nadwyżkę operacyjną powyżej 15 proc. budżetu zmniejszyła się – w porównaniu z analogicznym wskaźnikiem wyliczonym dla danych o dwa lata wcześniejszych (czyli 2015–2017) – z 330 do 241. O ile w przypadku samorządów wojewódzkich i powiatowych ta negatywna tendencja nie jest widoczna, to w gminach rzuca się w oczy bardzo wyraźnie. Wśród miast na prawach powiatu taką stosunkowo wysoką nadwyżkę zanotowały w latach 2017–2019 tylko 3 jednostki. Z kolei liczba samorządów notujących deficyt bieżący (czyli niższe dochody bieżące od wydatków bieżących) – wprawdzie w dalszym ciągu niska – wzrosła z 8 w 2017 do 11 w 2018 i do 14 w 2019 r. Trzeba koniecznie dodać, że te negatywne zmiany pojawiły się w okresie wyjątkowo korzystnej koniunktury gospodarczej, kiedy moglibyśmy spodziewać się raczej zwiększania, a nie redukcji, poduszki bezpieczeństwa budżetowego w postaci nadwyżki operacyjnej.

Doskonale zdajemy sobie sprawę, że zamknięcie gospodarki związane z pandemią z jednej strony pociągnęło za sobą potrzebę dodatkowych wydatków, a z drugiej prowadziło do dramatycznego załamania dochodów samorządów. Dane odnoszące się do pierwszego półrocza 2020 r. wskazują, że nadwyżka operacyjna w miastach na prawach powiatu, w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, zmniejszyła się o prawie 40 proc. W gminach podmiejskich, a także w innych gminach liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, spadek ten wyniósł kilkanaście procent. Co ciekawe, w gminach mniejszych, powiatach i samorządach wojewódzkich te negatywne tendencje nie pojawiły się lub też miały znacznie mniejsze natężenie. Podobnie wyglądała sy-

tuacja po trzech kwartałach 2020 roku. W miastach na prawach powiatu nadwyżka operacyjna (w porównaniu z trzema kwartałami 2019 r.) była średnio mniejsza o 39,5 proc., a w pozostałych gminach o 32 proc. Nie była to zatem korekta, ale dramatyczne załamanie.

Dane wskazują, że to duże miasta w największym stopniu ucierpiały na skutek spadku dochodów w 2020 r., dlatego można skonstatować, że mit o wyjątkowej zamożności największych ośrodków miejskich będzie coraz bardziej odbiegał od stanu faktycznego.

Kiedy dostępne będą dane obejmujące cały rok 2020, będzie można przeprowadzić lepiej udokumentowaną analizę wpływu pierwszego roku pandemii na kondycję finansową samorządów. Ale dziś proponujemy jeszcze cofnąć się w czasie i spojrzeć na obraz tej sytuacji u progu pandemii – zatem na koniec 2019 roku. W naszym rankingu przyglądamy się kondycji finan-

sowej przez pryzmat nadwyżki operacyjnej, ale tym razem posługujemy się wskaźnikiem netto. Od nadwyżki operacyjnej (brutto) obliczanej zgodnie z metodologią stosowaną przez Ministerstwo Finansów odejmujemy kwoty spłat zadłużenia samorządów.

Naszym podstawowym wskaźnikiem jest średnia wartość nadwyżki operacyjnej netto z lat 2017–2019, ale warto zwrócić uwagę, że w jednej trzeciej powiatów i mniej więcej połowie miast na prawach powiatu oraz gmin wartość dla roku 2019 była niższa niż średnia dla całych trzech lat. Sugeruje to więc stopniowe pogarszanie się kondycji finansowej tych samorządów. Co ciekawe, takich przypadków niższej nadwyżki w 2019 w porównaniu z latami poprzednimi nie zaobserwowaliśmy w samorządach wojewódzkich.

O tym, że wzięcie pod uwagę nadwyżki operacyjnej netto (z uwzględnieniem spłat zadłużenia) a nie brutto ma duże znaczenie dla ogólnego obrazu sytuacji świadczy fakt, że o ile deficyt bieżący brutto w 2019 r. wykazywało zaledwie 14 samorządów, to w przypadku deficytu netto widzimy go już w 255 jednostkach samorządowych. Bardziej szczegółowe zestawienie pokazujemy także w tabeli 1.

Jeśli patrzymy na dane odnoszące się do średniej z lat 2017–2019, to samorządów notujących deficyt operacyjny netto w tym okresie znajdujemy 121 (por. tabela 2).

Tabela 1. Liczba samorządów notujących deficyt bieżący na koniec 2019 r.

	Deficyt bieżący brutto	Deficyt bieżący netto
Województwa	0	0
Powiaty	1	26
Miasta na prawach powiatu	0	5
Gminy	13	224
Razem	14	255

Tabela 2. Samorządy według wielkości nadwyżki operacyjnej netto na 1 mieszkańca (średnia z lat 2017–2019).

	>1000	500–1000	100–500	10–100	0–10	<0 (deficyt)
Województwa	0	0	1	15	0	0
Powiaty	0	0	48	244	7	15
Miasta na prawach powiatu	3	12	43	6	1	1
Miasta powiatowe	1	25	211	23	1	6
Inne miasta	17	72	428	59	5	25
Gminy wiejskie	43	191	1077	141	11	74
Razem	64	300	1808	488	25	121

Najwięcej jest ich wśród gmin wiejskich (71), ale sporo także wśród mniejszych miast (25) i powiatów (15). Przy czym sytuacja finansowa gmin wiejskich jest najbardziej zróżnicowana. Sporo jest wśród nich jednostek notujących deficyt, ale niemałą grupę stanowią także te, w których nadwyżka w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest bardzo wysoka – ponad 1000 zł.

Liczba jednostek samorządowych notujących w latach 2017–2019 nadwyżkę operacyjną powyżej 15 proc. budżetu zmniejszyła się – w porównaniu z analogicznym wskaźnikiem wyliczonym dla danych o dwa lata wcześniejszych (czyli 2015–2017) – z 330 do 241. O ile w przypadku województw i powiatów ta negatywna tendencja nie jest widoczna, to w gminach rzuca się w oczy bardzo wyraźnie.

▲ Upada mit o ogromnej zamożności polskich metropolii. Fot. Pixabay

Wbrew dość często spotykanym opiniom, samorządy z największą nadwyżką operacyjną netto to wcale nie są największe miasta. W ekskluzywnym gronie jednostek z nadwyżką per capita przekraczającą 1000 zł nie znajdujemy żadnego miasta wojewódzkiego (najlepszy rezultat notuje Gdańsk – 775 zł). Wśród mniejszych miast na prawach powiatu najokazalszą nadwyżką odznacza się Sopot (1421 zł), ale w zestawieniu wszystkich samorządów gminnych znalazłby się dopiero na 24. miejscu, a kolejne najzamożniejsze miasta na prawach powiatu jeszcze niżej: Świnoujście (nadwyżka: 1281 zł) na 28. oraz Gliwice (1175 zł) na 39. miejscu.

Absolutnym liderem rankingu jest gmina wiejska Kleszczów z nadwyżką

na głowę mieszkańca przekraczającą 14 tys. zł. Następną w tym zestawieniu jest kolejna gmina wiejska z województwa łódzkiego – Rząśnia (ponad 4 tys. zł). Dalej w czołowej dwunastce mamy wyłącznie gminy wiejskie albo małe miasteczka. Są to albo zamożne gminy podmiejskie (Kobierzyce koło Wrocławia czy Michałowice spod Warszawy) albo miejscowości turystyczne (Krynica Morska, Dziwnów, Świeradów-Zdrój) albo gminy powiązane ze znacznymi zakładami przemysłowymi, najczęściej przemysłem wydobywczym (Grębocice, Jerzmanowa i Gromadka w woj. dolnośląskim, Szczerców w woj. łódzkim, Byczyna w woj. opolskim).

Wziąwszy pod uwagę fakt, że dotychczasowe dane wskazują, iż to duże mia-

sta w największym stopniu ucierpiały na skutek spadku dochodów w 2020 r., można skonstatować, że mit o wyjątkowej zamożności największych ośrodków miejskich będzie coraz bardziej odbiegał od stanu faktycznego. Grupa mniejszych miast i gmin jest bardzo silnie zróżnicowana pod względem kondycji finansowej samorządów – są w niej zarówno jednostki znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, ale także liczna grupa samorządów, w których komfort zarządzania finansami jest stosunkowo największy. ■

* Paweł Swianiewicz jest profesorem ekonomii, kierownikiem Katedry Rozwoju i Polityki Lokalnej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego; Julita Łukomska jest adiunktem w tej samej Katedrze

Jak wygląda mazowiecka solidarność

Rozmowa z marszałkiem województwa mazowieckiego Adamem Struzikiem

Mazowsze kolejny raz zajmuje pierwsze miejsce w rankingu kondycji finansowej samorządów. Jak władze Mazowsza oceniają ostatni rok budżetowy?

Mimo obaw, które wywołał wybuch pandemii, sytuacja finansowa Mazowsza była dość stabilna. Udało nam się przeprowadzić większą część zaplanowanych inwestycji, nie zrezygnowaliśmy również z realizacji programów wsparcia ani pierwszej edycji Budżetu Obywatelskiego Mazowsza. Dzięki środkom z UE od samego początku pandemii mogliśmy wspierać mazowieckie szpitale kupując dla nich sprzęt i środki ochrony osobistej. Dziś wartość tego projektu to aż 360 mln zł. Środki unijne pomogły także w doposażeniu stacji pogotowia ratunkowego i szkół, które z dnia na dzień musiały przejść na naukę zdalną. Ponad 110 mln zł z UE przeznaczaliśmy na pomoc dla przedsiębiorców.

Jak duży wpływ miała obecna sytuacja na budżet województwa i plany władz Mazowsza?

Budżet Mazowsza na 2021 r. jest bardzo obiecujący. Ponad 1 mld zł przeznaczymy na inwestycje. Tym razem największe środki kierujemy na doposażenie i modernizację naszych szpitali. To efekt panującej pandemii, która pokazała, ile jeszcze jest w tym zakresie do zrobienia. Oczywiście, kierujemy także środki na inwestycje drogowe, w instytucjach kultury czy naszych szkołach i bibliotekach. W tym roku ruszy chociażby budowa nowego budynku szkoły drzewnej w Garbacie-Letnisku, a dwa nasze warszawskie szpitale – międzyleski i bródnowski, przygotują się do rozpoczęcia kilkusetmilionowych inwestycji. To, co jest niewątpliwie istotne to fakt, że przeznaczymy w tym roku aż 250 mln zł na wsparcie samorządów lokalnych w ramach naszych autorskich programów wsparcia.

Jak samorząd województwa radzi sobie w walce z pandemią?

Wszyscy mamy świadomość, że niestety ta walka do równych nie należy. Mazowsze od początku pandemii podjęło używanie. Jako pierwszy region w Polsce uruchomił projekt unijny, aby doposażyć i przygotować szpitale do walki z COVID-19. W sumie dzięki wsparciu z UE – aż 360 mln zł – zakupiliśmy dla 75 placówek medycznych ponad 1600 sztuk aparatury medycznej, 40 tys. sztuk wyposażenia oraz 20 mln środków ochrony osobistej.

Adam Struzik. Fot. UMWM

Pomoc trafiła także do stacji pogotowia ratunkowego. W sumie na ich doposażenie, a także dodatkowe szkolenia czy wynagrodzenia dla ratowników medycznych przeznaczymy ponad 46 mln zł. Sfinansujemy także cykl szkoleń dla 3 tys. lekarzy i medyków, aby skuteczniej mogli walczyć z COVID-19. Widzimy także potrzebę inwestowania w sprzęt, który będzie potrzebny do rehabilitacji pacjentów cierpiących na tzw. zespół pocovidowy. Naszym celem jest utworzenie w każdym subregionie ośrodka rehabilitacji pocovidowej.

Mazowsze realizuje autorskie programy wsparcia. Czy nie ma ryzyka, że jednak będziecie musieli z nich zrezygnować?

Nie zakładamy takiego scenariusza. To wsparcie jest bardzo potrzebne i od lat cieszy się dużym zainteresowaniem. Te programy to wyraz naszej mazowieckiej solidarności. To, co najważniejsze to to, że o nasze wsparcie może ubiegać się każdy. Nie patrzymy na barwy polityczne, tak jak ma to miejsce chociażby w przypadku rozstrzygniętego niedawno naboru do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, gdzie gros środków wędruje do sympatyków partii rządzącej. Niestety, cierpią na tym mieszkańcy. Jako samorząd województwa dwukrotnie już zostaliśmy pozbawieni wsparcia. Nasze projekty dotyczące modernizacji szpitala w Rudce, budowy ośrodka radio-

terapii w Płocku czy nowego SOR-u w Mazowieckim Szpitalu Specjalistycznym w Radomiu nie zyskały uznania rządzących. Bo przecież, co może być ważniejsze niż kostka przed kościołem, nowy skatepark czy strefa relaksu?

W ubiegłym roku kolejny raz powrócił pomysł podziału administracyjnego Mazowsza. Myśli pan, że rząd rzeczywiście dąży do jego realizacji?

Ten pomysł wraca jak bumerang. Średnio co pół roku można przeczytać w mediach, że rząd znów planuje podział administracyjny województwa. Tylko niestety za każdym razem nikt z rządzących nie potrafi podać żadnych racjonalnych argumentów. Jak mantra jest powtarzane, że dzięki temu przybędzie środków unijnych. Ale proszę spojrzeć na fakty. Od 2018 r. obowiązuje wywalczony przez nas nowy podział statystyczny Mazowsza. To właśnie dzięki niemu w nowej perspektywie finansowej Mazowsze regionalne może liczyć na 1,5 mld euro. Na tym nie koniec. Po raz pierwszy, po latach walki, Mazowsze regionalne zostanie uwzględnione w programie Polska Wschodnia. To niezbity dowód na to, że powtarzane od lat argumenty zwolenników podzielenia województwa służą tylko i wyłącznie ambicjom politycznym. Cel jest jeden – chęć przejęcia władzy w największym regionie w kraju. ■

Racjonalizacja wydatków to możliwość inwestycji

Zdolność do osiągnięcia nadwyżki operacyjnej netto jest niezwykle istotna z punktu widzenia utrzymania wysokiego potencjału w zakresie absorpcji środków europejskich i z programów krajowych. Analiza budżetu może pomóc wygospodarować oszczędności w wydatkach bieżących.

Lp.	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	mazowieckie	132,82	126,31
2	podkarpackie	95,72	82,33
3	świętokrzyskie	98,66	68,30
4	podlaskie	69,68	59,22
5	pomorskie	90,62	58,95
6	wielkopolskie	76,90	50,37
7	dolnośląskie	55,03	50,26
8	opolskie	63,45	49,81
9	kujawsko-pomorskie	78,73	47,41
10	śląskie	61,40	46,27

Założeniem polityki finansowej województwa pomorskiego na przestrzeni lat jest osiągnięcie minimum 100 mln zł nadwyżki operacyjnej netto przy dochodach i wydatkach na poziomie ok. 1 mld złotych. Nadwyżka za rok 2018 wyniosła 106 mln zł, natomiast wykonana za rok 2019 – już 207 mln zł i 178 mln zł w 2020 r. dotkniętym negatywnymi skutkami pandemii COVID-19. Samorząd woj. pomorskiego od początku prowadzi prorozwojową politykę inwestycyjną mającą na celu podnoszenie jakości życia mieszkańców Pomorza. Założenia znajdują odzwierciedlenie w strategii rozwoju województwa, a następnie w wieloletniej prognozie

finansowej. W ostatnich 10 latach poziom wydatków majątkowych woj. pomorskiego wynosił średnio 36 proc. wydatków ogółem, a w rekordowym 2019 roku było to 48 proc.

W woj. świętokrzyskim zdolność osiągnięcia nadwyżki operacyjnej netto jest niezwykle istotna z punktu widzenia utrzymania wysokiego potencjału w zakresie absorpcji środków europejskich oraz programów krajowych. W tym celu podejmowane są działania pozwalające na zwiększanie dochodów bieżących oraz sprzyjające racjonalizacji wydatków bieżących. Racjonalizacji wydatków bieżących służy m.in. dokonywanie zakupów grupowych dla urzędu marszałkowskiego

▲ Wydatki na tabor kolejowy i połączenia pasażerskie to ważna pozycja w budżecie woj. wielkopolskiego. Fot. UMWW

◀ **Mieczysław Struk**
marszałek woj. pomorskiego

Skupieni na pozyskiwaniu środków

Duża część wysiłków zarządu województwa jest skupiona na pozyskiwaniu środków europejskich, w znacznej części pochodzących spoza regionalnego programu operacyjnego. To one oraz środki własne przeznaczone na wkład własny wraz z niewielką częścią finansowaną z pożyczki zagranicznej CEB pozwoliły zarówno na sfinansowanie projektów własnych związanych z poprawą dostępności drogowej i transportowej, bezpieczeństwa na drogach wojewódzkich czy też zakupem elektrycznych zespołów trakcyjnych do obsługi przewozów pasażerskich, ale też na współfinansowanie wkładu krajowego w projektach realizowanych przez podmioty lecznicze, które znacząco poprawiły jakość i warunki udzielania świadczeń oraz zwiększyły możliwości specjalistycznej diagnostyki i leczenia.

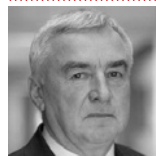
WOJEWÓDZTWA

◀ **Marek Woźniak**
marszałek woj. wielkopolskiego

Ważny jest margines bezpieczeństwa

Sytuacja budżetowa województwa wielkopolskiego, mimo trwającej już ponad rok epidemii COVID-19, jest dobra. Taką ocenę można sformułować na podstawie analizy kluczowych wskaźników określających nasz potencjał finansowy. Tę ocenę potwierdziły w swoich opracowaniach i raportach niezależne instytucje, np. Fitch Ratings i NIK. Jednym z tych kluczowych wskaźników jest nadwyżka operacyjna. Województwo kładzie duży nacisk, aby co roku kształtowała się ona na odpowiednio wysokim poziomie (od 2014 r. przekracza 200 mln zł), ponieważ wpływa ona nie tylko na płynność bieżącą, ale także na możliwości finansowania inwestycji czy spłaty zobowiązań.

◀ **Andrzej Bętkowski**
marszałek woj. świętokrzyskiego

Innowacje, zdrowie, zielona energia

Jednym z priorytetów polityki regionalnej naszego regionu jest zwiększenie poziomu innowacyjności gospodarki, ponieważ to właśnie od niego zależeć będzie w dużym stopniu dynamika wzrostu społeczno-ekonomicznego. Dlatego sztandarowym przedsięwzięciem na najbliższe lata będzie II etap budowy kampusu Głównego Urzędu Miar. Stawiamy także na przedsięwzięcia związane z zieloną energią, ochroną środowiska, poprawą efektywności energetycznej oraz na inwestycje w odnawialne źródła energii. Pragniemy wspierać działania w zakresie dostosowania do zmiany klimatu. Mam na myśli w szczególności rozwój małej retencji.

go oraz jednostek organizacyjnych. Ponadto od kilku lat realizowany jest „Program zarządzania długiem województwa”, którego celem jest ograniczenie długu do poziomu 100 proc. w relacji do dochodów własnych, powiększonych o subwencję ogólną, aby nie dopuścić do utraty możliwości jego obsługi. Głównym założeniem polityki finansowej woj. wielkopolskiego jest stała analiza

i optymalizacja wydatków bieżących. Było to niezwykle istotne w 2020 r. w momencie wybuchu pandemii COVID-19. W obliczu przewidywanego spadku dochodów z tytułu CIT i PIT, w celu utrzymania nadwyżki operacyjnej i zachowania płynności finansowej przeprowadzono analizę budżetu i dokonano oszczędności w wydatkach bieżących.

Wprowadzono też zasadę, że dynamika dochodów bieżących wyznacza maksymalny pułap wzrostu dla wydatków bieżących. Oznacza to, że wydatki bieżące nie mogą rosnąć szybciej niż wzrastają dochody bieżące. Dobrze odzwierciedlają to dane wskazane w rankingu. Nadwyżka operacyjna wzrosła w latach 2017–2019 o 86,5 mln zł, tj. z 210,5 mln zł w 2017 r. do 297,0 mln zł w 2019 r. ■

REKLAMA

PODKARPACKIE
przestrzeń otwarta

 podkarpackie.eu

 @Podkarpackie.Przestrzen.Otwarta
 @GoPodkarpackie
 @VisitPodkarpackie

Jak skutecznie przeciwstawić się spadkom dochodów

Samorządowcy z miast wojewódzkich mają różne pomysły na budowanie i utrzymanie nadwyżki operacyjnej. Z jednej strony skarbnicy sugerują refinansowanie wynagrodzeń części pracowników z funduszy zewnętrznych – tam, gdzie jest taka możliwość – a z drugiej racjonalizację kosztów obsługi zadłużenia. Cokolwiek by zrobić, utrzymanie nadwyżki w czasie pandemii jest wyjątkowo trudne.

Nadwyżkę operacyjną wypracowuje się dwutorowo – dbając o wzrost dochodów i minimalizując wydatki bieżące. Skarbnik Gdańska Izabela Kuś zauważa, że miasta mają niewielki wpływ na zwiększanie dochodów, więc ich stabilność budują poprzez tworzenie przyjaznego klimatu do życia w mieście i prowadzenia działalności gospodarczej. Większe pole do aktywnego oddziaływania na miejskie finanse pani skarbnik widzi w zarządzaniu wydatkami bieżącymi. Miasta mogą podejmować w tym zakresie różne działania, w tym:

- ograniczanie wydatków remontowych (bieżących) na rzecz zadań o charakterze modernizacyjnym (inwestycyjnym), bardziej kompleksowym, o dłuższej trwałości i rozwiązujących dodatkowe problemy, przynoszących w przyszłości oszczędności w kosztach utrzymania (np. obniżanie kosztów energii),
- finansowanie z budżetu inwestycyjnego wydatków na wynagrodzenia pracowników zaangażowanych w realizację tych projektów,
- refinansowanie wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w realizację projektów finansowanych z zewnętrznych funduszy (głównie unijnych),
- rozwijanie centrów usług wspólnych w celu optymalizacji zatrudnienia i efektywności pracy, optymalizacji kosztów działania obsługiwanych jednostek, uszczelniania procedur zapobiegających nadużyciom,
- realizacja wspólnych zamówień publicznych w ramach miejskich jednostek i spółek oraz dla obszaru metropolitalnego (np. zakup energii) przynoszących oszczędności jako efekt skali.

Marcin Urban, skarbnik Wrocławia, możliwość budowania nadwyżki operacyjnej widzi w ograniczaniu kosztów obsługi zadłużenia. – Aby wypracować bezpieczny poziom nadwyżki bieżącej, Wrocław od wielu lat kładzie nacisk na racjonalną politykę po stronie wydatków bieżących, w ramach której ograniczane są koszty związane z obsługą posiadanego zadłużenia – zauważa skarbnik. – To również inne działania, takie jak poszerzanie bazy podatkowej, bieżący monitoring i egzekucja zaległych należności oraz działania na rzecz przedsiębiorców, tak aby Wrocław był atrakcyjnym miejscem na prowadzenie i rozwój działalności gospodarczej. ■

Lp.	Miasto	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	Gdańsk	636,64	775,50
2	Katowice	716,92	739,18
3	Bydgoszcz	777,07	692,88
4	Warszawa	290,39	629,51
5	Wrocław	490,98	535,95
6	Szczecin	551,01	521,10
7	Poznań	460,18	467,71
8	Zielona Góra	366,36	428,62
9	Gorzów Wlkp	437,25	423,87
10	Toruń	337,78	411,52

◀ **Danuta Lange**
skarbnik Katowic

Zdajemy bardzo trudny egzamin

Miasto zawsze starało się racjonalizować wydatki bieżące, aby poszerzać możliwości rozwojowe. Działania te przynosiły efekty i miasto bardzo się zmieniło i zmienia. Działamy jednak w coraz trudniejszych warunkach, bowiem z jednej strony wzrastają ceny, oczekiwania społeczności lokalnej co do utrzymywania wysokiego standardu przestrzeni publicznej i świadczonych przez miasto usług, z drugiej występują ograniczenia w dochodach samorządu, w tym spowodowane nie tylko przejściowym kryzysem gospodarczym, ale systemową zmianą przepisów. Zdajemy sobie sprawę, że należy mocno wyważyć wprowadzanie dalszych ograniczeń w wydatkach i zwiększanie opłat i podatków dla mieszkańców. Kryzys wywołał pandemię jeszcze bardziej unaoczniał, jak ważna jest dobra kondycja finansów, na którą pracowano wiele lat, aby w trudnych momentach nie zahamować inwestycji i nie zaprzestać świadczenia usług na poziomie zadowalającym mieszkańców. W 2020 roku Katowice wydaje się, że zdały ten egzamin – na inwestycje wydatkowano 20 proc. budżetu, a nadwyżka operacyjna pomimo znacznego spadku pozostała na bezpiecznym poziomie.

◀ **Rafał Bruski**
prezydent Bydgoszczy

Pandemia zawitała w niekorzystnym dla samorządów momencie

Dzięki racjonalnej polityce finansowej w latach 2009–2019 zainwestowaliśmy łącznie 1,23 mld zł, finansując to nadwyżką operacyjną w kwocie 0,76 mld zł i dochodami majątkowymi (głównie fundusze UE) w wysokości 0,47 mld zł. Zadłużenie miasta w 2019 roku jest niższe niż w 2014 roku. Takie efekty były możliwe dzięki wzrostowi nadwyżki operacyjnej – a bezpośrednio dzięki racjonalizacji poziomu i jakości wydatków.

W 2010 roku Bydgoszcz pod względem nadwyżki operacyjnej zajmowała ostatnią pozycję wśród największych polskich ośrodków. W 2010 roku miała nadwyżkę operacyjną na poziomie 12 mln zł i wskaźnik zadłużenia na poziomie zbliżonym do maksimum (60 proc.). Analiza sytuacji miasta i potrzeb rozwojowych wskazały, że szansą jest maksymalne inwestycyjne wykorzystanie funduszy unijnych. Dla realizacji tego celu konieczne było zapewnienie wkładu własnego, którego źródłem mogły być bądź środki własne, czyli nadwyżka operacyjna, bądź finansowanie zwrotne, czyli upraszczając – kredyt. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych z 2009 roku nowy wskaźnik określający zdolność do zaciągania kredytu dla miasta od 2014 roku zależny był również od nadwyżki operacyjnej.

Przyjęta w Bydgoszczy zasada racjonalnej weryfikacji wydatków (wydawać na to, co jest niezbędne, przy założeniu największego efektu z każdej wydanej złotówki) połączona z założeniem, aby coroczny przyrost inflacyjny dochodów nie był wydawany w całości na wydatki bieżące, a na inwestycje, pozwoliła na osiągnięcie 292 mln zł nadwyżki operacyjnej w 2019 roku. Racjonalizacja wydatków to praca nad zakupami, aby zwiększać konkurencyjność podczas przetargów, dostosowywać okres

świadczenia usług do możliwości zainwestowania na danym rynku również przez nowe firmy czy też poprawa organizacji zadań miasta. Pandemia zawitała do Polski w niekorzystnym dla samorządów momencie. Wprowadzone w 2019 roku ustawy ograniczyły znacznie wpływy z podatku PIT i zwiększyły wydatki na oświatę z powodu przerwania znacznej części podwyżek wynagrodzeń ustalonych przez rząd na samorządy. Tym samym JST, które podobnie jak Bydgoszcz zgodnie z dobrymi praktykami zarządzania finansowego miały w WPF zachowaną rezerwę na wypadek kryzysu, tę rezerwę straciły. Zatem w momencie wybuchu pandemii wiadomo było, że sytuacja finansowa samorządów pogorszy się, co wpłynie na zdolność do inwestowania (zahamowanie inwestycji). Pogorszenie wyników Bydgoszczy w 2020 roku – to blisko 100 mln zł spadku nadwyżki operacyjnej liczonej rok do roku, a w stosunku do tendencji z ostatnich 10 lat – około 130 mln zł. Pandemia nie daje możliwości aktywnego zarządzania nadwyżką operacyjną. Prymat zdrowia i życia ludzkiego nie pozwala na oszczędności. Spadki dochodów z komunikacji publicznej, z obiektów sportowych, instytucji kultury, nie dają się zrekompensować. Nieznacznie zmniejszenie wydatków (na promocję, wydarzenia kulturalne itp.) nie kompensują ich nawet w części. Przy czym trzeba pamiętać, że miasto pozyskuje dochody na realizację wydatków w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Czyli spadek dochodów powodowałby rezygnację z części wydatków – co oznacza brak pracy dla pracowników firm wykonujących na przykład koszenie trawników czy inne zadania, które teoretycznie można ograniczyć. Ale to znów spowoduje spadek dochodów z PIT. Mamy zatem do czynienia z sytuacją, w której nie ma dobrych rozwiązań. Można tylko wybierać działania o mniej negatywnych skutkach.

◀ **Izabela Kuś**
skarbnik Gdańska

Przyjmujemy pesymistyczne scenariusze

W październiku 2020 roku budżet miasta został gruntownie przebudowany poprzez zrównoważenie spadających dochodów, m.in. zmniejszono wydatki bieżące o ponad 100 mln zł, przy równoczesnym zwiększeniu o ok. 20 mln zł wydatków na wynagrodzenia nauczycieli, podwyższone w poprzednich latach odpowiednio o 13 proc. i o 6 proc. Największe korekty w zeszłorocznym budżecie związane były z zakładanym spadkiem wpływów z PIT (–50 mln zł), z CIT (–30 mln zł) i ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej (–40 mln zł). UbYTEK w dochodach budżetu w 2020 r. udało się zbilansować dzięki ograniczeniu wydatków bieżących. Również część inwestycji planowanych w 2020 r. została przesunięta na lata 2021–2022. Działania

zaprocentowały tym, że w ostatecznym rozrachunku w Gdańsku udało się wypracować dużo wyższą niż planowana nadwyżkę operacyjną. Jest ona efektem pesymistycznej kalkulacji dochodów z podatków i rygorystycznego podejścia do realizacji wydatków. Różnorodność i elastyczność gdańskich przedsiębiorców oraz rosnąca atrakcyjność Gdańska przyciągającego nowych mieszkańców i przedsiębiorców – pozytywnie oddziałują na stabilność miejskich dochodów, co mimo pandemii pozwoliło wypracować nadwyżkę za 2020 r. na poziomie 237,4 mln zł (z planowanych ok. 20 mln zł). Nadal najbardziej wrażliwymi na sytuację epidemiczną dochodami miejskiego budżetu są wciąż spadające wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej.

◀ **Marcin Urban**
skarbnik Wrocławia

Przed nami niełatwe zadanie

W czasie pandemii trudne będzie wypracowanie nadwyżki operacyjnej na optymalnym poziomie. Podobnie jak w zeszłym roku spodziewamy się niższych dochodów – przede wszystkim własnych. Musimy również zapewnić środki na realizację bieżących wydatków i na przeciwdziałanie pandemii. To m.in. wsparcie dla mieszkańców, służb, oświaty czy szpitali. W 2020 roku nadwyżka operacyjna netto (po uwzględnieniu spłat zobowiązań) była ujemna i wyniosła 89 mln zł. Była także niższa o 255 mln w stosunku do 2019 roku, co pokazuje, że w czasie pandemii sytuacja finansowa miasta uległa pogorszeniu. W tej chwili trudno przewidzieć, jak długo obowiązywać będzie stan epidemii w Polsce i ile potrwać związane z nim obostrzenia.

Racjonalne zarządzanie płynnością finansową ratuje nadwyżkę

Sopot (zwycięzca w kategorii miast na prawach powiatu) postawił na budowanie zdolności kredytowej, Dąbrowa Górnicza (5. miejsce) drobiazgowo kontroluje wydatki bieżące. Oto ich recepta na dobre wyniki.

Racjonalne zarządzanie płynnością finansów miasta, wysokie dochody własne, m.in. z podatków PIT, od nieruchomości czy wpływy z opłaty uzdrowiskowej, ale również skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych krajowych i europejskich – wszystko to wpłynęło na dobrą kondycję finansów Sopotu w latach 2017–2019. W tym czasie, mimo prosperity, Sopot ograniczał wydatki bieżące, aby jak największą część budżetu przeznaczyć na inwestycje, m.in. w dziedzinie turystyki, która jest kołem zamachowym lokalnej gospodarki oraz na projekty podnoszące jakość życia mieszkańców. Założeniem polityki finansowej była najszybsza spłata posiadanych kredytów, aby osiągnąć jak najwyższą zdolność do zaciągania nowych zobowiązań czy pozyskiwania środków zewnętrznych. Na bieżąco dokonywane było badanie płynności i ogólnej sytuacji finansowej miasta, aby w czasie przed konsumpcją największych unijnych środków finansowych nie zadłużać się na wydatki bieżące, a ewentualne kredyty zaciągać jedynie w celu uzupełnienia wkładu własnego, koniecznego do zamknięcia finansowania inwestycji.

W Dąbrowie Górniczej od lat sprawdzonym sposobem dbałości o finanse jest racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi poprzez szczegółową analizę i weryfikację wydatków bieżących. Pozwala to więcej środków przeznaczyć na finansowanie inwestycji. W 2021 roku wydatki na inwestycje szacowane są na 142 mln zł – to prawie 16 proc. całego budżetu. Choć to spora kwota, to potrzeb jest o wiele więcej, jednak sytuacja związana z epidemią również odbija się na finansach. Dlatego przyjęto trudną, ale konieczną zasadę, że w pierwszej kolejności realizowane są te zadania, na które jest zapewnione finansowanie zewnętrzne. W całej puli inwestycyjnej środki własne miasta to ok. 80 mln zł, a ponad 62 mln zł pochodzić będzie z dotacji unijnych bądź innych funduszy. Warto przy tym wspomnieć, że wszystkie wydatki inwestycyjne zwiększają majątek miasta, dlatego jego władze nie wahają się sięgać po kredyty, które przeznaczane są na inwestycje, a nie bieżące wydatki. ■

◀ **Jacek Karnowski**
prezydent Sopotu

Przyszłość nie rysuje się różowo

Lata 2017–2019 były okresem rozsądnego wydawania, niezadłużania się, gromadzenia pieniędzy na kolejne inwestycje i projekty. Gospodarskie podejście zaprocentowało konkretnymi efektami. Jestem jednak pełen niepokoju o wynik i podsumowanie roku 2020 oraz tego, co przyniesie obecny rok, głównie ze względu na negatywne finansowe efekty pandemii oraz skutki zmian w systemie podatkowym. Wzrastają wydatki bieżące – głównie na walkę z pandemią, ale również z powodu niedoszacowania ponoszonych przez samorządy wydatków na funkcjonowa-

nie oświaty. Zmalały wpływy zarówno z podatków lokalnych, jak i z PIT, dzierżawy, najmu, opłat, w tym opłaty uzdrowiskowej. Dochodzi do tego wsparcie dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami lockdownów, obostrzeń i niemożności prowadzenia biznesów. To wszystko odbija się na stanie finansów miasta. Zasada, że zadłużamy się wyłącznie na inwestycje, a nie na wydatki bieżące, wciąż w Sopocie obowiązuje i jest przestrzegana. Zasadne pozostaje jednak pytanie, czy jeśli rząd nie zmieni swojej polityki względem samorządów i nie weźmie odpowiedzialności za kosztowne obietnice dotyczące np. podwyżek w oświacie, to czy my będziemy musieli brać kredyty na wypłacanie pensji dla nauczycieli i pracowników samorządowych? To nie tylko problem Sopotu, ale wszystkich polskich miast i gmin.

Lp.	Miasto	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	Sopot	1807,21	1421,69
2	Świnoujście	-375,59	1281,49
3	Gliwice	1094,22	1174,63
4	Płock	985,31	977,69
5	Dąbrowa Górnicza	690,50	621,98
6	Tychy	580,33	606,03
7	Bielsko Biala	534,19	530,77
8	Jastrzębie Zdrój	611,56	527,39
9	Biała Podlaska	595,34	511,03
10	Rybnik	414,95	492,66

29 listopada 2019 r. otwarte zostało Centrum Opieki Geriatrycznej w Pomorskim Centrum Reumatologicznym im. dr Jadwigi Titz-Kosko w Sopocie. To pierwszy szpital geriatryczny w województwie, który kompleksowo opiekuje się osobami starszymi. Koszt utworzenia Centrum wyniósł ponad 31 mln zł. Sopot wsparł tę inwestycję kwotą 10,9 mln. Jest ona przykładem wyjątkowego montażu finansowego: samorządu wojewódzkiego, miasta Sopotu oraz funduszy unijnych. W czasie pandemii na terenie Centrum utworzony został oddział covidowy na ponad 40 łóżek, który służy mieszkańcom całego regionu. Fot. Fotobank.pl/UMS

◀ **Marcin Bazylak**
prezydent Dąbrowy Górniczej

Idziemy w kierunku innowacji

Szukamy nowych źródeł dochodów i zabiegamy o inwestorów. Nie byłoby to jednak możliwe, gdyby nie wieloletnie nakłady z poprzednich lat przeznaczone na skomunikowanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych. Dziś wydatki te owocują konkretnymi inwestycjami i środkami, jakie płyną do budżetu. Chciałbym zaznaczyć, że nie chodzi nam tylko o ściągnięcie dużych podatków. Tak naprawdę jest to moment na transformację gospodarczą miasta, aby z ciężkiego przemysłu, na którym Dąbrowa wyrosła, pójść w kierunku innowacji i tworzenia miejsc pracy w zakładach nieuciążliwych dla środowiska. Jest to też olbrzymia szansa na rozwój małych i średnich firm w naszym mieście. Droga z mojego domu do stacji kolejowej w Gołonogu pieszo zajmuje ok. 15 minut, na rowerze 3 minuty, tyle samo potrzebuję, by dojechać tam samochodem. Dalsze 25 minut zajmie mi podróż pociągiem do centrum Katowic. Teoretycznie zatem nie ma szybszego i bezpieczniejszego sposobu, by dostać się np. na katowicki rynek. Teoretycznie...

Kiedy w połowie 2015 roku pojawiła się szansa na przejęcie przez miasto terenów, na których przez lata funkcjonowała fabryka obrabiarek DEFUM, nie zdawałem sobie sprawy, że ich rewalizacja rozpocznie przemianę w sposobie myślenia o komunikacji publicznej w Dąbrowie Górniczej. Już podczas pierwszych spotkań roboczych, kiedy oficjalnie nie istniał jeszcze projekt „Fabryka Pełna Życia”, w naszych głowach zarysowała się wizja zupełnie nowego śródmieścia Dąbrowy Górniczej – bez samochodów, z przyjaznymi przestrzeniami, po których bez przeszkód przemieszczają się piesi. Mieliśmy jednak świadomość, że przez sam środek centrum Dąbrowy Górniczej przebiega droga wojewódzka, a kilkaset metrów dalej linia kolejowa łącząca Katowice z Warszawą. To kazało nam zachować ostrożność. Rozpoczęliśmy konsultacje z dąbrowianami. Szybko przekonaliśmy się, że mieszkańcy również wskazują na potrzebę zmian. Zmian, które powinny dostosować ofertę komunikacji publicznej do współczesnych potrzeb, a nie tych sprzed 40 lat. Dziś wzdłuż linii tramwajowej (w odległości do 400 metrów od linii, czyli 4 minuty pieszo) mieszka 77 tysięcy osób, co stanowi dwie trzecie wszystkich mieszkańców miasta. Aby wykorzystać ten potencjał, w tym obszarze

chcemy postawić na tramwaj jako szybki i ekologiczny środek transportu.

Wspólnie z Tramwajami Śląskimi jesteśmy obecnie na etapie wyłaniania wykonawców, którzy wymienią na terenie Dąbrowy Górniczej wszystkie tory i przebudują główną oś komunikacyjną miasta. Dzięki temu nasze trasy będą mogły obsługiwać nowoczesne wagony. Do tego dojdą zintegrowane przystanki tramwajowo-autobusowe, umożliwiające szybką przesiadkę z autobusu na tramwaj. Pozwoli to, aby w przyszłości dąbrowskie autobusy i tramwaje wzajemnie się uzupełniały, a nie rywalizowały ze sobą. Obecnie wzdłuż głównej arterii miasta możemy obserwować nieprzerwany od 40 lat wyścig tramwajów i autobusów. Niestety, odbywa się to kosztem oferty autobusowej w pozostałych częściach miasta. Bo choć mamy mocno rozbudowaną sieć przystanków autobusowych, siatka połączeń nie sprzyja podróżowaniu z jednego przystanku w wiele miejsc. Chcemy to zmienić. I to jest drugi krok transportowej rewolucji w Dąbrowie. Nowe torowiska, przebudowane przystanki, centra przesiadkowe to jednak „tylko” infrastruktura, która musi zostać uzupełniona nową siatką połączeń, nad którą obecnie pracujemy wspólnie z Zarządem Transportu Metropolitalnego.

Płock: Dobra dynamika wzrostu przychodów

– Podstawowym założeniem wieloletniej polityki finansowej jest zapewnienie wyższego przyrostu dochodów bieżących od tempa wzrostu wydatków bieżących – mówi prezydent Płocka Andrzej Nowakowski.

Miasto uplasowało się na 4. miejscu wśród miast na prawach powiatu.

Wysoka nadwyżka operacyjna umożliwi realizację dużej liczby inwestycji ze środków własnych, a także daje podstawę do pozyskiwania bezzwrotnych środków zewnętrznych oraz finansowania zwrotnego o niskim poziomie oprocentowania i korzystnych warunkach spłaty. Powyższe wpływa na wzrost możliwości inwestycyjnych miasta, których realizacja przekłada się na zwiększenie komfortu życia mieszkańców.

W wieloletniej prognozie finansowej Płocka na najbliższe 5 lat przewidywany jest wzrost dochodów na poziomie 2 proc. rocznie oraz wydatków na poziomie 1 proc. rocznie. Należy podkreślić, że wpływ miasta na faktyczny wzrost dochodów jest znacznie mniejszy niż na utrzymywanie odpowiedniego poziomu wydatków, mimo wielu czynników niezależnych od samorządu wpływających na wzrost wydatków. – Chodzi np. o wzrost płacy minimalnej, rosnące nakłady na oświatę niezajdujące pokrycia w subwencji oświatowej, a teraz jeszcze PPK

– podkreśla prezydent Andrzej Nowakowski.

W związku z tym w Płocku większy nacisk jest położony na utrzymywanie wydatków na stabilnym poziomie umożliwiającym uzyskiwanie w miarę wysokiej nadwyżki operacyjnej, która w WPF utrzymywana jest na poziomie powyżej 100 mln zł. Przy opracowywaniu projektu budżetu na kolejny rok utrzymanie takiej nadwyżki jest bardzo trudne i na ogół jest ona planowana w wysokości około 80–90 mln zł, jednak w budżecie zawsze planowane są rezerwy, których wykorzystanie jest mało prawdopodobne, co umożliwi faktyczną realizację nadwyżki operacyjnej na znacznie wyższym poziomie niż pierwotne szacunki.

Płock cieszy się wysoką oceną przyznaną przez agencję Fitch Ratings, która została podniesiona w 2017 dla zadłużenia w walucie zagranicznej do poziomu BBB+, natomiast dla zadłużenia w walucie krajowej do poziomu AA(pol), po czym w 2019 ro-

ku do poziomu AA+(pol). W 2019 roku Fitch zmienił także perspektywę ze stabilnej na pozytywną, co jest tym bardziej wyróżniające, że spośród ośmiu ocenianych przez tę agencję miast na prawach powiatu tylko Płock został oceniony z perspektywą pozytywną, a pozostałe miasta mają jej poziom określony jako stabilny. Taka ocena niezależnej agencji profesjonalnie zajmującej się ratingiem oczywiście stawia Płock w pozytywnym świetle wobec instytucji, które oferują swój kapitał dla potrzeb jednostek samorządu terytorialnego. Stąd miasto ma zawarte korzystne długoterminowe umowy kredytowe z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, a także nie ma problemu z pozyskaniem korzystnego oprocentowania i harmonogramu spłat dla planowanych do zaciągnięcia kredytów lub wykupu emitowanych obligacji.

Środki własne miasta z nadwyżki operacyjnej, dochody majątkowe oraz pozyskane zewnętrzne środki o charakterze bezzwrotnym i zwrotnym stanowią łącznie pułk, jaką można przeznaczyć na wydatki inwestycyjne, które są niezbędnym warunkiem rozwoju miasta i mają bardzo istotny wpływ na jakość życia mieszkańców.

Dobrym przykładem nowatorskiego przedsięwzięcia realizowanego w Płocku jest program „Mieszkania na start”. To oferta wynajmu lokali mieszkalnych, adresowana do ludzi do 35. roku życia. Mogą oni otrzymać mieszkanie na 5 lat z możliwością przedłużenia o kolejne 5. Idea polega na tym, by dać młodym możliwość wynajęcia lokalu w pierwszym okresie samodzielnego życia do czasu, aż ustabilizują się zawodowo i finansowo i będzie ich stać na zakup własnych czterech kątów. Program jest realizowany od 2016 roku i skorzystało z niego już ponad 200 rodzin. ■

▲ Wręczenie kluczy w programie „Mieszkanie na start”. Fot. UM Płock

Gliwicki patent – konsekwentnie i rozważnie

Rozsądne konstruowanie budżetu i stały monitoring miejskich finansów od lat pozwalają Gliwicom wypełniać wachlarz zadań nałożonych na samorząd, a jednocześnie dbać o zaspokojenie potrzeb gliwiczian i niezakłóconą realizację kolejnych śmiałych inwestycji ugruntowujących pozycję miasta w Polsce i w regionie. Działaniom tym sprzyja wypracowywana rokrocznie nadwyżka operacyjna, możliwa do uzyskania dzięki stabilnej, dobrej kondycji finansowej Gliwic, a także pozyskiwane z sukcesem środki unijne.

Tylko w latach 2017–2019, pomimo licznych wyzwań i rosnących wydatków bieżących w polskich samorządach, nadwyżki operacyjne netto Gliwic kształtowały się na średnim poziomie ok. 150 mln zł (145,4 mln zł w 2017 r., 154,4 mln zł w 2018 r. i 161,4 mln zł w 2019 r.). Trzymaniu miejskich wydatków w ryzach służyło rozsądne zarządzanie miastem i wprowadzanie oszczędności tam, gdzie to możliwe.

– *Efekty uzyskaliśmy m.in. dzięki łączeniu placówek oświatowych w zespoły szkolne lub szkolno-przedszkolne, co pozwoliło sprawniej zarządzać kadrą nauczycielską i zasobami lokalowymi. Już wcześniej znaczące oszczędności wnosili też realizowane etapami, kompleksowe termomodernizacje budynków szkolnych, miejskich obiektów użyteczności publicznej i budynków komunalnych, dając bonus zarówno w postaci niższych rachunków za energię, jak i poprawy wskazań jakości powietrza w mieście. Równie korzystnych rezultatów dla środowiska oraz miejskiego budżetu spodziewamy się po uruchomionej w ubiegłym roku największej miejskiej instalacji fotowoltaicznej, zainstalowanej na budynkach magistratu* – podkreśla prezydent Gliwic **Adam Neumann**. Uzyskaniu możliwie najbardziej optymalnych cen za prąd w mieście służył natomiast udział Gliwic w przetargach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na grupowy zakup energii elektrycznej.

Aby wypracować i uzyskać satysfakcjonującą wysokość nadwyżek operacyjnych netto, Gliwice od lat nie ustają w działaniach pozwalających zwiększać poziom dochodów bieżących miasta.

foto. UM Gliwice

Sprowadzenie koncernu GM i fabryki Opla do gliwickiej strefy ekonomicznej, a w ślad za nimi kolejnych znaczących inwestorów z kraju i zagranicy, utworzenie i rozwój kompleksu Nowych Gliwic, Technoparku czy Gliwickiego Obszaru Gospodarczego, skupiających kreatywne start-upy i firmy wysokich technologii – te i inne przedsięwzięcia, inicjowane przez gliwicki samorząd na przestrzeni lat, przełożyły się na zwiększenie dochodów bieżących miasta w postaci wpływów z podatku od nieruchomości i udziałów we wpływach z podatków od osób fizycznych i prawnych. Zasilaniu miejskiego budżetu z tytułu opłat i podatków sprzyja też niezmiennie podnoszenie atrakcyjności Gliwic (a co za tym idzie – przyciąganie nowych mieszkańców, turystów i przedsiębiorców) poprzez

systematyczne inwestowanie w miejskie TBS-y i budynki komunalne, współpracę z Politechniką Śląską, dbałość o zielone płuca Gliwic (parki, skwery, zieleńce) i infrastrukturę czasu wolnego. Ta ostatnia wzbogaciła się w 2018 roku o Arenę Gliwice, jedną z najnowocześniejszych i największych hal widowiskowo-sportowych w kraju.

Na stan gliwickiego budżetu i wysokość nadwyżki bieżącej pozytywnie wpływają również pozyskiwane z sukcesem środki unijne, pozwalają bowiem realizować istotne zadania miasta bez angażowania środków własnych.

– *Do chwili obecnej pozyskaliśmy z Unii Europejskiej ok. 1,3 mld zł i zrealizowaliśmy wiele śmiałych inwestycji, które – dosłownie i w przenośni – wprowadziły Gliwice w XXI wiek. Dzięki unijnym środkom wsparliśmy m.in. sektor małych i średnich przedsiębiorstw, zwłaszcza przemysł wysokich technologii, pod który przygotowaliśmy bardzo dobrze skomunikowane tereny inwestycyjne. Zrealizowaliśmy wiele „miękkich” europejskich projektów edukacyjnych. Dzięki Unii na terenie Gliwic powstała również imponująca infrastruktura drogowa, dająca znakomite połączenie z Czechami, Niemcami, Ukrainą i polskim Wybrzeżem. Obecnie budujemy w mieście nowoczesne Centrum Przesiadkowe, które będzie komunikacyjną bramą metropolii Silesia. Koszt prac to około 184 mln zł, a ze środków unijnych pozyskano 129,5 mln zł – podsumowuje zalety korzystania z funduszy unijnych prezydent Gliwic **Adam Neumann**.*

Powiat przasnyski: ostrożny optymizm

Na czele rankingu w kategorii powiatów znalazł się powiat przasnyski. W skład jednostki z północnego Mazowsza wchodzi gmina miejska Przasnysz, gmina miejsko-wiejska Chorzele oraz gminy wiejskie: Czernice Borowe, Jednoróżec, Krasne, Krzynowłoga Mała, Przasnysz oraz miasta Przasnysz i Chorzele.

Gdyby naszkicować najkrótszy z możliwych rys historyczny, należałoby wspomnieć, że pierwotnie powiat powołano ustawą z 1866 r. o zarządzie gubernialnym i powiatowym w guberniach Królestwa Polskiego. Znalazł się wówczas we wschodniej części guberni płockiej. My jednak przeskoczmy o 150 lat, do drugiej dekady wieku XXI.

– Rok 2019 w budżecie powiatu przasnyskiego to kontynuacja kluczowych inwestycji oraz rozpoczęcie nowych przedsięwzięć strategicznych. Wykorzystaliśmy środki unijne, aby m.in. dokończyć uzbrojenie Przasnyskiej Strefy Gospodarczej (podstrefy w Chorzelach) – wybudowaliśmy tam bocznice kolejową. Przewyciężyliśmy przeciwności i kontynuowaliśmy przerwana wcześniej budowę obwodnicy Chorzel. Planowo realizowaliśmy budowę Centrum Aktywizacji Biznesu oraz Edukacyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości w powiecie przasnyskim. Rozpoczęliśmy także budowę krytego lodowiska w Przasnyszu – wylicza starosta Krzysztof Bieńkowski, dodając, że dobra kondycja powiatowego budżetu była zasługą nie tylko udziału środków zewnętrznych, ale też istotnych dochodów ze sprzedaży działek inwestycyjnych w strefach gospodarczych. – W 2017 roku udało się sprzedać ponad 90 ha w podstrefie chorzelskiej, co skutecznie zabezpieczyło środki na wkłady własne do projektów oraz pozwalało planować nowe inwestycje w roku 2020.

Niestety, optymistyczne prognozy pokrzyżowała epidemiczna rzeczywistość. – Jak większość samorządów zmagamy się ze skutkami pandemii. Byliśmy zmuszeni przeznaczyć gros środków na ochronę zdrowia mieszkańców, w tym wsparcie szpitala powiatowego w Przasnyszu – przyznaje Krzysztof Bieńkowski. Dochody powiatu nie wzrosły, wydatki – przeciwnie. Rosły koszty utrzymania szkół i szpitala powiatowego, płace pracowników i usługi. Trzeba też było zapewnić wkład własny na uzupełnienie środków zewnętrznych w bieżących inwestycjach. Jednak – podkreśla starosta – dzięki zaangażowaniu pracowników udało się doprowadzić do końca kluczowe inwestycje. – Zakończyliśmy budowę Centrum Aktywizacji w Przasnyszu. Oddaliśmy do użytku most i dokończyliśmy budowę obwodnicy Chorzel. W grudniu ubiegłego roku otworzyliśmy kryte lodowisko w Przasnyszu – wylicza.

Spojrzenie w przyszłość nadal jest optymistyczne, choć – inaczej niż pod koniec 2019 roku – naznaczona obawami. ■

Lp.	Powiat	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	przasnyski	mazowieckie	242,88	278,47
2	opatowski	świętokrzyskie	234,22	224,94
3	siemiatycki	podlaskie	92,24	189,75
4	przemyski	podkarpackie	231,68	173,30
5	białostocki	podlaskie	231,25	162,51
6	leszczyński	wielkopolskie	209,35	160,85
7	międzychodzki	wielkopolskie	189,59	157,23
8	łęzajski	podkarpackie	194,24	156,43
9	wrocławski	dolnośląskie	111,49	155,48
10	działdowski	warmińsko-mazurskie	184,55	152,56

◀ **Krzysztof Bieńkowski**
starosta przasnyski

Liczymy na programy rządowe i środki z nowej perspektywy UE

Współpracujemy z samorządami północnego Mazowsza nad projektem budowy linii kolejowej Zegrze – Przasnysz.

Zbudujemy kompleks basenów odkrytych w Przasnyszu. Myślimy o projektach w zakresie zielonej energii. Chcemy również wesprzeć lokalnych przedsiębiorców, czyli grupę społeczną, która najbardziej ucierpiała wskutek pandemii. Liczymy na programy rządowe i środki z nowej perspektywy unijnej. Bez zewnętrznego wsparcia zmuszeni byłibyśmy ograniczyć działalność prorozwojową i prospołeczną.

▲ Kryte lodowisko powiatowe

Sukcesy powiatu opatowskiego

Dobra sytuacja finansowa powiatu wynika ze współpracy z administracją rządową i pozyskania wielu funduszy z Unii Europejskiej

Po rozpoczęciu kadencji zarządu powiatu w Opatowie w 2018 roku samorząd przejął miejscowy szpital – po ośmiu latach dzierżawy przez prywatne podmioty. Od 1 kwietnia 2019 roku Szpital św. Leona jest zarządzany przez spółkę, której powiat jest stuprocentowym udziałowcem. W placówce dokonano wielu inwestycji. Dopuszono oddziały w sprzęt medyczny, kupiono nowy ambulans, polepszone estetykę wnętrz. Zatrudniono wykwalifikowaną kadrę. Dzięki staraniom zarządu powiatu w Opatowie pozyskano: z rezerwy budżetu państwa 2,5 mln zł, z Funduszu Sprawiedliwości 150 tys. zł, z Funduszu Inicjatyw Lokalnych 870 tys., z Funduszu Dróg Samorządowych około 600 tys. zł. Przy szpitalu powstało ponad 110 nowych miejsc parkingowych. Ze środków UE pozyskano na szpital łącznie 8 mln 200 tys. zł, z budżetu państwa – 7 mln, powiat ze środków własnych wyasygnował 10 mln zł. Od początku 2019 roku powiat opatowski zainwestował w lecznicę łącznie 25 mln zł.

Jako jedyny w województwie świętokrzyskim i jeden z niewielu w kraju powiat opatowski posiada Powiatowy Zakład Transportu. Utworzony w 2019 roku w celu realizacji zadania rządowego likwiduje białe plamy transportowe. Obsługuje 37 linii komunikacyjnych.

Obecnie w szpitalu uruchamiane są nowe usługi medyczne: chirurgia jednego dnia w zakresie okulistyki, artroskopia, leczenie ran przewlekłych. Ponadto funkcjonują podstawowe oddziały: wewnętrzny, chirurgia ogólna, ginekologia i położnictwo, zakład opiekuńczo-leczniczy. Jesteśmy w trakcie realizacji inwestycji związanych z Dziennym Domem Opieki Medycznej i Hospicjum. Zarząd powiatu podejmuje szereg działań mających na celu poprawę warunków kształcenia oraz stanu bazy oświatowej. Prawie wszystkie placówki edukacyjne są zmodernizowane i wyposażone w nowoczesne pomoce dydaktyczne, co pozwoliło na pozyskanie większej liczby uczniów. Dzięki temu zwiększyła się subwencja oświatowa. Na mo-

▲ Członkowie zarządu powiatu w Opatowie: Krzysztof Hajdukiewicz, Małgorzata Jalowska (wicestarosta), Tomasz Staniek (starosta opatowski), Aneta Werońska, Andrzej Gajek

dernizację całej infrastruktury edukacyjnej pozyskano wsparcie z zewnątrz w wysokości około 13 mln złotych. Zapowiadany na początku kadencji zarządu oraz rady powiatu rozwój gospodarczy jest w fazie realizacji. Na terenie byłej cukrowni „Włostów” powstanie Świętokrzyski Agro Fresh Park. Będzie pełnił rolę koncentratora rynku rolnego i centrum dystrybucyjno-logistycznego dla producentów i przetwórców produktów rolnych, wzmacniając ich pozycję rynkową. W celu realizacji projektu powołano partnerstwo Ziemia Opatowska, w skład którego weszło 8 gmin powiatu. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zakwalifikowało partnerstwo do pilotażu Centrum Wsparcia Doradczego. To początek drogi do pozyskania środków zewnętrznych na realizację inwestycji. Na terenie powiatu funkcjonują aż trzy domy pomocy społecznej z dwiema filiami z łączną liczbą pensjonariuszy około 500 osób, co klasyfikuje powiat na pierwszym miejscu w woj. świętokrzyskim pod względem zapewnienia wsparcia osobom potrze-

bującym. Za nowatorskie rozwiązania w pomocy społecznej powiat otrzymał wyróżnienie od Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Aby poprawić jakość udzielanych usług również w tym wymiarze, zrealizowano wiele inwestycji. Z końcem 2021 roku zostanie oddany do użytku Środowiskowy Dom Samopomocy. Przedsięwzięcie realizowane jest ze środków MRPiPS za kwotę 3, 7 mln zł.

Powiat opatowski posiada wiele atrakcyjnych miejsc dla turystów. Dużą inwestycją Powiatowego Centrum Kultury była wystawa „Złoty Wiek Opatowa” i odnowienie Podziemnej Trasy Turystycznej z poszerzeniem jej oferty. Całość inwestycji w 2020 roku zamknęła się kwotą około 500 tys. złotych.

Jako jedyny powiat w województwie świętokrzyskim i jeden z niewielu w kraju powiat opatowski posiada Powiatowy Zakład Transportu. Utworzony w 2019 roku w celu realizacji zadania rządowego likwiduje białe plamy transportowe. Obsługuje 37 linii komunikacyjnych. ■

Powiat siemiatycki: szpital, drogi i most

Podium w kategorii powiatów zamyka jednostka z Podlasia – powiat siemiatycki – która nawet w trudnym roku 2020 była w stanie wygospodarować nadwyżkę budżetową.

Kondycja finansowa powiatu u progu pandemii upoważniała do optymizmu. – Na koniec 2019 roku w budżecie pozostały wolne środki i nadwyżka z ubiegłych lat w wysokości ponad 12 milionów złotych – mówi starosta Marek Bobel. – Taki wynik pozwolił nam w 2020 roku na bezpieczne balansowanie pomiędzy wydatkami i uszczuplonymi przez pandemię przychodami budżetowymi.

Realizacja planów i działań prorozwojowych odbywa się przy utrzymaniu wysokiej absorpcji środków z funduszy unijnych, funduszy celowych, dotacji celowych z budżetu państwa i innych źródeł zewnętrznych. A także przy współpracy z samorządami gminnymi, które wspierają szczególnie inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej. W latach

2017–2020 powiat pozyskał ze źródeł zewnętrznych ponad 74 mln zł, co w poszczególnych latach stanowiło od 23 do 35 proc. wszystkich dochodów. – Powiat ma do spłacenia tylko jeden kredyt długoterminowy, który został zaciągnięty w 2018 roku na dofinansowanie zadań inwestycyjnych. Kredyt pozyskano na bardzo korzystnych warunkach z Europejskiego Banku Inwestycyjnego – dopowiada Marek Bobel.

Pandemia i wynikające z niej ograniczenia w życiu gospodarczym oraz aktywności mieszkańców nie pozostały bez wpływu na realizację budżetu powiatu siemiatyckiego w 2020 roku. Okoliczności spowodowały pilną konieczność ponoszenia dodatkowych, nieplanowanych wydatków, z drugiej strony przyszło uszczuplenie dochodów budżetowych, w tym

dochodów z udziału w PIT. Mimo to rok budżetowy 2020 zamknął się nadwyżką w wysokości ponad 4,8 mln zł. W znacznej mierze było to możliwe dzięki środkom z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ramach RFiL (5,7 mln zł). Ostatecznie na koniec 2020 roku pozostały wolne środki i nadwyżka z lat ubiegłych przekraczająca 11 mln zł.

Taka rezerwa i umiejętne korzystanie z zewnętrznych funduszy pozwolą na przeprowadzenie szeregu istotnych inwestycji. Priorytetem jest rozwijanie szpitala powiatowego w Siemiatyczach. ■

Szpital powiatowy w Siemiatyczach

Stadion lekkoatletyczny w Czartajewie

Marek Bobel
starosta siemiatycki

Nie zwalniamy tempa

W tym roku w szpitalu powiatowym oddamy do użytku nowe, pięciopiętrowe skrzydło o powierzchni ponad 2,5 tys. mkw. W budynku znajdują się między innymi nowoczesny blok operacyjny i pracownia tomografii komputerowej wraz z nowo zakupionym tomografem. Inwestycja, łącznie z zakupem sprzętu, będzie kosztować ponad 16 mln zł. W tym roku rozpoczniemy kolejne ważne zadanie w szpitalu – budowę oddziału ortopedycznego i zakup rezonansu magnetycznego. Na ten cel pozyskaliśmy z RPO Województwa Podlaskiego na lata 2017–2020 ponad 5,6 mln zł. Ponadto, od wielu lat przy współpracy z samorządami gminnymi i dzięki środkom rządowym sukcesywnie poprawiamy infrastrukturę drogową. W tym roku zaplanowaliśmy w budżecie ponad 13 mln zł, które skierujemy na przebudowy i remonty kolejnych dróg. Powiat siemiatycki we współpracy z innymi samorządami zaangażowany jest też w realizację ważnego zadania: budowę nowej przeprawy mostowej na Bugu. Szacunkowy koszt inwestycji to 100 mln zł. Powiat siemiatycki nie zwalnia tempa i pomimo pandemii zrealizuje inwestycje za grube miliony złotych, aby mieszkańcom uroklivego Podlasia Nadbużańskiego żyło się lepiej.

Wysokie Mazowieckie: miasto dobrze zarządzane

Kolejny ranking i kolejny sukces miasta Wysokie Mazowieckie. Tym razem 1. miejsce w Polsce wśród miast powiatowych w rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” – kondycja finansowa samorządów u progu pandemii. Ranking dotyczy średniej nadwyżki operacyjnej netto osiągniętej przez samorzady w latach 2017–2019. Na bardzo dobrą sytuację miasta miało wpływ wiele czynników.

Budżet miasta Wysokie Mazowieckie jest bardzo dynamiczny. Na bieżąco podlega ciągłej analizie burmistrza Jarosława Siekierko. Można stwierdzić, że miasto jest zarządzane jak przedsiębiorstwo. Każde planowane działanie po stronie wydatków ma od razu zabezpieczenie po stronie dochodów. Dzięki takim analizom mamy bardzo dobrą kondycję finansową. Staramy się pozyskać jak najwięcej środków zewnętrznych na realizację planowanych zadań, ale dbamy również o dochody własne.

Gmina występuje o dofinansowanie do realizowanych zadań z budżetu Unii Europejskiej, jak również o dofinansowanie z innych źródeł, np. Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Dzięki pozyskanym środkom unijnym w latach 2017–2020 wykonano szereg inwestycji w mieście, m.in. zostało rozbudowane Przedszkole Miejskie nr 1, przeprowadzony został remont w Przedszkolu Miejskim nr 2, zrealizowano projekt „Rewitalizacja zdegradowanego podobszaru osiedla ADM poprzez przebudowę i remont wnętrza budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Wysokim Mazowieckiem” oraz w ramach rewitalizacji centrum miasta Wysokie Mazowieckie wykonano remont dworca autobusowego wraz z zagospoda-

Burmistrz Jarosław Siekierko

rowaniem przyległego terenu. W trosce o środowisko i czyste powietrze zrealizowane zostały inwestycje: „Zakup i montaż instalacji OZE dla mieszkańców miasta Wysokie Mazowieckie” oraz „Budowa instalacji OZE w obiektach Gminy Miejskiej Wysokie Mazowieckie w celu produkcji energii elektrycznej”.

Na tak dobrą sytuację miasta wpływa posiadanie aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego, przez co skrócone są procedury dla inwestorów, uzbrajanie terenów oraz budowa nowych dróg. Miasto jest w 100 proc. uzbrojone w sieć wodno-kanalizacyjną oraz jest całkowicie zgazyfikowane. Często padają stwierdzenia, że miasto wygląda jak plac budowy. Prowadzone inwestycje drogowe zdecydowanie poprawiają komfort poruszania się pojazdami przez miasto oraz odsłaniają nowe tereny, co niewątpliwie przyczynia się do wzrostu wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków.

Niezwykle ważna jest też stabilizacja prawa w zakresie prawa miejscowego i podatków lokalnych. Zauważyć należy, iż od wielu lat nie podnoszono wysokości stawek podatków lokalnych obowiązujących na terenie miasta Wysokie Mazowieckie, a wręcz obniżona została stawka podatku od nieruchomości dla budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej z 20,35 zł od 1 mkw. do 15 zł od 1 mkw. powierzchni użytkowej, co niewątpliwie stanowi formę pomocy przedsiębiorcom funkcjonującym na terenie miasta w rozwijaniu prowadzonej działalności. Takim działaniem zostały stworzone korzystne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w mieście, a w konsekwencji możliwości tworzenia nowych miejsc pracy. Na terenie miasta funkcjonuje spółka ze 100-proc. udziałem miasta – Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., dzięki czemu stawka opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 12 zł od osoby.

Prawidłowe zarządzanie gminą procentuje dobrą kondycją finansową i zajmowaniem wysokich miejsc w rankingach. Wysokie Mazowieckie znalazło się w liście „miast dobrego życia”, zapewniając mieszkańcom atrakcyjne warunki życia, jest przyjazne dla biznesu, dba o środowisko naturalne, jest zadbane i ładne, otwarte dla wszystkich, kultywuje tradycję oraz ma silną pozycję w regionie. ■

Dworzec autobusowy

Aktywni i zapobiegliwi

Miasta powiatowe z czołówki rankingu zdołały utrzymać dobrą passę z lat 2017–2019 także w kolejnym roku budżetowym.

Trzecie miejsce wśród miast powiatowych, z nadwyżką 845,89 zł per capita, zajęło Piaseczno. – W 2019 roku, czyli poprzedzającym pandemię, gmina osiągnęła dochód przekraczający 585 mln zł, czyli o 78 mln zł większy niż w pierwotnie planowanym budżecie – mówi Daniel Putkiewicz, burmistrz Piaseczna. – Na tak dobry wynik wpłynął m.in. wzrost dochodów z tytułu wpływów z podatku dochodowego – o 7,7 mln zł w stosunku do planu, jak również wyższe dochody z tytułu dotacji – o 42,7 mln zł z racji zwiększonej dotacji z budżetu państwa na realizację programu Rodzina, jak i dodatkowa dotacja w wysokości 6 mln zł na budowę drogi. Proporcjonalnie ze wzrostem dochodów podniosły się również wydatki, jednak ich wzrost był mniejszy niż dochodów. Plan pierwotny wydatków opiewał na 574,9 mln zł, a zrealizowano 601,3 mln zł.

Bieg z przeszkodami

Wzrost wpływów udało się w Piasecznie utrzymać nawet w ubiegłym, tak przecież trudnym roku. Plan dochodów wynosił pierwotnie 598,2 mln zł, ostatecznie udało się uzyskać 627,4 mln zł. Wydatki zaplanowano na 673,7 mln zł, wydano zaś 623,3 mln zł. – Mimo trudnych okoliczności realizacja naszych dochodów stała na bardzo dobrym poziomie. Jeśli chodzi o wydatki, to nie wszystkie przedsięwzięcia udało się zrealizować. Zaważyły na tym głównie kwestie organizacyjne, a właściwie dezorganizacja związana z wprowadzanymi obostrzeniami. Sytuacja pandemiczna zachwiała bowiem rynkiem usług, także wśród wykonawców realizujących zlecenia gminy – przynajmniej burmistrz.

Znany już dane za pierwszy kwartał tego roku i, zdaniem władz miasta, wykonanie zaplanowanych dochodów wydaje się możliwe. A to pozwoli zrealizować zamierzone wydatki. – Jednak działania ustawodawcy, w szczególności zamierzenia, o których dowiadujemy się z mediów, mogą uniemożliwić zbilansowanie budżetu gminy w naj-

bliższej przyszłości – obawia się Putkiewicz. – Pandemia oczywiście odcisnęła piętno na sytuacji finansowej samorządu. W przypadku Piaseczna nie jest to tak łatwe do zidentyfikowania patrząc na suche liczby, gdyż utracone potencjalne dochody są rekompensowane rosnącą liczbą mieszkańców. Paradoksalnie, to nie sama pandemia, a wcześniejsze decyzje rządu o obniżeniu progów podatkowych i innych ulgach podatkowych zmniejszyły realnie nasze dochody o 20 mln zł, nie dając nic w zamian.

Plan na 153 mln

Mimo trudnej sytuacji miasto nie rezygnuje z zaplanowanych inwestycji i remontów. Przynajmniej nie ze względów finansowych. Tam, gdzie to było możliwe, prace szły pełną parą. W ubiegłym roku zrealizowano rekordową ilość inwestycji drogowych, rozbudowano dwie szkoły – w Piasecznie i Głoskowie, powstała hala sportowa przy szkole w Złotokłosie, zakończono drugi etap rewitalizacji parku miejskiego. – Tam, gdzie napotkaliśmy na problemy, wynikały one z trudności na rynku budowlanym. Z tego względu niektóre inwestycje przeciągnęły się, nie udało się rozstrzygnąć wszystkich przetargów ze względu na brak ofert,

a w niektórych przypadkach musieliśmy rozwiązać umowy z firmami, które nie były w stanie dokończyć realizacji – przynajmniej burmistrz.

W 2021 roku plan inwestycyjny jest równie ambitny. Na inwestycje i remonty miasto zamierza przeznaczyć 153 mln zł. Największą pozycją w budżecie są inwestycje drogowe, ale powstaje też Dzienny Dom Pobytu Seniora, trwają przygotowania do rewitalizacji kilku zabytkowych obiektów, projektowany jest również nowy basen miejski.

Kontrola nad długiem

Tuż za Piasecznem, na 4. pozycji rankingu, znajduje się Pruszcz Gdański (842,73 zł nadwyżki per capita). – W 2019 roku kondycja miasta była bardzo dobra – potwierdza Bartosz Gondek z urzędu miasta. – Od pewnego czasu braliśmy pod uwagę, że tak dobra koniunktura nie będzie trwać wiecznie. Z tego powodu pracowaliśmy nad redukcją miejskiego długu, który udało się zmniejszyć z 50 mln do 10 mln zł. To ograniczyło koszty obsługi zadłużenia. Weszliśmy w pandemię z czystym kontem, dzięki temu nadal możemy inwestować.

Dobra kondycja budżetu Pruszcza Gdańskiego to, oprócz właściwej po-

**50
mln zł**

to wartość inwestycji
zaplanowanych
w 2021 r.
w Pruszczu
Gdańskim

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	1364,80	1164,70
2	Polkowice	dolnośląskie	849,55	985,70
3	Piaseczno	mazowieckie	867,09	845,89
4	Pruszcz Gdański	pomorskie	871,19	842,73
5	Świecie	kujawsko-pomorskie	937,39	809,64
6	Słubice	lubuskie	865,24	789,67
7	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	589,66	782,76
8	Oleśnica	dolnośląskie	1256,34	775,30
9	Goleniów	zachodniopomorskie	639,82	765,80
10	Międzychód	wielkopolskie	745,55	754,94

MIASTA POWIATOWE

lityki finansowej, efekt przyływu do miasta kolejnych inwestorów – głównie wielkopowierzchniowych operatorów magazynowych. Wzrasta także liczba mieszkańców zameldowanych i płacących podatki. To m.in. skutek wdrażania kolejnych projektów integrujących pruszczań – takich jak Karta Mieszkańca, czy Loteria PIT, które przynoszą widoczne, wymierne efekty.

W tym roku miasto zamierza przeznaczyć na inwestycje 50 mln zł. To jeden z najwyższych budżetów inwestycyjnych w historii Pruszcza. Trwa modernizacja infrastruktury drogowej, w planach są nowe tereny rekreacyjne i parkowe. Wśród dużych inwestycji, realizowanych przy udziale środków unijnych, znalazły się zadania związane z kanalizacją i gospodarką wodną, w tym budowa zbiorników retencyjnych. ■

◀ **Daniel Putkiewicz**
burmistrz Piaseczna

Korzystna demografia pomaga budżetowi

Od ponad dwudziestu lat notujemy stały wzrost liczby mieszkańców. W tym czasie ich liczba w gminie podwoiła się. W ostatnich kilku latach ta dynamika jest mniejsza, jednak wciąż przybywa nam około tysiąca mieszkańców rocznie. To przekłada się na zwiększone wpływy z podatków. Kondycja budżetu jest w pewnym sensie odzwierciedleniem kondycji finansowej naszych mieszkańców, którzy są bardzo operatywni. W Piasecznie, z racji bliskości stolicy, ale też w związku z wykształceniem się dużego wewnętrznego rynku usług, nie występuje problem bezrobocia. Dobra kondycja budżetu to oczywiście też efekt prowadzonej przez samorząd racjonalnej gospodarki i rozsądnego planowania działań.

Park miejski w Piasecznie po rewitalizacji. Fot. Piotr Michalski

Wydawać pieniądze tak, żeby przynosiły wzrost dochodów

Gmina Polkowice została wiceliderem rankingu „Kondycja finansowa samorządów u progu pandemii – nadwyżka operacyjna netto” w kategorii miast powiatowych.

Nadwyżka operacyjna w budżecie samorządowym to nic innego jak dodatnia różnica pomiędzy bieżącymi dochodami a bieżącymi wydatkami. Ta nadwyżka w samym tylko 2019 r. wyniosła w gminie Polkowice 849,55 zł netto w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Jeszcze większą nadwyżką operacyjną może pochwalić się gmina Polkowice jeśli wziąć pod uwagę średnią dodatniej różnicy pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi, mierzonej za lata 2017–2019. Wówczas wynosi ona na 985,70 zł netto na głowę mieszkańca. W rankingu „Wspólnoty” pod uwagę brane były obie te wielkości. W sumie zestawienie dało Polkowicom drugie miejsce w kategorii miast powiatowych.

Jaka jest geneza tak dobrych wyników, osiągniętych w niełatwych przecież dla wszystkich samorządów czasach? Burmistrz Polkowic Łukasz Puźniecki wskazuje kilka przykładów dobrych praktyk i działań, które zaowocowały tak wysokim miejscem.

– Dochody planujemy tylko i wyłącznie w mierzalnych wielkościach, na podstawie danych historycznych, trendów, bieżącej sytuacji makroekonomicznej i sytuacji głównych płatników gminy oraz wszędzie tam, gdzie jest to możliwe.

Na wyniki analiz nakładamy ryzyka i przyjmujemy tylko takie wartości, których osiągnięcie jest najbardziej prawdopodobne. Równie przemyślana i poprzedzona analizami jest polityka finansowa gminy w zakresie wydatków bieżących. Zabezpieczamy w pełnej wysokości wydatki na zadania obowiązkowe, natomiast na fakultatywne w wysokościach gwarantujących odpowiedni poziom bezpieczeństwa finansowego już na etapie planowania – zdradza burmistrz Łukasz Puźniecki. Takie podejście gwarantuje Polkowicom, że poziom realizacji dochodów jest zawsze wyższy niż poziom wykonanych wydatków, a tym samym realna, wykonana nadwyżka operacyjna, wzrasta.

– Najistotniejsze przy planowaniu wydatków jest założenie, że w perspektywie mają one spowodować wzrost

Burmistrz Łukasz Puźniecki

dochodów – wskazuje jasno władarz miasta. W jaki sposób? – To bardzo proste – odpowiada Łukasz Puźniecki. – Stwarzanie coraz lepszych warunków do życia, zarówno w zakresie infrastruktury komunalnej, jak i warunków życia: oświatowych, zdrowotnych, sportowych czy kulturalnych, ma zachęcić do inwestowania w Polkowicach nowych przedsiębiorców, a także do osiedlania się nowych mieszkańców. Wzrost liczby mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy, pociąga za sobą wzrost dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych, jak również z tytułu udziału gminy w podatkach dochodowych od osób prawnych i od osób fizycznych. To taki zamknięty krąg, pozwala uzyskiwać efekt toczącej się kuli śnieżnej, która przy sprzyjających warunkach może być coraz większa – zapewnia burmistrz Polkowic. ■

POLKOWICKA STREFA INWESTYCJI

100 ha

Łączny obszar do zagospodarowania

KORZYŚCI DLA INWESTORÓW

**ZWOLNIENIE Z PODATKU OD
NIERUCHOMOŚCI ZWIĄZANYCH
Z DZIAŁALNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ.**

NA OKRES 3 LAT

Przedsiębiorcy realizujący inwestycje na terenie gminy, którzy utworzyli nie mniej niż 30 miejsc pracy i ponieśli nakłady na inwestycje, których wartość wyniosła nie mniej niż 5 milionów złotych.

NA OKRES 5 LAT

Przedsiębiorcy realizujący inwestycje na terenie gminy, którzy utworzyli nie mniej niż 50 miejsc pracy i ponieśli nakłady na inwestycje, których wartość wyniosła nie mniej niż 10 milionów złotych.

Nie tylko pandemia utrudnia trzymanie nadwyżki w ryzach

Krynica Morska wysoką nadwyżką operacyjną w 2019 roku zawdzięcza przede wszystkim sprzedaży nieruchomości. Różan czerpie opłaty za składowisko odpadów promieniotwórczych. Z kolei Mielno mocno ścięło wydatki. Geneza dobrej kondycji budżetów miast jest różna, ale wszystkie zacisnęły pasa w czasie pandemii.

Nadwyżka operacyjna daje pewność zachowania płynności finansowej, zwłaszcza podczas realizacji dużych projektów m.in. z udziałem środków UE, wymagających dokonania nakładów przed otrzymaniem dofinansowania. Dodatkowo wzmocnia ona wskaźnik wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych – ma istotny wpływ na budowanie korzystnego indywidualnego wskaźnika obsługi zadłużenia. – Nadwyżka operacyjna jest niezbędna dla rozwoju gminy. Zależą od niej możliwości inwestycyjne, jak i zdolność kredytowa – mówi Małgorzata Tkaczyk, skarbnik Krynicy Morskiej.

Nie można też pominąć, że daje ona samorządom swego rodzaju bufor bezpieczeństwa w postaci możliwości natych-

miastowego zwiększenia wydatków bieżących w nieprzewidzianych sytuacjach. Stanowi też rezerwę dla ewentualnych braków środków przy realizacji inwestycji.

Sposobem na wypracowywanie wysokiej nadwyżki dla urzędników z Mielna jest wykorzystywanie potencjału gminy do osiągania dochodów własnych i uszczelnianie systemu podatkowego. Wprowadzają nowoczesne narzędzia ułatwiające zbieranie opłaty miejscowej z wykorzystaniem apli-

kacji na telefon, czy najnowszych rozwiązań internetowych. Z kolei w Różanie urzędnicy zwiększają dochody poprzez skrupulatną kontrolę deklaracji i niewielkie podwyżki stawek podatkowych.

Niestety, okres pandemii nie służy oszczędzaniu. Samorządowcy z Mielna wskazują, że na spadek wysokości nadwyżki operacyjnej w ubiegłym roku wpływ miał między innymi wzrost wydatków bieżących, głównie z powodu zakupu materiałów i usług związanych z wyposażeniem urzędu oraz jednostek organizacyjnych w sprzęt komputerowy do pracy zdalnej, a także materiałów ochrony osobistej i środków higieny do walki z wirusem SARS-CoV-2. Wskazują też na czynniki niezależne od pandemii. – Znaczny wzrost wydatków zaobserwowano w pozycji: świadczenia społeczne. Ma to oczywiście związek z objęciem szerszej grupy dzieci świadczeniem 500+, ale dotyczy to również pozostałych świadczeń z zakresu pomocy społecznej, jak np. finansowania pobytu w domach pomocy społecznej oraz świadczeń pielęgnacyjnych – wskazują samorządowcy z Mielna.

Z kolei urzędnicy z Podkowy Leśnej piszą: „Na spadek nadwyżki operacyjnej w ubiegłym roku wpływ miało coraz większe dopłacanie z własnego budżetu do wydatków oświatowych oraz znaczny ubytek w udziale w podatku PIT. W 2020 roku plan dochodów z podatku PIT przewidywał niższe wpływy niż w 2019 roku – ostatecznie wpłat było mniej niż przewidywał i tak już mniejszy plan”. ■

◀ **Piotr Świdorski**
burmistrz Różana

Pandemii przetrwamy w miarę bezpiecznie

Wysokie miejsce gminy Różana w rankingu to zasługa corocznej, wnoszonej przez budżet państwa, opłaty z tytułu lokalizacji Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych. Udział tej opłaty w strukturze dochodów gminy z roku na rok się zmniejsza, ale wciąż stanowi ich lwią część. Właściwie większość gmin z czołówki rankingu ma jakieś dochody ekstra, albo związane ze swoim położeniem, albo lokalizacją określonych działalności. W naszym przypadku staramy się stopniowo uniezależnić gminę od opłaty za KSOP, w tym celu podjęliśmy działania zmierzające do zmiany granic miasta. Chcemy stworzyć doskonale skomunikowaną strefę pod inwestycje, przy drodze krajowej nr 61. Gmina ma kontakt z potencjalnymi inwestorami, którzy oprócz dochodów podatkowych będą również generować miejsca pracy w całości zabezpieczając lokalne potrzeby.

Pandemia, choć miała wpływ na wysokości nadwyżki operacyjnej, to jednak nie był on na tyle znaczący, żeby z obawami spoglądać w przyszłość. Wydaje się, że z uwagi na charakter działalności gospodarczej dominującej na naszym terenie, w miarę bezpiecznie przetrwamy pandemię. Jesteśmy miasteczkiem z dużą ilością zabudowy letniskowej, która zapełniła się pracownikami zdalnymi. Jednocześnie nie mamy rozbudowanej infrastruktury turystycznej, która miałaby kłopoty z utrzymaniem w związku z jej zamknięciem. Mieszkańcy i letnicy nie pozwalają upaść lokalnym biznesom, a jedyny problem z większą liczbą obywateli w dobie pandemii to większa ilość odpadów komunalnych. Tamten rok zamknęliśmy prawie ośmiusettyśmioletnim deficytem i od 1 stycznia 2021 r. opłaty od mieszkańców za odbiór odpadów wzrosły o 100 proc.

Spoglądam z nadzieją na nadchodzące miesiące i planuję nowe inwestycje. Obecnie mamy już zapewnienie o ponadmilionowej dotacji z budżetu województwa mazowieckiego na zagospodarowanie fortu nr 4 nad Narwią. Liczę na to, że kolejne wnioski o dofinansowanie pozwolą nam utrzymać wysoką dynamikę wydatków majątkowych.

MIASTEczKA

Wschód słońca nad jeziorem Jamno w Mielnie. Fot. UM Mielno

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	Krynica Morska	pomorskie	10818,62	4103,08
2	Dziwnów	zachodniopomorskie	1531,78	2387,87
3	Byczyna	opolskie	1758,25	2310,82
4	Świeradów-Zdrój	dolnośląskie	408,49	1902,24
5	Łeba	pomorskie	943,73	1612,78
6	Podkowa Leśna	mazowieckie	1562,66	1527,44
7	Różan	mazowieckie	1498,77	1505,09
8	Mielno	zachodniopomorskie	1582,61	1458,84
9	Kamieńsk	łódzkie	1776,33	1336,32
10	Konstancin-Jeziorna	mazowieckie	1374,54	1251,46

◀ **Artur Tusiński**
burmistrz Podkowy Leśnej

Pilnujemy kosztów

Dobra sytuacja finansowa miasta cieszy. Cieszy też, że na razie nie musimy drastycznie ograniczać wydatków. Niemniej jednak nadwyżka operacyjna w przypadku Podkowy Leśnej to efekt działań i pracy przez kilka lat. Już od 2015 roku dużą wagę przywiązywaliśmy do kosztów bieżących, stałych. Wszystkie duże oszczędności w sporej części są inwestowane w poprawę efektywności wydawania pieniędzy. I to przynosi efekty, np. pasywny budynek przedszkola, które budujemy za prawie 12 mln zł (budżet gminy po stronie dochodów to tylko 34 mln zł) mogliśmy sfinansować z nadwyżek wypracowanych w ostatnich latach. Żeby jednak nie hamować rozpędu rozwojowego miasta postaraliśmy się o bardzo korzystną pożyczkę z mechanizmów zwrotnych. Wybudujemy przedszkole, ale nie kosztem zaspokajania innych oczekiwań mieszkańców.

◀ **Olga Roszak-Peżała**
burmistrz Mielna

Mocno cięliśmy wydatki

Dokonując analizy gmin miejskich w rankingu zajmujących pierwsze 20 miejsc można zauważyć, że są to w znacznej części gminy turystyczne lub uzdrowiskowe, czyli o charakterystycznej strukturze dochodów oraz wydatków i raczej niewielkiej liczbie mieszkańców. W odniesieniu do nas należy podkreślić, że Mielno to według rankingu jedna z gmin, która w latach 2017–2019 miała rosnącą nominalnie nadwyżkę operacyjną przy malejącej liczbie ludności. Jeżeli chodzi o analizę realizacji nadwyżki operacyjnej w roku pandemii to istotne jest, że już w pierwszym

kwartale 2020 r. wspólnie z jednostkami organizacyjnymi i pomocniczymi wdrożyliśmy procedurę nadzwyczajnych oszczędności. Skupiliśmy się na zabezpieczeniu funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej oraz komunalnych, zamrożeniu wydatków na rozbudowę infrastruktury ogólnodostępnej. Warto zaznaczyć, że okres letni – w którym jako samorząd osiągamy najwyższe dochody związane z ruchem turystycznym – był czasem rozluźnienia sanitarnych obostrzeń, przy jednoczesnym ograniczeniu wyjazdów zagranicznych, przyniósł on naszej bazie noclegowej prawie 100-proc. obłożenie. To oczywiście miało wpływ na poziom dochodów własnych, który jest porównywalny, a w niektórych pozycjach przekraczał nawet poziom z lat poprzednich. Jednak nie wpadliśmy w euforię, gdyż nie znamy długości epidemii ani jej efektów i założyliśmy pesymistyczny wariant dochodów, jednocześnie wdrażając cięcia w wydatkach. Efekt: wypracowanie nadwyżki również za rok 2020, choć jest ona o ok. 5 proc. niższa niż w roku 2019.

Może pieniądze szczęścia nie dają, ale nadwyżkę na pewno

Kleszczów, Rzaśnia i Kobierzyce zajęły miejsca na podium w kategorii gmin wiejskich. To trzy najbogatsze gminy w Polsce, okupujące od lat miejsca w czołówce rankingów „Wspólnoty”.

Kto bogatemu zabroni mieć solidną nadwyżkę operacyjną? Zamożność w oczywisty sposób przekłada się nie tylko na bieżące gospodarowanie pieniędzmi, ale i na całą politykę finansową. Ale też każdemu wybiegać myślami w przyszłość i przygotowywać do tego, że duże pieniądze nie zostały dane raz na zawsze.

Gmina Kleszczów z woj. łódzkiego stara się o środki z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji na budowę ośrodka olimpijskiego, w którym w przyszłości zatrudnienie mogliby znaleźć pracownicy kopalni i elektrowni w Bełchatowie – poinformowała niedawno Polska Grupa Energetyczna. Na stworzenie ośrodka dla sportowców z całego kraju samorząd zamierza przeznaczyć tereny w sąsiedztwie centrum sportowego Solpark. – Jego powstanie byłoby nie tylko istotnym wsparciem rozwoju przedsiębiorczości w regionie. Pozwoliłoby na tworzenie alternatywnych miejsc pracy dla osób odchodzących z branży górniczo-energetycznej – uzasadnia urząd gminy w Kleszczowie. Jak przypominała PAP, w ubiegłym roku lokalne władze podpisały z Grupą PGE umowę w sprawie zagospodarowania przeznaczonych do rekultywacji terenów pokopalnianych wokół odkrywki węgla brunatnego Bełchatów i 40 ha należących do gminy. Już wtedy ogłoszono, że w planach jest budowa ośrodka przygotowań olimpijskich i paraolimpijskich. Według podpisanego dokumentu jego sygnatariusze będą współpracować przy „rewitalizacji terenów pokopalnianych, odtworzeniu walorów krajobrazowych oraz rozwoju infrastruktury rekreacyjno-sportowej gminy”, przy czym PGE podkreśliła swój zamiar uczestniczenia w tworzeniu nowych miejsc pracy i budowie infrastruktury sprzyjającej rozwojowi obszaru bełchatowskiego. Na drugim miejscu naszego rankingu znajduje się gmina Rzaśnia (także woj. łódzkie), której wójt Tomasz Stolarczyk stawia na podnoszenie jakości życia mieszkańców i nowoczesne technologie. Kilka miesięcy temu opisywaliśmy we „Wspólnocie” przygotowania do budowy no-

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Srednia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
1	Kleszczów	łódzkie	15790,54	14652,78
2	Rzaśnia	łódzkie	4325,89	4036,09
3	Kobierzyce	dolnośląskie	3312,79	3109,45
4	Grębocice	dolnośląskie	2224,12	2469,83
5	Szczerców	łódzkie	2350,49	2230,74
6	Gromadka	dolnośląskie	2219,64	1983,27
7	Jerzmanowa	dolnośląskie	1604,90	1953,66
8	Michałowice	mazowieckie	1821,50	1917,36
9	Baranów	wielkopolskie	2202,34	1900,06
10	Dobra (Szczecińska)	zachodniopomorskie	1744,93	1658,69

wej przyrodni – w technologii pasywnej. Inwestycja ma na celu promowanie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz poprawę efektywności i bezpieczeństwa energetycznego, co wpisuje się w politykę Unii Europejskiej. Obiekt zmniejszy wykorzystanie energii pochodzącej z konwencjonalnych źródeł, a to korzystnie wpłynie na redukcję emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Dzisiaj w planach jest budowa żłobka – takie placówki w gminach wiejskich w Polsce należą do rzadkości. Żłobek w Rzaśni ulokowany zostanie w pomieszczeniach Gminnej Biblioteki Publicznej, zaś biblioteka zostanie przeniesiona do budynku po dawnym gimnazjum przy hali sportowej. Jak tłumaczył wójt, udało się pozyskać środki z programu Maluch Plus (blisko pół miliona złotych) na przystosowanie budynku do funkcjonowania żłobka. ■

Kompleks Dydaktyczno-Sportowy Solpark w Kleszczowie.
Fot. UG Kleszczów

Grębocice prężnie się rozwijają

Gmina Grębocice dzięki korzystnemu położeniu na terenie Zagłębia Miedziowego, którego największym przedsiębiorcą i podatnikiem jest KGHM Polska Miedź S.A., realizuje wielomilionowe inwestycje.

▲ Wójt Grębocic Roman Jabłoński

Wpływy z podatku od nieruchomości i z opłaty eksploatacyjnej przekazywane przez KGHM stanowią największą część dochodów gminy, a to sprawia, że jest jedną z najzamożniejszych w kraju. Plasowanie się w pierwszej dziesiątce najbogatszych samorządów jest na pewno miłe, ale też zobowiązuje. Więcej pieniędzy to zobowiązanie, żeby więcej robić. W Grębocicach duży nacisk kładzie się na inwestycje, a rok 2020 dla gminy był bardzo dobry pod tym względem.

– Wiele inwestycji wykonanych zostało przed czasem i nikogo nie powinno to już dziwić, ponieważ należymy do najprężniej rozwijających się gmin na Dolnym Śląsku. Dla nas priorytetem są przedsięwzięcia służące podnoszeniu standardu życia mieszkańców. Opieka zdrowotna, socjalna, szkolnictwo, kultura i sport, utrzymywane są u nas na najwyższym poziomie. Staramy się, by mieszkańcom żyło się bardzo dobrze – mówi wójt Roman Jabłoński.

Za te działania gmina została wyróżniona i w 2020 roku kolejny raz znalazła się w czołówce gmin wiejskich w Polsce, które najlepiej inwestują. – W 2020 roku wybudowaliśmy kolejne obiekty sportowo-rekreacyjne, m.in. pumtrack, skatepark oraz wielofunkcyjne boisko sportowe. Dzięki temu mieszkańcy mają stały i bezpłatny dostęp do uprawiania czynnego sportu i rekreacji – informuje wójt.

Grębocice zajmują czołowe miejsce wśród najpopularniejszych gmin na Dolnym Śląsku pod względem zamieszkania. Powodem prawdziwego obłożenia z całą pewnością jest atrakcyjność gminy pod względem infrastruktury, oświaty, kultury, czy też możliwości budowania domów w każ-

dej miejscowości, ponieważ pozwala na to plan zagospodarowania przestrzennego.

Tutaj nie oszczędza się na zdrowiu. 2 stycznia 2020 r. rozpoczęła działalność nowoczesna Przychodnia Zdrowia w Grębocicach, w której oprócz podstawowej opieki zdrowotnej świadczone są usługi rehabilitacyjne, a także przyjmują lekarze specjaliści. – W ciągu całego roku prowadziliśmy także szereg programów profilaktycznych skierowanych do wszystkich mieszkańców – noworodków, dzieci, kobiet, mężczyzn i seniorów – dodaje wójt.

Grębocice słyną z budowy i remontu dróg gminnych oraz powiatowych. Co roku wspierają finansowo powiat polkowicki, aby wykonywał remonty dróg powiatowych na terenie gminy Grębocice. W 2020 roku otwarto także żłobek – pierwszy w historii gminy. Inwestycyjnym sukcesem było oddanie do użytkowania Galerii Spichlerz w odrestaurowanym zabytkowym spichlerzu w Grębocicach. Gmina zadbała też o ruiny zabytkowego pałacu znajdującego się obok spichlerza. Wzmocniła korony murów, oczyściła obiekt oraz cały teren i podjęła dalsze kroki związane z obiektem. Dzięki wsparciu finansowemu od KGHM Polska

Miedź S.A. w 2021 roku odrestauruje barokowy, kamienny portal w zachodniej ścianie pałacu.

Budżet na 2021 rok również jest ambitny. Wydatki mają przekroczyć 60 mln zł. Wśród planowanych inwestycji można wymienić przebudowę oczyszczalni ścieków oraz rozbudowę Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki. Nie zabraknie inwestycji w infrastrukturę drogową i rekreacyjną. Zabezpieczono środki na ochronę zdrowia i na prace restauratorskie przy gminnych zabytkach. Zaplanowano pieniądze na dofinansowanie zadań związanych z ochroną środowiska, m.in. na wymianę starego ogrzewania na ekologiczne, montaż paneli fotowoltaicznych, budowę studni głębinowych oraz usuwanie azbestu, z których korzystają mieszkańcy gminy. ■

Grębocice
Przyjazna Gmina

Kongres
Zarządzania
Administracją
Samorządową

VIII Kongres Zarządzania Administracją Samorządową

23-24 czerwca 2021 r.

Kongres Zarządzania Administracją Samorządową corocznie gromadzi kilkuset uczestników, m.in. sekretarzy miast, szefów działów kadr i płac, kierowników działów informatyki, dyrektorów Centrów Usług Wspólnych i pracowników wydziałów obsługi urzędu.

Zarządzanie administracją samorządową wymaga rozległej wiedzy prawnej oraz znajomości skomplikowanych procedur związanych z koordynacją pracy wielu osób. W większości gmin i powiatów odpowiedzialność za to spoczywa na sekretarzach, podczas gdy rolą wóldarzy JST jest kreowanie i realizacja zadań inwestycyjnych oraz polityki społecznej.

Kongres Zarządzania Administracją Samorządową to 2 dni spotkań, 40 paneli i debat, wykłady, ponad 150 zaproszonych gości.

SEMINARIUM SEKRETARZY

KADRY I PRAWO PRACY

ZARZĄDZANIE INFRASTRUKTURĄ I MIENIEM KOMUNALNYM

IT W ADMINISTRACJI

CENTRA USŁUG WSPÓLNYCH I CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Więcej informacji: www.kongresadministracji.pl

ZAPOZNAJ SIĘ ZE SZKOLENIAMI V EDYCJI 2020/2021

AKADEMIA „WSPÓLNOTY”

Platforma szkoleniowa online
dla jednostek samorządu terytorialnego

ŚCIEŻKI SZKOLENIOWE

Pracownicze Plany Kapitałowe
Finanse samorządowe i podatki lokalne
Postępowanie administracyjne, sprawy obywatelskie,
organizacja urzędu
Nowe prawo
Szkolenia na zamówienie
Kadry i prawo pracy
Gospodarka komunalna, rozwój i inwestycje
Nowe orzecznictwo i linie orzecznicze
Oświata w JST

KURSY

Służba przygotowawcza
Zamówienia publiczne
Zarządzanie oświatą
RODO/Ochrona danych osobowych

Zapraszamy do kontaktu:
info@municipium.com.pl
tel. 22 242 80 17

www.akademiawspolnoty.pl

WOJEWÓDZTWA

Lp.	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	mazowieckie	132,82	126,31
2	podkarpackie	95,72	82,33
3	świętokrzyskie	98,66	68,30
4	podlaskie	69,68	59,22
5	pomorskie	90,62	58,95
6	wielkopolskie	76,90	50,37
7	dolnośląskie	55,03	50,26
8	opolskie	63,45	49,81
9	kujawsko-pomorskie	78,73	47,41
10	śląskie	61,40	46,27
11	zachodniopomorskie	53,98	45,37
12	łódzkie	41,97	34,72
13	małopolskie	65,08	32,12
14	lubuskie	33,96	28,06
15	warmińsko-mazurskie	30,53	24,58
16	lubelskie	23,78	21,67

MIASTA WOJEWÓDZKIE

Lp.	Miasto	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	Gdańsk	636,64	775,50
2	Katowice	716,92	739,18
3	Bydgoszcz	777,07	692,88
4	Warszawa	290,39	629,51
5	Wrocław	490,98	535,95
6	Szczecin	551,01	521,10
7	Poznań	460,18	467,71
8	Zielona Góra	366,36	428,62
9	Gorzów Wlkp	437,25	423,87
10	Toruń	337,78	411,52
11	Opole	361,89	408,28
12	Białystok	344,83	306,54
13	Kraków	301,56	301,71
14	Rzeszów	200,12	297,75
15	Łódź	408,20	254,93
16	Olsztyn	193,87	197,88
17	Kielce	161,64	68,05
18	Lublin	149,21	63,30

MIASTA NA PRAWACH POWIATU

Lp.	Miasto	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	Sopot	1807,21	1421,69
2	Świnoujście	-375,59	1281,49
3	Gliwice	1094,22	1174,63
4	Płock	985,31	977,69
5	Dąbrowa Górnicza	690,50	621,98
6	Tychy	580,33	606,03
7	Bielsko Biała	534,19	530,77
8	Jastrzębie Zdrój	611,56	527,39
9	Biała Podlaska	595,34	511,03
10	Rybnik	414,95	492,66
11	Nowy Sącz	513,01	438,58
12	Kalisz	276,14	417,92
13	Grudziądz	539,96	405,96
14	Piotrków Trybunalski	543,76	400,79
15	Piekary Śląskie	545,08	389,24
16	Sosnowiec	343,34	384,34
17	Elbląg	307,10	372,62
18	Łomża	300,14	366,12
19	Suwałki	496,19	345,45
20	Mysłowice	396,59	342,99
21	Włocławek	280,03	332,55
22	Chorzów	166,00	280,61
23	Tarnobrzeg	260,66	275,69
24	Legnica	450,36	275,55

Lp.	Miasto	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
25	Częstochowa	255,23	270,22
26	Jaworzno	311,02	268,45
27	Ruda Śląska	432,28	253,61
28	Słupsk	154,59	249,35
29	Koszalin	166,54	241,79
30	Zamość	259,30	208,21
31	Żory	114,01	200,75
32	Bytom	207,65	193,40
33	Krosno	89,28	173,01
34	Siemianowice Śl.	-18,96	162,17
35	Zabrze	224,32	146,69
36	Ostrołęka	204,32	139,21
37	Gdynia	4,77	136,41
38	Chełm	243,59	130,45
39	Radom	125,37	123,86
40	Siedlce	365,50	120,93
41	Leszno	308,63	112,55
42	Świętochłowice	212,62	109,10
43	Jelenia Góra	114,48	67,36
44	Skierniewice	129,13	66,25
45	Przemyśl	-319,53	20,23
46	Wałbrzych	29,00	13,19
47	Konin	-158,78	7,37
48	Tarnów	-194,41	-107,17

NADWYŻKA OPERACYJNA

POWIATY

Lp.	Powiat	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	przasnyski	mazowieckie	242,88	278,47
2	opatowski	świętokrzyskie	234,22	224,94
3	siemiatycki	podlaskie	92,24	189,75
4	przemyski	podkarpackie	231,68	173,30
5	białostocki	podlaskie	231,25	162,51
6	leszczyński	wielkopolskie	209,35	160,85
7	międzychodzki	wielkopolskie	189,59	157,23
8	leżajski	podkarpackie	194,24	156,43
9	wrocławski	dolnośląskie	111,49	155,48
10	działowski	warmińsko-mazurskie	184,55	152,56
11	wysokomazowiecki	podlaskie	136,65	152,53
12	piaseczyński	mazowieckie	208,71	152,24
13	radomski	mazowieckie	191,61	142,43
14	włocławski	kujawsko-pomorskie	188,75	141,81
15	kielecki	świętokrzyskie	221,84	135,82
16	wąbrzeski	kujawsko-pomorskie	115,73	134,28
17	łódzki wschodni	łódzkie	157,16	133,75
18	niżański	podkarpackie	156,65	132,94
19	augustowski	podlaskie	143,69	131,00
20	gdański	pomorskie	146,09	129,99
21	bielski	podlaskie	127,42	126,34
22	węgorzewski	warmińsko-mazurskie	150,93	123,83
23	rzeszowski	podkarpackie	109,96	123,09
24	sokółski	podlaskie	99,40	122,50
25	kościański	wielkopolskie	135,25	121,68
26	łaski	łódzkie	150,83	120,75
27	krakowski	małopolskie	140,57	118,00
28	kętrzyński	warmińsko-mazurskie	127,60	116,33
29	rybnicki	śląskie	166,09	115,15
30	średzki	wielkopolskie	33,50	114,67
31	warszawski zachodni	mazowieckie	131,64	114,23
32	tatrzański	małopolskie	150,73	113,95
33	sejneński	podlaskie	180,38	112,50
34	łobeski	zachodniopomorskie	191,56	110,68
35	kamiński	zachodniopomorskie	120,63	110,54
36	siedlecki	mazowieckie	124,54	108,93
37	chełmiński	kujawsko-pomorskie	164,55	108,42
38	bydgoski	kujawsko-pomorskie	135,77	108,13
39	suwalski	podlaskie	85,64	107,25
40	słupski	pomorskie	147,43	106,63
41	jarociński	wielkopolskie	130,50	105,62
42	gliwicki	śląskie	117,20	104,81
43	grodziski	mazowieckie	119,78	103,43
44	bielski	śląskie	95,08	102,37
45	legionowski	mazowieckie	101,38	100,97
46	mielecki	podkarpackie	98,13	100,86
47	makowski	mazowieckie	146,78	100,85
48	pruskowski	mazowieckie	94,16	100,75

Lp.	Powiat	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
49	kolski	wielkopolskie	120,49	99,58
50	gryficki	zachodniopomorskie	34,93	99,30
51	mławski	mazowieckie	150,20	99,10
52	żarski	lubuskie	100,76	98,89
53	oświęcimski	małopolskie	107,02	98,60
54	zambrowski	podlaskie	109,22	97,94
55	ostrołęcki	mazowieckie	126,24	97,32
56	sierpecki	mazowieckie	142,38	96,93
57	tucholski	kujawsko-pomorskie	138,01	96,84
58	świdnicki	lubelskie	164,25	96,81
59	żniński	kujawsko-pomorskie	120,39	96,62
60	grodziski	wielkopolskie	70,98	96,40
61	rypiński	kujawsko-pomorskie	160,52	96,14
62	oleśnicki	dolnośląskie	136,78	94,34
63	toruński	kujawsko-pomorskie	114,39	94,34
64	szymborski	mazowieckie	143,40	94,10
65	łańcucki	podkarpackie	112,60	92,47
66	olsztyński	warmińsko-mazurskie	144,33	91,79
67	kaliski	wielkopolskie	102,41	91,70
68	chełmski	lubelskie	97,95	91,47
69	gryfiński	zachodniopomorskie	99,78	91,17
70	grójce	mazowieckie	111,31	91,09
71	nowodworski	mazowieckie	68,33	90,99
72	kolneński	podlaskie	106,37	90,45
73	dębicki	podkarpackie	109,08	89,03
74	skierniewicki	łódzkie	105,97	88,92
75	jarosławski	podkarpackie	109,92	88,15
76	wołomiński	mazowieckie	99,47	88,07
77	policki	zachodniopomorskie	46,09	87,71
78	miński	mazowieckie	102,90	87,23
79	częstochowski	śląskie	85,99	86,87
80	kępiński	wielkopolskie	109,45	86,48
81	poznański	wielkopolskie	92,04	86,24
82	grudziądzki	kujawsko-pomorskie	125,19	85,76
83	bieruńsko-łędziński	śląskie	73,59	85,22
84	lidzbarski	warmińsko-mazurskie	119,37	84,35
85	wadowicki	małopolskie	103,40	83,82
86	wielicki	małopolskie	78,71	83,21
87	przysuski	mazowieckie	145,73	83,17
88	wałbrzyski	dolnośląskie	89,16	81,57
89	trzebnicki	dolnośląskie	81,06	81,48
90	ropczycko-sędziszowski	podkarpackie	92,66	81,45
91	buski	świętokrzyskie	125,25	81,29
92	janowski	lubelskie	85,19	81,12
93	leski	podkarpackie	64,56	80,93
94	płoński	mazowieckie	76,20	80,81
95	nowotomyski	wielkopolskie	75,60	80,37
96	gostyński	mazowieckie	122,64	80,07

POWIATY

Lp.	Powiat	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
97	kościerski	pomorskie	117,42	79,92
98	średzki	dolnośląskie	107,29	79,89
99	wejherowski	pomorskie	76,80	79,87
100	sochaczewski	mazowieckie	89,68	79,62
101	wieruszowski	łódzkie	75,83	79,28
102	łomżyński	podlaskie	103,06	79,27
103	krotoszyński	wielkopolskie	96,73	79,11
104	pleszewski	wielkopolskie	80,63	78,44
105	konecki	świętokrzyskie	107,96	78,41
106	strzyżowski	podkarpackie	1,22	78,35
107	brodnicki	kujawsko-pomorskie	82,75	78,25
108	będziński	śląskie	125,50	77,72
109	aleksandrowski	kujawsko-pomorskie	67,68	77,60
110	mogileński	kujawsko-pomorskie	81,84	77,06
111	myszkowski	śląskie	46,52	76,78
112	myśliborski	zachodniopomorskie	70,49	76,64
113	grajewski	podlaskie	51,18	75,93
114	otwocki	mazowieckie	92,44	75,56
115	nakielski	kujawsko-pomorskie	101,62	75,22
116	nowodworski	pomorskie	56,31	74,36
117	oławski	dolnośląskie	102,45	74,33
118	koszaliński	zachodniopomorskie	123,90	74,16
119	brzozowski	podkarpackie	104,01	73,36
120	ełcki	warmińsko-mazurskie	97,49	73,15
121	ostrowski	wielkopolskie	95,69	72,51
122	pułtuski	mazowieckie	57,60	72,01
123	choszczęński	zachodniopomorskie	122,19	71,43
124	starogardzki	pomorskie	89,68	71,17
125	kozienicki	mazowieckie	117,95	69,16
127	olecki	warmińsko-mazurskie	101,62	68,78
126	świecki	kujawsko-pomorskie	94,58	68,78
128	zielonogórski	lubuskie	90,24	67,90
129	jasielski	podkarpackie	67,10	67,80
130	sokołowski	mazowieckie	83,59	67,65
131	sulęciński	lubuskie	61,64	66,00
132	koniński	wielkopolskie	59,88	65,65
133	turecki	wielkopolskie	56,16	65,05
134	jędrzejowski	świętokrzyskie	56,92	64,66
135	obornicki	wielkopolskie	118,53	64,57
136	braniewski	warmińsko-mazurskie	112,15	64,49
137	piski	warmińsko-mazurskie	20,61	64,21
138	włodawski	lubelskie	85,19	64,15
139	gorzowski	lubuskie	64,66	64,07
140	moniecki	podlaskie	57,11	64,05
141	wieluński	łódzkie	78,34	63,78
142	chojnicki	pomorskie	64,60	63,64
143	suski	małopolskie	111,88	63,44
144	dąbrowski	małopolskie	101,16	63,34

Lp.	Powiat	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
145	iławski	warmińsko-mazurskie	61,94	63,07
146	bolesławiecki	dolnośląskie	54,85	62,90
147	lubaczowski	podkarpackie	30,12	62,80
148	nowotarski	małopolskie	66,96	62,59
149	łosicki	mazowieckie	94,24	62,54
150	tarnogórski	śląskie	83,76	61,99
151	łęborski	pomorskie	77,39	61,80
152	ostrowski	mazowieckie	25,14	61,68
153	głogowski	dolnośląskie	91,54	61,66
154	lubelski	lubelskie	67,98	60,89
155	gnieźnieński	wielkopolskie	33,45	60,70
156	tarnobrzegi	podkarpackie	79,93	60,69
157	opolski	opolskie	75,61	59,97
158	sztumski	pomorskie	43,44	59,83
159	wyszowski	mazowieckie	69,84	59,72
160	myślenicki	małopolskie	83,46	59,65
161	pucki	pomorskie	41,01	59,51
162	kwidzyński	pomorskie	83,42	59,07
163	czarnkowsko-trzecieński	wielkopolskie	68,57	58,83
164	cieszyński	śląskie	77,02	58,59
165	kartuski	pomorskie	51,41	57,94
166	kolobrzegi	zachodniopomorskie	59,15	57,90
167	inowrocławski	kujawsko-pomorskie	77,83	57,81
168	kolbuszowski	podkarpackie	83,46	57,61
169	białski	lubelskie	77,98	57,49
170	dzierżoniowski	dolnośląskie	68,14	57,30
171	pyrzycki	zachodniopomorskie	82,11	57,15
172	goldapski	warmińsko-mazurskie	40,64	56,73
173	ostrzeszowski	wielkopolskie	121,57	56,50
174	ząbkowicki	dolnośląskie	85,47	56,44
175	ciechanowski	mazowieckie	92,74	56,41
176	chodzieski	wielkopolskie	73,35	56,20
177	garwoliński	mazowieckie	29,49	56,08
178	rawicki	wielkopolskie	70,50	55,97
179	puławski	lubelskie	71,12	55,91
180	krasnostawski	lubelskie	81,89	55,90
181	kraśnicki	lubelskie	65,16	55,78
182	świdnicki	dolnośląskie	71,01	55,64
183	międzyrzeczki	lubuskie	91,14	55,40
184	pajęczański	łódzkie	68,00	54,99
185	skarżyski	świętokrzyskie	47,85	54,95
186	radziejowski	kujawsko-pomorskie	86,58	54,46
187	ślawieński	zachodniopomorskie	91,13	54,13
188	staszowski	świętokrzyskie	105,28	53,22
189	wodzisławski	śląskie	39,34	53,11
190	radomsko-żelazowski	łódzkie	57,45	53,06
191	biłgorajski	lubelskie	49,60	52,81
192	łęczyński	lubelskie	56,22	52,65

NADWYŻKA OPERACYJNA

POWIATY

Lp.	Powiat	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
193	łowicki	łódzkie	15,85	52,60
194	tczewski	pomorskie	90,69	52,13
195	świdwiński	zachodniopomorskie	82,30	51,87
196	tomaszowski	lubelskie	68,65	51,79
197	mragowski	warmińsko-mazurskie	76,12	51,70
198	parczewski	lubelskie	81,93	51,65
199	przeworski	podkarpackie	53,03	51,21
200	elbląski	warmińsko-mazurskie	74,72	51,05
201	radzyński	lubelskie	71,95	50,96
202	łukowski	lubelskie	85,38	50,90
203	pszczyński	śląskie	31,75	50,62
204	szamotulski	wielkopolskie	58,28	49,90
205	nowosądecki	małopolskie	82,64	49,62
206	zawierciański	śląskie	68,43	49,57
207	ostródzki	warmińsko-mazurskie	48,36	48,90
208	ostrowiecki	świętokrzyskie	66,53	48,81
209	włoszczowski	świętokrzyskie	82,09	48,13
210	oleski	opolskie	42,05	47,65
211	wolsztyński	wielkopolskie	61,45	47,60
212	kłodzki	dolnośląskie	6,18	47,35
213	sanocki	podkarpackie	39,24	47,13
214	drawski	zachodniopomorskie	88,29	46,95
215	kutnowski	łódzkie	56,79	46,85
216	sieradzki	łódzkie	68,72	46,47
217	kłobucki	śląskie	39,68	46,11
218	pabianicki	łódzkie	58,17	45,26
219	mikołowski	śląskie	39,47	45,10
220	nyski	opolskie	35,84	44,87
221	jeleniogórski	dolnośląskie	61,71	44,28
222	bytowski	pomorskie	20,38	44,26
223	stłupecki	wielkopolskie	69,19	44,12
224	nowomiejski	warmińsko-mazurskie	32,30	44,08
225	goleniowski	zachodniopomorskie	38,90	43,78
226	zamojski	lubelskie	96,89	43,59
227	bartoszycki	warmińsko-mazurskie	86,68	43,25
228	proszowicki	małopolskie	-9,89	42,96
229	płocki	mazowieckie	85,66	42,82
230	golubsko-dobrzyński	kujawsko-pomorskie	-9,40	42,35
231	głubczycki	opolskie	54,60	42,34
232	szczeciński	zachodniopomorskie	45,64	42,22
233	żywiecki	śląskie	-16,41	41,74
234	tarnowski	małopolskie	34,36	41,32
235	lwówecki	dolnośląskie	48,89	41,22
236	namysłowski	opolskie	53,11	40,82
237	pińczowski	świętokrzyskie	47,40	39,65
238	olkuski	małopolskie	22,50	39,06
239	kędzierzyńsko-kozielski	opolskie	53,50	38,64
240	hrubieszowski	lubelskie	84,28	37,67

Lp.	Powiat	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
241	zgierski	łódzkie	35,92	37,41
242	rycki	lubelskie	25,93	37,19
243	raciborski	śląskie	28,12	37,14
244	żagański	lubuskie	61,53	36,89
245	lipski	mazowieckie	28,88	36,27
246	szczycieński	warmińsko-mazurskie	41,94	35,79
247	żuromiński	mazowieckie	82,14	35,55
248	gostyński	wielkopolskie	12,21	35,13
249	krośnieński	podkarpackie	42,93	35,07
250	wołowski	dolnośląskie	57,32	34,62
251	belchatowski	łódzkie	67,42	34,47
252	strzelecko-drezdenecki	lubuskie	47,17	34,23
253	nidzicki	warmińsko-mazurskie	41,92	33,55
254	poddębicki	łódzkie	25,04	33,33
255	piotrkowski	łódzkie	63,71	32,68
256	złotowski	wielkopolskie	59,66	32,64
257	strzelecki	opolskie	2,11	32,29
258	żyrardowski	mazowieckie	46,30	32,16
259	stalowowlowski	podkarpackie	33,89	31,89
260	gorlicki	małopolskie	38,69	30,93
261	giżycki	warmińsko-mazurskie	-20,05	30,80
262	łęczycki	łódzkie	32,12	30,30
263	lubliniecki	śląskie	5,24	29,11
264	piłski	wielkopolskie	46,29	29,10
265	bocheński	małopolskie	20,23	28,83
266	tomaszowski	łódzkie	45,40	28,49
267	zdunówowski	łódzkie	33,65	27,63
268	górowski	dolnośląskie	20,78	26,57
269	brzeski	opolskie	61,07	26,46
270	wągrowiecki	wielkopolskie	66,81	25,63
271	ślubicki	lubuskie	78,98	25,26
272	sępoleński	kujawsko-pomorskie	59,46	25,17
273	zwoleniowski	mazowieckie	59,54	25,07
274	bieszczadzki	podkarpackie	104,55	23,94
275	opoczyński	łódzkie	38,83	23,84
276	miechowski	małopolskie	-23,66	23,43
277	białogardzki	zachodniopomorskie	-22,43	21,21
278	krapkowicki	opolskie	17,53	21,06
279	walecki	zachodniopomorskie	-26,93	21,01
280	starachowicki	świętokrzyskie	67,36	20,60
281	opolski	lubelskie	40,84	19,23
282	strzeliński	dolnośląskie	56,65	18,48
283	lubiński	dolnośląskie	-23,73	17,08
284	krośnieński	lubuskie	16,20	16,58
285	limanowski	małopolskie	-55,26	15,81
286	brzeziński	łódzkie	7,99	15,66
287	chrzanowski	małopolskie	-15,75	14,47
288	kazimierski	świętokrzyskie	27,46	14,44

POWIATY

Lp.	Powiat	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
289	białobrzeski	mazowieckie	57,59	13,07
290	hajnowski	podlaskie	-20,92	12,10
291	rawski	łódzkie	-46,52	11,91
292	sandomierski	świętokrzyskie	54,21	10,43
293	malborski	pomorskie	-41,28	9,23
294	lipnowski	kujawsko-pomorskie	43,08	8,75
295	zgorzelecki	dolnośląskie	11,00	7,11
296	świebodziński	lubuskie	-21,52	5,64
297	lubański	dolnośląskie	-5,32	1,41
298	wrześniński	wielkopolskie	-84,57	0,89
299	lubartowski	lubelskie	-125,38	0,83
300	polkowicki	dolnośląskie	91,51	-5,25
301	jaworski	dolnośląskie	102,57	-17,66
302	kamiennogórski	dolnośląskie	38,48	-22,56
303	prudnicki	opolskie	-23,71	-22,63
304	stargardzki	zachodniopomorskie	-109,43	-22,63
305	nowosolski	lubuskie	-159,70	-23,06
306	legnicki	dolnośląskie	47,91	-59,32
307	brzeski	małopolskie	-258,08	-63,11
308	wschowski	lubuskie	-267,21	-73,27
309	człuchowski	pomorskie	-395,08	-85,48
310	złotoryjski	dolnośląskie	152,25	-86,52
311	węgrowski	mazowieckie	-397,41	-109,44
312	milicki	dolnośląskie	-318,25	-117,09
313	kluczborski	opolskie	-730,85	-247,77
314	średziński	wielkopolskie	71,91	-359,91

NADWYŻKA OPERACYJNA

MIASTA POWIATOWE

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
1	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	1364,80	1164,70
2	Polkowice	dolnośląskie	849,55	985,70
3	Piaseczno	mazowieckie	867,09	845,89
4	Pruszcz Gdański	pomorskie	871,19	842,73
5	Świecie	kujawsko-pomorskie	937,39	809,64
6	Słubice	lubuskie	865,24	789,67
7	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	589,66	782,76
8	Oleśnica	dolnośląskie	1256,34	775,30
9	Goleniów	zachodniopomorskie	639,82	765,80
10	Międzychód	wielkopolskie	745,55	754,94
11	Pruszków	mazowieckie	516,33	729,42
12	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	683,70	682,64
13	Nowa Sól	lubuskie	1084,04	682,54
14	Busko-Zdrój	świętokrzyskie	791,51	645,43
15	Złotów	wielkopolskie	602,92	636,64
16	Nowy Tomyśl	wielkopolskie	534,51	584,17
17	Mława	mazowieckie	627,85	577,65
18	Pleszew	wielkopolskie	761,10	576,27
19	Kępno	wielkopolskie	744,92	573,36
20	Puławy	lubelskie	519,12	551,69
21	Sztum	pomorskie	294,77	544,91
22	Police	zachodniopomorskie	514,94	518,42
23	Wadowice	małopolskie	6,38	513,11
24	Bytów	pomorskie	528,39	513,09
25	Sucha Beskidzka	małopolskie	518,59	509,89
26	Świdnica	dolnośląskie	452,00	508,56
27	Gostyń	wielkopolskie	378,89	496,65
28	Kozienice	mazowieckie	667,23	492,66
29	Nowy Targ	małopolskie	548,89	487,43
30	Trzebnica	dolnośląskie	315,52	479,47
31	Środa Śląska	dolnośląskie	453,85	469,92
32	Zakopane	małopolskie	646,51	467,30
33	Jarocin	wielkopolskie	574,31	466,15
34	Lesko	podkarpackie	459,64	461,56
35	Lubliniec	śląskie	342,66	460,92
36	Września	wielkopolskie	579,25	454,15
37	Mogilno	kujawsko-pomorskie	543,77	450,75
38	Maków Mazowiecki	mazowieckie	457,51	450,74
39	Wieluń	łódzkie	523,61	449,40
40	Kędzierzyn-Koźle	opolskie	584,76	448,80
41	Wyszków	mazowieckie	342,33	447,49
42	Oława	dolnośląskie	378,99	444,50
43	Węgrów	mazowieckie	39,43	434,97
44	Poddębice	łódzkie	605,56	434,92
45	Augustów	podlaskie	295,79	432,14
46	Sierpc	mazowieckie	469,37	430,95
47	Radziejów	kujawsko-pomorskie	453,08	423,56
48	Białobrzegi	mazowieckie	598,26	418,64

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
49	Złotoryja	dolnośląskie	335,25	418,49
50	Mielec	podkarpackie	428,85	407,10
51	Otwock	mazowieckie	401,64	404,27
52	Świdnik	lubelskie	623,27	403,55
53	Grójec	mazowieckie	538,77	398,07
54	Wolsztyn	wielkopolskie	346,00	396,44
55	Wejherowo	pomorskie	273,70	394,92
56	Chodzież	wielkopolskie	406,18	392,22
57	Nisko	podkarpackie	447,99	390,87
58	Sulęcín	lubuskie	740,62	384,60
59	Głogów	dolnośląskie	395,96	375,84
60	Łañcut	podkarpackie	493,74	375,25
61	Bochnia	małopolskie	222,24	372,06
62	Działdowo	warmińsko-mazurskie	329,10	366,76
63	Przysucha	mazowieckie	373,56	364,81
64	Oświęcim	małopolskie	299,54	358,21
65	Lubin	dolnośląskie	376,96	353,07
66	Żyrardów	mazowieckie	317,78	352,29
67	Krosno Odrzańskie	lubuskie	325,96	349,81
68	Rypin	kujawsko-pomorskie	349,63	349,52
69	Gryfino	zachodniopomorskie	538,68	349,22
70	Łask	łódzkie	362,27	348,91
71	Leżajsk	podkarpackie	352,10	345,22
72	Limanowa	małopolskie	192,36	342,21
73	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	363,24	338,88
74	Sieradz	łódzkie	360,56	338,80
75	Pisz	warmińsko-mazurskie	466,33	337,27
76	Lipsko	mazowieckie	336,94	335,62
77	Ryki	lubelskie	251,76	335,39
78	Lubaczów	podkarpackie	401,46	334,50
79	Lębork	pomorskie	332,71	332,59
80	Żary	lubuskie	344,07	332,45
81	Sępólno Krajeńskie	kujawsko-pomorskie	335,76	329,86
82	Mragowo	warmińsko-mazurskie	171,40	328,86
83	Ostrowiec Świętokrzyski	świętokrzyskie	468,32	325,04
84	Wąbrzeźno	kujawsko-pomorskie	290,30	323,77
85	Kartuzy	pomorskie	401,23	322,88
86	Myślibórz	zachodniopomorskie	238,93	320,16
87	Człuchów	pomorskie	287,61	317,45
88	Szczecinek	zachodniopomorskie	187,35	316,32
89	Jasło	podkarpackie	226,00	312,94
90	Chrzanów	małopolskie	419,38	312,85
91	Przasnysz	mazowieckie	421,40	302,79
92	Rawicz	wielkopolskie	302,37	298,85
93	Włoszczowa	świętokrzyskie	370,78	295,67
94	Brzeg	opolskie	528,24	293,05
95	Chelmo	kujawsko-pomorskie	300,59	292,59
96	Pabianice	łódzkie	351,03	292,58

MIASTA POWIATOWE

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
97	Sochaczew	mazowieckie	407,22	292,51
98	Żagań	lubuskie	290,41	290,00
99	Legionowo	mazowieckie	210,43	287,63
100	Krasnystaw	lubelskie	258,57	287,53
101	Pajęczno	łódzkie	524,67	286,98
102	Zambrów	podlaskie	244,40	286,09
103	Olkusz	małopolskie	221,13	285,22
104	Śrem	wielkopolskie	247,87	283,53
105	Bolesławiec	dolnośląskie	121,12	282,29
106	Opatów	świętokrzyskie	388,02	281,92
107	Tczew	pomorskie	256,58	280,28
108	Łosice	mazowieckie	422,92	279,13
109	Koło	wielkopolskie	250,76	278,06
110	Gorlice	małopolskie	438,64	277,02
111	Tarnowskie Góry	śląskie	157,92	276,84
112	Janów Lubelski	lubelskie	230,29	272,51
113	Kwidzyn	pomorskie	363,39	269,84
114	Ostrzeszów	wielkopolskie	190,29	268,79
115	Żywiec	śląskie	323,85	266,59
116	Kłodzko	dolnośląskie	244,27	266,01
117	Stargard Szczeciński	zachodniopomorskie	217,15	262,01
118	Nowy Dwór Gdański	pomorskie	114,28	260,38
119	Chojnice	pomorskie	265,14	259,73
120	Lwówek Śląski	dolnośląskie	196,88	257,26
121	Mikołów	śląskie	248,63	256,78
122	Świdwin	zachodniopomorskie	366,80	254,93
123	Strzyżów	podkarpackie	265,48	254,82
124	Krotoszyn	wielkopolskie	194,14	253,83
125	Pińczów	świętokrzyskie	373,70	250,08
126	Przeworsk	podkarpackie	293,89	247,43
127	Ostróda	warmińsko-mazurskie	318,28	247,03
128	Dąbrowa Tarnowska	małopolskie	181,18	245,65
129	Myślenice	małopolskie	227,37	245,06
130	Tuchola	kujawsko-pomorskie	270,82	243,89
131	Ustrzyki Dolne	podkarpackie	134,67	243,86
132	Żnin	kujawsko-pomorskie	256,34	243,71
133	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	279,25	242,52
134	Kamień Pomorski	zachodniopomorskie	273,62	237,91
135	Wągrowiec	wielkopolskie	139,24	237,32
136	Świebodzin	lubuskie	216,76	236,96
137	Kłobuck	śląskie	223,16	236,33
138	Sokółka	podlaskie	287,51	235,08
139	Starogard Gdański	pomorskie	261,57	233,82
140	Starachowice	świętokrzyskie	153,87	233,69
141	Racibórz	śląskie	251,49	232,60
142	Nakło nad Notecią	kujawsko-pomorskie	190,97	232,25
143	Biłgoraj	lubelskie	150,19	231,87
144	Międzyrzecz	lubuskie	176,60	231,22

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
145	Szydłowiec	mazowieckie	236,51	230,73
146	Łobez	zachodniopomorskie	308,93	228,71
147	Rawa Mazowiecka	łódzkie	194,12	228,47
148	Wschowa	lubuskie	141,35	228,03
149	Płońsk	mazowieckie	253,84	227,42
150	Jawor	dolnośląskie	126,11	226,50
151	Kolno	podlaskie	235,67	226,48
152	Lipno	kujawsko-pomorskie	286,13	225,48
153	Grodzisk Wielkopolski	wielkopolskie	299,88	223,36
154	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	245,17	223,29
155	Goldap	warmińsko-mazurskie	-124,67	221,76
156	Nidzica	warmińsko-mazurskie	216,92	219,26
157	Nysa	opolskie	176,73	218,50
158	Ostrów Mazowiecka	mazowieckie	134,18	218,22
159	Myszków	śląskie	177,06	217,69
160	Brzeziny	łódzkie	143,87	216,91
161	Skarżysko-Kamienna	świętokrzyskie	313,46	216,80
162	Zduńska Wola	łódzkie	193,43	215,94
163	Tomaszów Mazowiecki	łódzkie	101,40	215,04
164	Braniewo	warmińsko-mazurskie	301,57	214,89
165	Radomsko	łódzkie	162,10	211,65
166	Elk	warmińsko-mazurskie	139,79	210,84
167	Strzelce Opolskie	opolskie	257,07	210,75
168	Brodnica	kujawsko-pomorskie	101,29	209,70
169	Nowe Miasto Lubawskie	warmińsko-mazurskie	181,68	209,69
170	Kraśnik	lubelskie	83,96	209,25
171	Opole Lubelskie	lubelskie	174,91	207,61
172	Krapkowice	opolskie	192,50	205,57
173	Węgorzewo	warmińsko-mazurskie	186,86	203,55
174	Pszczyna	śląskie	259,73	200,86
175	Dębica	podkarpackie	91,82	199,31
176	Dzierżoniów	dolnośląskie	200,26	197,35
177	Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	162,55	196,92
178	Bielsk Podlaski	podlaskie	172,45	196,75
179	Drawsko Pomorskie	zachodniopomorskie	85,58	195,82
180	Gniezno	wielkopolskie	72,72	193,05
181	Szczytno	warmińsko-mazurskie	214,32	190,69
182	Kościan	wielkopolskie	290,48	187,19
183	Strzelin	dolnośląskie	117,67	186,59
184	Pyrzyce	zachodniopomorskie	220,66	186,44
185	Kazimierza Wielka	świętokrzyskie	180,09	186,29
186	Turek	wielkopolskie	56,48	186,05
187	Parczew	lubelskie	229,67	186,01
188	Bełchatów	łódzkie	92,11	183,03
189	Radzyń Podlaski	lubelskie	197,20	182,65
190	Wodzisław Śląski	śląskie	123,64	180,90
191	Zgierz	łódzkie	162,43	178,09
192	Ciechanów	mazowieckie	188,99	176,12

NADWYŻKA OPERACYJNA

MIASTA POWIATOWE

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
193	Gostynin	mazowieckie	165,42	172,27
194	Łęczna	lubelskie	229,09	172,08
195	Będzin	śląskie	139,84	171,97
196	Zawiercie	śląskie	253,64	171,11
197	Giżycko	warmińsko-mazurskie	78,57	169,92
198	Jarosław	podkarpackie	276,32	169,89
199	Ślupca	wielkopolskie	146,40	168,69
200	Cieszyn	śląskie	217,37	167,78
201	Wałcz	zachodniopomorskie	211,92	165,68
202	Zwolen	mazowieckie	195,72	163,04
203	Wieliczka	małopolskie	208,79	160,69
204	Piła	wielkopolskie	156,13	160,68
205	Gryfice	zachodniopomorskie	165,92	159,76
206	Glubczyce	opolskie	77,50	158,91
207	Nowy Dwór Mazowiecki	mazowieckie	185,99	158,84
208	Ilawa	warmińsko-mazurskie	-29,21	158,17
209	Lubartów	lubelskie	285,18	157,78
210	Łęczyca	łódzkie	256,26	156,24
211	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	-81,35	154,62
212	Grajewo	podlaskie	26,59	153,61
213	Wieruszów	łódzkie	5,57	153,05
214	Olesno	opolskie	239,32	150,54
215	Żuromin	mazowieckie	131,60	150,52
216	Puck	pomorskie	35,78	147,97
217	Łuków	lubelskie	-360,14	147,03
218	Garwolin	mazowieckie	153,92	145,84
219	Bartoszyce	warmińsko-mazurskie	179,50	143,93
220	Białogard	zachodniopomorskie	155,73	139,75
221	Stalowa Wola	podkarpackie	196,88	139,02
222	Góra	dolnośląskie	83,95	135,94
223	Wołów	dolnośląskie	155,58	134,73
224	Staszów	świętokrzyskie	127,09	133,67
225	Ropczyce	podkarpackie	83,73	132,52
226	Szamotuły	wielkopolskie	127,76	132,16
227	Końskie	świętokrzyskie	102,67	131,66
228	Tomaszów Lubelski	lubelskie	148,10	125,62
229	Czarnków	wielkopolskie	214,15	122,40
230	Olecko	warmińsko-mazurskie	-171,83	119,86

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
231	Brzozów	podkarpackie	249,22	117,00
232	Lubań	dolnośląskie	149,61	109,07
233	Sławno	zachodniopomorskie	77,37	109,01
234	Oborniki	wielkopolskie	-186,68	105,18
235	Namysłów	opolskie	166,91	104,35
236	Aleksandrów Kujawski	kujawsko-pomorskie	179,11	102,95
237	Łowicz	łódzkie	175,84	102,32
238	Środa Wielkopolska	wielkopolskie	160,23	99,71
239	Jędrzejów	świętokrzyskie	65,54	99,04
240	Malbork	pomorskie	6,62	98,66
241	Strzelce Krajeńskie	lubuskie	42,89	92,13
242	Kolbuszowa	podkarpackie	-19,34	90,25
243	Hajnówka	podlaskie	-51,91	88,71
244	Proszowice	małopolskie	129,65	88,47
245	Kościerzyna	pomorskie	15,82	87,71
246	Prudnik	opolskie	51,41	81,98
247	Wołomin	mazowieckie	283,70	80,51
248	Siemiatycze	podlaskie	101,78	78,44
249	Sandomierz	świętokrzyskie	34,12	73,47
250	Miechów	małopolskie	-88,19	73,45
251	Sanok	podkarpackie	-125,86	62,11
252	Golub-Dobrzyń	kujawsko-pomorskie	107,92	58,17
253	Opczno	łódzkie	114,39	52,79
254	Brzesko	małopolskie	56,76	49,62
255	Ząbkowice Śląskie	dolnośląskie	37,66	46,98
256	Sokolów Podlaski	mazowieckie	211,12	44,45
257	Mońki	podlaskie	-255,27	40,47
258	Pułtusk	mazowieckie	5,66	25,77
259	Kutno	łódzkie	-55,89	20,33
260	Włodawa	lubelskie	113,55	15,33
261	Hrubieszów	lubelskie	-58,07	2,57
262	Zgorzelec	dolnośląskie	-25,55	-5,38
263	Kamienna Góra	dolnośląskie	-172,68	-94,11
264	Sejny	podlaskie	-610,45	-138,51
265	Milicz	dolnośląskie	-572,04	-143,97
266	Kluczbork	opolskie	-945,35	-251,13
267	Choszczno	zachodniopomorskie	-850,79	-265,69

MIASTEczKA

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	Krynica Morska	pomorskie	10818,62	4103,08
2	Dziwnów	zachodniopomorskie	1531,78	2387,87
3	Byczyna	opolskie	1758,25	2310,82
4	Świeradów-Zdrój	dolnośląskie	408,49	1902,24
5	Łeba	pomorskie	943,73	1612,78
6	Podkowa Leśna	mazowieckie	1562,66	1527,44
7	Różan	mazowieckie	1498,77	1505,09
8	Mielno	zachodniopomorskie	1582,61	1458,84
9	Kamieńsk	łódzkie	1776,33	1336,32
10	Konstancin-Jeziorna	mazowieckie	1374,54	1251,46
11	Sieraków	wielkopolskie	1023,72	1200,85
12	Knurów	śląskie	1003,98	1082,53
13	Rzgów	łódzkie	1181,77	1064,99
14	Czyżew	podlaskie	1264,02	1059,15
15	Stryków	łódzkie	1265,13	1048,14
16	Łomianki	mazowieckie	765,17	1034,88
17	Margonin	wielkopolskie	1117,22	1016,67
18	Karpacz	dolnośląskie	395,76	999,46
19	Iłowa	lubuskie	1590,23	988,21
20	Józefów	mazowieckie	887,86	979,99
21	Kleczew	wielkopolskie	922,72	968,02
22	Kórnik	wielkopolskie	1126,28	956,15
23	Hel	pomorskie	1774,60	942,88
24	Międzyzdroje	zachodniopomorskie	514,97	871,34
25	Imielin	śląskie	929,13	849,35
26	Myszyniec	mazowieckie	691,96	849,30
27	Wronki	wielkopolskie	822,76	848,68
28	Kąty Wrocławskie	dolnośląskie	790,84	844,19
29	Szklarska Poręba	dolnośląskie	513,91	836,58
30	Jelcz-Laskowice	dolnośląskie	921,67	830,51
31	Puszczykowo	wielkopolskie	813,60	826,41
32	Nowogrodziec	dolnośląskie	872,97	808,43
33	Żukowo	pomorskie	879,35	785,72
34	Radzyń Chelmiński	kujawsko-pomorskie	385,69	744,44
35	Dobra	wielkopolskie	464,11	742,16
36	Zator	małopolskie	489,46	738,82
37	Łęknica	lubuskie	498,72	712,49
38	Szczyrk	śląskie	397,58	711,86
39	Osieczna	wielkopolskie	340,03	708,09
40	Ulanów	podkarpackie	728,20	705,60
41	Supraśl	podlaskie	664,88	705,58
42	Brwinów	mazowieckie	841,59	703,12
43	Szczawno-Zdrój	dolnośląskie	1143,78	694,40
44	Sośnicowice	śląskie	437,19	669,21
45	Stepnica	zachodniopomorskie	665,41	665,90
46	Stopnica	świętokrzyskie	720,96	656,11
47	Choroszcz	podlaskie	732,70	644,05
48	Stęszew	wielkopolskie	825,27	640,25
49	Mikstat	wielkopolskie	913,33	639,54
50	Mikołajki	warmińsko-mazurskie	546,52	634,10
51	Rakoniewice	wielkopolskie	614,08	627,53

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
52	Ruciane-Nida	warmińsko-mazurskie	890,88	620,50
53	Koronowo	kujawsko-pomorskie	673,81	601,41
54	Błonie	mazowieckie	681,12	600,68
55	Ożarów	świętokrzyskie	848,61	597,77
56	Polanica-Zdrój	dolnośląskie	613,15	594,08
57	Otyń	lubuskie	632,95	592,81
58	Ożarów Mazowiecki	mazowieckie	513,46	590,36
59	Brzeszcze	małopolskie	526,81	590,12
60	Bobowa	małopolskie	468,27	589,36
61	Ustka	pomorskie	-276,00	584,38
62	Ząbki	mazowieckie	739,17	581,42
63	Czeladź	śląskie	777,87	577,71
64	Bieruń	śląskie	836,12	575,11
65	Polaniec	świętokrzyskie	508,73	573,45
66	Niepołomice	małopolskie	1127,36	572,45
67	Władysławowo	pomorskie	420,11	572,36
68	Halinów	mazowieckie	723,06	570,46
69	Stronie Śląskie	dolnośląskie	427,33	566,29
70	Kargowa	lubuskie	499,57	565,59
71	Zbąszyń	wielkopolskie	627,46	564,01
72	Sobótka	dolnośląskie	532,73	558,86
73	Morawica	świętokrzyskie	589,32	553,91
74	Kalety	śląskie	623,93	553,39
75	Dobczyce	małopolskie	476,91	544,28
76	Mszczonów	mazowieckie	657,92	541,19
77	Golańcz	wielkopolskie	368,59	535,24
78	Rumia	pomorskie	393,85	532,27
79	Michałow	podlaskie	460,20	530,24
80	Chelmska	kujawsko-pomorskie	636,45	529,93
81	Kosów Lacki	mazowieckie	595,44	524,07
82	Jastarnia	pomorskie	806,65	523,86
83	Darłowo	zachodniopomorskie	892,05	520,18
84	Swarzędz	wielkopolskie	629,56	519,04
85	Trzebiatów	zachodniopomorskie	301,27	513,80
86	Karczew	mazowieckie	424,40	511,52
87	Trzebinia	małopolskie	642,63	508,69
88	Drezdenko	lubuskie	556,21	506,27
89	Pruchnik	podkarpackie	499,44	505,16
90	Dębno	zachodniopomorskie	361,02	499,87
91	Książ Wielkopolski	wielkopolskie	595,60	493,45
92	Bukowno	małopolskie	528,90	491,26
93	Opatówek	wielkopolskie	511,64	490,21
94	Przedecz	wielkopolskie	757,52	488,73
95	Wolbrom	małopolskie	543,82	488,07
96	Serock	mazowieckie	391,56	487,16
97	Brześć Kujawski	kujawsko-pomorskie	509,84	483,83
98	Skoki	wielkopolskie	433,51	482,95
99	Ujście	wielkopolskie	605,30	482,60
100	Krzywiń	wielkopolskie	543,74	481,38
101	Chodecz	kujawsko-pomorskie	443,78	473,66
102	Kowalewo Pomorskie	kujawsko-pomorskie	170,10	470,10

NADWYŻKA OPERACYJNA

MIASTEczKA

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
103	Bytom Odrzański	lubuskie	744,30	467,57
104	Ryn	warmińsko-mazurskie	655,54	467,24
105	Rajgród	podlaskie	303,93	466,88
106	Muszyna	małopolskie	479,82	462,84
107	Szydłów	świętokrzyskie	486,13	462,32
108	Siewierz	śląskie	449,58	460,38
109	Mszana Dolna	małopolskie	305,48	459,27
110	Kalisz Pomorski	zachodniopomorskie	396,87	457,12
111	Czarna Białostocka	podlaskie	525,76	456,84
112	Kostrzyn nad Odrą	lubuskie	347,12	456,24
113	Oleśnica	świętokrzyskie	499,20	452,91
114	Brzeg Dolny	dolnośląskie	473,06	450,16
115	Rydzyzna	wielkopolskie	438,90	450,04
116	Leśnica	opolskie	491,19	447,56
117	Nowogród	podlaskie	469,31	442,04
118	Węglińiec	dolnośląskie	593,61	440,19
119	Nasielsk	mazowieckie	405,10	436,59
120	Koluszki	łódzkie	368,96	436,15
121	Wojnicz	małopolskie	525,23	435,04
122	Wolbórz	łódzkie	424,23	432,84
123	Działoszyce	świętokrzyskie	475,14	432,29
124	Naleczów	lubelskie	467,51	432,22
125	Brusy	pomorskie	540,83	430,98
126	Rejowiec	lubelskie	385,89	430,63
127	Żelechów	mazowieckie	467,63	430,10
128	Nowe Skalmierzyce	wielkopolskie	260,98	429,40
129	Kisielice	warmińsko-mazurskie	-366,73	428,67
130	Lubień Kujawski	kujawsko-pomorskie	530,25	421,75
131	Świerzawa	dolnośląskie	220,64	420,63
132	Tłuszcz	mazowieckie	470,32	420,06
133	Mirosławiec	zachodniopomorskie	743,12	418,51
134	Jedlicze	podkarpackie	467,97	418,18
135	Ciechocinek	kujawsko-pomorskie	390,79	415,93
136	Cedynia	zachodniopomorskie	498,25	413,06
137	Kock	lubelskie	327,71	411,03
138	Wisła	śląskie	453,62	410,18
139	Radymno	podkarpackie	690,50	409,15
140	Raszków	wielkopolskie	433,68	407,85
141	Stary Sącz	małopolskie	329,05	406,28
142	Kobyłka	mazowieckie	159,23	402,67
143	Boguchwała	podkarpackie	292,23	402,40
144	Ilża	mazowieckie	500,75	401,50
145	Szepietowo	podlaskie	482,38	396,84
146	Solec Kujawski	kujawsko-pomorskie	232,36	393,39
147	Wiązów	dolnośląskie	363,09	390,16
148	Zbąszynek	lubuskie	609,21	390,01
149	Krobia	wielkopolskie	347,84	389,84
150	Piaski	lubelskie	342,52	385,90
151	Daleszyce	świętokrzyskie	357,03	385,64
152	Brańsk	podlaskie	339,12	385,32
153	Sulmierzyce	wielkopolskie	412,08	381,66

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
154	Więcbork	kujawsko-pomorskie	331,00	380,95
155	Opalenica	wielkopolskie	326,14	379,50
156	Chociwel	zachodniopomorskie	503,43	378,40
157	Reda	pomorskie	76,62	377,74
158	Kalwaria Zebrzydowska	małopolskie	361,62	376,17
159	Gubin	lubuskie	371,51	375,28
160	Dobrzyca	wielkopolskie	191,11	373,67
161	Wielbark	warmińsko-mazurskie	399,95	373,31
162	Szczuczyn	podlaskie	423,07	373,02
163	Suraz	podlaskie	347,33	372,95
164	Strzegom	dolnośląskie	347,56	372,68
165	Janowiec Wielkopolski	kujawsko-pomorskie	336,43	372,59
166	Mrozy	mazowieckie	413,62	371,50
167	Stąporków	świętokrzyskie	466,19	370,98
168	Ujazd	opolskie	396,56	368,02
169	Radzymin	mazowieckie	365,81	367,13
170	Wąsosz	dolnośląskie	363,32	365,69
171	Człopa	zachodniopomorskie	390,58	365,29
172	Biała	opolskie	494,48	364,17
173	Tykocin	podlaskie	287,44	363,42
174	Chelmek	małopolskie	379,08	360,38
175	Chojnów	dolnośląskie	435,13	360,33
176	Szczeczeszyn	lubelskie	436,62	360,02
177	Nowe Miasto nad Pilicą	mazowieckie	913,63	359,85
178	Siechnice	dolnośląskie	562,25	358,42
179	Buk	wielkopolskie	176,56	355,40
180	Zagórz	podkarpackie	381,53	355,03
181	Ustroń	śląskie	35,11	351,02
182	Piechowice	dolnośląskie	232,20	350,85
183	Koziegłowy	śląskie	430,38	350,34
184	Piotrków Kujawski	kujawsko-pomorskie	261,41	349,72
185	Tarczyn	mazowieckie	387,87	349,62
186	Poniatowa	lubelskie	337,63	348,05
187	Nekla	wielkopolskie	367,98	347,40
188	Pniewy	wielkopolskie	335,70	346,70
189	Prószków	opolskie	526,92	344,48
190	Pilawa	mazowieckie	411,14	344,16
191	Baranów Sandomierski	podkarpackie	353,10	343,26
192	Konstantynów Łódzki	łódzkie	277,33	342,61
193	Skoczów	śląskie	329,45	342,20
194	Ciechanowiec	podlaskie	407,03	340,99
195	Sulejówek	mazowieckie	313,46	340,05
196	Jordanów	małopolskie	506,94	339,97
197	Tarnogród	lubelskie	367,46	339,77
198	Radomyśl Wielki	podkarpackie	322,14	339,56
199	Zdzieszowice	opolskie	386,11	338,29
200	Tuszyn	łódzkie	386,97	337,41
201	Dobiegniew	lubuskie	317,22	336,95
202	Bielawa	dolnośląskie	389,29	336,74
203	Orzesze	śląskie	371,24	335,68
204	Słomniki	małopolskie	361,33	335,40

MIASTECZKA

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
205	Olszyna	dolnośląskie	526,40	334,77
206	Ślawa	lubuskie	312,37	332,05
207	Siedliszcze	lubelskie	373,48	331,37
208	Twardogóra	dolnośląskie	162,50	328,90
209	Chorzele	mazowieckie	258,46	328,80
210	Czechowice-Dziedzice	śląskie	265,09	328,24
211	Susz	warmińsko-mazurskie	351,50	326,80
212	Miasteczko Śląskie	śląskie	258,14	326,29
213	Skarszewy	pomorskie	306,81	325,38
214	Wyśmierzyce	mazowieckie	460,72	325,33
215	Debrzno	pomorskie	99,57	319,73
216	Nowy Korczyn	świętokrzyskie	551,01	319,13
217	Wasilków	podlaskie	366,18	318,38
218	Łasin	kujawsko-pomorskie	506,32	317,82
219	Sianów	zachodniopomorskie	143,85	316,76
220	Biskupiec	warmińsko-mazurskie	160,34	315,96
221	Babimost	lubuskie	276,68	315,42
222	Marki	mazowieckie	89,69	314,30
223	Lędziny	śląskie	238,49	313,77
224	Zabłudów	podlaskie	453,53	313,39
225	Barczewo	warmińsko-mazurskie	389,43	312,76
226	Góra Kalwaria	mazowieckie	227,27	309,14
227	Okonek	wielkopolskie	410,61	308,04
228	Poniec	wielkopolskie	193,94	307,60
229	Pyskowice	śląskie	483,83	306,67
230	Drzewica	łódzkie	222,06	303,66
231	Libiąż	małopolskie	210,58	300,97
232	Oborniki Śląskie	dolnośląskie	150,66	300,84
233	Gogolin	opolskie	136,55	299,94
234	Żabno	małopolskie	319,77	299,42
235	Kuźnia Raciborska	śląskie	402,46	297,49
236	Żerków	wielkopolskie	253,13	297,37
237	Krynica-Zdrój	małopolskie	210,45	297,16
238	Radzionków	śląskie	192,25	294,18
239	Sędziszów	świętokrzyskie	443,18	294,16
240	Szczekociny	śląskie	255,30	293,69
241	Błaszki	łódzkie	284,47	292,61
242	Mosina	wielkopolskie	248,66	291,78
243	Mogielnica	mazowieckie	284,27	290,58
244	Wilamowice	śląskie	323,75	288,59
245	Chojna	zachodniopomorskie	315,41	288,58
246	Chęciny	świętokrzyskie	226,13	288,03
247	Łochów	mazowieckie	292,86	287,97
248	Miłomłyn	warmińsko-mazurskie	41,69	287,61
249	Lubawka	dolnośląskie	366,45	287,38
250	Kruszwica	kujawsko-pomorskie	433,94	287,01
251	Kamień Krajeński	kujawsko-pomorskie	255,94	286,62
252	Skawina	małopolskie	348,91	286,35
253	Gościno	zachodniopomorskie	588,49	286,03
254	Skórcz	pomorskie	54,81	285,04
255	Jastrowie	wielkopolskie	220,92	284,57

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
256	Mrocza	kujawsko-pomorskie	324,75	284,48
257	Suchań	zachodniopomorskie	-178,96	284,38
258	Lidzbark	warmińsko-mazurskie	245,96	284,35
259	Orzysz	warmińsko-mazurskie	401,66	284,23
260	Brok	mazowieckie	281,17	283,31
261	Reszel	warmińsko-mazurskie	199,55	282,86
262	Barcin	kujawsko-pomorskie	196,17	282,71
263	Miejska Górka	wielkopolskie	175,67	282,48
264	Józefów nad Wisłą	lubelskie	263,66	281,09
265	Kańczuga	podkarpackie	206,52	281,00
266	Skalbmierz	świętokrzyskie	352,74	280,63
267	Alwernia	małopolskie	405,90	280,24
268	Świątniki Górne	małopolskie	244,27	278,85
269	Rzepin	lubuskie	-113,57	277,96
270	Andrychów	małopolskie	284,40	277,49
271	Koniecpol	śląskie	296,94	277,45
272	Głowno	łódzkie	208,08	276,73
273	Piława Górna	dolnośląskie	315,65	274,38
274	Piastów	mazowieckie	-5,98	273,15
275	Barlinek	zachodniopomorskie	199,01	271,46
276	Oleszyce	podkarpackie	271,38	271,32
277	Rymanów	podkarpackie	346,07	271,18
278	Knyszyn	podlaskie	290,69	270,89
279	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	277,73	269,83
280	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	282,13	269,47
281	Małomice	lubuskie	307,71	266,85
282	Witkowo	wielkopolskie	330,04	266,68
283	Skaryszew	mazowieckie	284,65	266,45
284	Zelów	łódzkie	372,09	266,41
285	Witnica	lubuskie	79,50	265,82
286	Gąbin	mazowieckie	163,90	265,43
287	Wielichowo	wielkopolskie	151,23	265,11
288	Kazimierz Dolny	lubelskie	286,51	264,64
289	Piwniczna-Zdrój	małopolskie	272,86	264,61
290	Krośnice	łódzkie	383,45	264,56
291	Sokołów Małopolski	podkarpackie	303,46	264,05
292	Tułowice	opolskie	240,42	262,25
293	Kolonowskie	opolskie	222,60	262,21
294	Czarna Woda	pomorskie	348,08	262,19
295	Dukla	podkarpackie	272,61	261,98
296	Pionki	mazowieckie	94,38	261,89
297	Kostrzyn	wielkopolskie	166,00	261,05
298	Toszek	śląskie	334,47	260,33
299	Kleszczele	podlaskie	259,31	258,17
300	Polanów	zachodniopomorskie	252,01	257,77
301	Raciąż	mazowieckie	427,16	256,89
302	Wojcieszów	dolnośląskie	205,77	255,96
303	Sulechów	lubuskie	103,98	255,37
304	Jaraczewo	wielkopolskie	343,29	255,14
305	Koźuchów	lubuskie	322,66	254,99
306	Kobylin	wielkopolskie	382,57	254,96

NADWYŻKA OPERACYJNA

MIASTECZKA

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
307	Czernejewo	wielkopolskie	250,60	253,88
308	Miastko	pomorskie	331,82	252,40
309	Krzyż Wielkopolski	wielkopolskie	160,38	251,38
310	Nowa Sarzyna	podkarpackie	309,21	251,30
311	Sanniki	mazowieckie	539,11	249,73
312	Mordy	mazowieckie	209,10	248,98
313	Ścinawa	dolnośląskie	125,30	247,37
314	Gorzów Śląski	opolskie	280,65	247,09
315	Grabów nad Prosną	wielkopolskie	310,30	246,11
316	Ińsko	zachodniopomorskie	464,43	244,60
317	Strumień	śląskie	263,82	242,79
318	Jedlina-Zdrój	dolnośląskie	185,04	240,40
319	Rabka-Zdrój	małopolskie	314,90	240,40
320	Radoszyce	świętokrzyskie	232,74	239,89
321	Nowe	kujawsko-pomorskie	241,49	238,88
322	Szlichtyngowa	lubuskie	112,17	238,53
323	Kowary	dolnośląskie	226,85	238,49
324	Miłosław	wielkopolskie	268,68	238,15
325	Kępice	pomorskie	141,63	238,10
326	Nowy Wiśnicz	małopolskie	142,54	237,82
327	Klecko	wielkopolskie	19,14	237,64
328	Głinojeck	mazowieckie	277,17	237,42
329	Działoszyń	łódzkie	118,99	237,26
330	Murowana Goślina	wielkopolskie	240,28	235,84
331	Grodków	opolskie	82,43	235,52
332	Drohiczyn	podlaskie	109,46	235,51
333	Korfantów	opolskie	124,66	235,39
334	Skąpa	małopolskie	253,79	235,31
335	Dynów	podkarpackie	228,22	234,70
336	Międzylesie	dolnośląskie	140,56	234,35
337	Uniejów	łódzkie	477,17	233,48
338	Warka	mazowieckie	239,22	232,39
339	Poręba	śląskie	214,96	231,58
340	Łazy	śląskie	304,65	231,39
341	Bobolice	zachodniopomorskie	24,58	231,36
342	Aleksandrów Łódzki	łódzkie	301,68	231,29
343	Jutrosin	wielkopolskie	127,03	230,83
344	Lubniewice	lubuskie	419,35	229,26
345	Łądek-Zdrój	dolnośląskie	470,63	229,25
346	Borek Wielkopolski	wielkopolskie	328,01	229,03
347	Zakliczyn	małopolskie	83,68	228,39
348	Lubowidz	mazowieckie	311,36	227,61
349	Górzno	kujawsko-pomorskie	166,48	227,43
350	Blachownia	śląskie	312,41	227,16
351	Tyczyn	podkarpackie	1,76	227,12
352	Żarów	dolnośląskie	215,48	226,54
353	Niemcza	dolnośląskie	223,31	226,48
354	Cybinka	lubuskie	340,36	225,64
355	Czerwionka-Leszczyny	śląskie	215,16	224,97
356	Leśna	dolnośląskie	139,92	224,70
357	Szadek	łódzkie	383,65	224,66

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
358	Kołaczyce	podkarpackie	193,02	224,23
359	Nowa Dęba	podkarpackie	235,69	224,12
360	Tuliszów	wielkopolskie	214,65	224,05
361	Lubawa	warmińsko-mazurskie	224,93	223,84
362	Szubin	kujawsko-pomorskie	236,75	223,32
363	Przedbórz	łódzkie	265,20	223,01
364	Nowe Brzesko	małopolskie	189,71	220,74
365	Łaziska Górne	śląskie	185,67	220,39
366	Bychawa	lubelskie	342,71	218,77
367	Luboń	wielkopolskie	321,82	218,49
368	Prochowice	dolnośląskie	192,78	218,05
369	Łapy	podlaskie	248,75	217,13
370	Ozorków	łódzkie	265,24	216,80
371	Czempiń	wielkopolskie	-30,82	216,11
372	Borne Sulinowo	zachodniopomorskie	100,58	215,31
373	Złocieniec	zachodniopomorskie	-5,71	215,20
374	Pieniężno	warmińsko-mazurskie	261,53	214,08
375	Radlin	śląskie	124,34	213,67
376	Czaplinek	zachodniopomorskie	120,93	212,75
377	Lwówek	wielkopolskie	240,97	212,67
378	Mieszkowice	zachodniopomorskie	16,54	212,50
379	Koprzywnica	świętokrzyskie	288,96	212,44
380	Pelplin	pomorskie	31,89	211,34
381	Pogorzela	wielkopolskie	205,11	208,69
382	Recz	zachodniopomorskie	234,13	206,40
383	Kowal	kujawsko-pomorskie	203,86	206,11
384	Dąbie	wielkopolskie	51,77	205,76
385	Radłów	małopolskie	243,01	204,51
386	Trzcianka	wielkopolskie	180,36	204,23
387	Lubraniec	kujawsko-pomorskie	169,02	202,37
388	Sieniawa	podkarpackie	3,42	201,78
389	Lubycza Królewska	lubelskie	261,42	200,83
390	Suchowola	podlaskie	162,59	200,33
391	Zakroczym	mazowieckie	-101,13	199,99
392	Praszka	opolskie	260,24	199,66
393	Ślesin	wielkopolskie	308,06	198,49
394	Krynki	podlaskie	387,27	197,49
395	Trzciel	lubuskie	213,50	196,24
396	Prusice	dolnośląskie	341,16	195,24
397	Sompolno	wielkopolskie	136,93	192,99
398	Pierzchnica	świętokrzyskie	213,64	192,14
399	Dobrzany	zachodniopomorskie	294,83	192,11
400	Sulejów	łódzkie	305,71	191,83
401	Nowogard	zachodniopomorskie	282,86	191,70
402	Czersk	pomorskie	175,06	191,64
403	Kietrz	opolskie	201,36	190,96
404	Zwierzyniec	lubelskie	308,54	189,66
405	Pieszycy	dolnośląskie	250,66	188,10
406	Bystrzyca Kłodzka	dolnośląskie	237,32	187,59
407	Zaklików	podkarpackie	-217,28	187,16
408	Gryfów Śląski	dolnośląskie	-65,04	187,02

MIASTECZKA

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
409	Ćmielów	świętokrzyskie	216,53	186,32
410	Zielonka	mazowieckie	127,99	185,66
411	Jabłonowo Pomorskie	kujawsko-pomorskie	87,64	183,95
412	Kałużyn	mazowieckie	412,19	183,76
413	Drawno	zachodniopomorskie	145,04	181,28
414	Kłodawa	wielkopolskie	242,28	180,54
415	Dobrzyń nad Wisłą	kujawsko-pomorskie	251,58	180,40
416	Skwierzyna	lubuskie	190,51	180,35
417	Wyszogród	mazowieckie	189,39	179,20
418	Ozimek	opolskie	160,39	178,91
419	Krzyszowice	małopolskie	285,25	178,82
420	Resko	zachodniopomorskie	93,24	177,83
421	Pacanów	świętokrzyskie	164,19	177,27
422	Lipiany	zachodniopomorskie	256,47	177,21
423	Kunów	świętokrzyskie	383,49	176,82
424	Nowa Słupia	świętokrzyskie	337,07	176,75
425	Rudnik nad Sanem	podkarpackie	57,01	176,03
426	Niemodlin	opolskie	121,79	173,80
427	Odolanów	wielkopolskie	260,19	173,36
428	Koszyce	małopolskie	214,29	173,35
429	Gniew	pomorskie	147,69	173,25
430	Zagórów	wielkopolskie	150,49	173,23
431	Chocianów	dolnośląskie	134,28	172,89
432	Woźniki	śląskie	43,67	172,68
433	Golina	wielkopolskie	55,57	172,24
434	Nowogród Bobrzański	lubuskie	169,95	172,07
435	Torzyn	lubuskie	239,59	171,91
436	Szamocin	wielkopolskie	166,84	171,87
437	Sędziszów Małopolski	podkarpackie	47,74	171,39
438	Maków Podhalański	małopolskie	204,92	171,36
439	Sułkowice	małopolskie	125,32	171,01
440	Świebodzice	dolnośląskie	189,68	170,86
441	Pelczyce	zachodniopomorskie	198,41	170,69
442	Złoczew	łódzkie	178,76	169,82
443	Chmielnik	świętokrzyskie	232,85	169,76
444	Gniewkowo	kujawsko-pomorskie	123,43	169,41
445	Wąchock	świętokrzyskie	160,04	169,12
446	Krzyszowice	śląskie	102,07	168,74
447	Żarki	śląskie	-50,21	167,09
448	Jasień	lubuskie	-16,07	166,15
449	Prabuty	pomorskie	104,56	165,59
450	Łabiszyn	kujawsko-pomorskie	211,39	164,46
451	Moryń	zachodniopomorskie	198,94	164,05
452	Stoczek Łukowski	lubelskie	343,68	163,93
453	Żmigród	dolnośląskie	-11,28	163,33
454	Biezuń	mazowieckie	273,77	163,07
455	Wołczyn	opolskie	282,73	160,93
456	Pszów	śląskie	193,86	160,89
457	Ogrodzieniec	śląskie	64,71	160,71
458	Terespół	lubelskie	170,17	160,14
459	Stawiszyn	wielkopolskie	141,05	159,70

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
460	Milanówek	mazowieckie	70,61	158,46
461	Sławków	śląskie	176,63	158,04
462	Wolin	zachodniopomorskie	-363,77	157,48
463	Zawichost	świętokrzyskie	25,31	154,67
464	Lubomierz	dolnośląskie	427,17	153,74
465	Narol	podkarpackie	288,10	152,58
466	Nowe Miasteczko	lubuskie	265,49	152,40
467	Bierutów	dolnośląskie	194,48	152,20
468	Modliborzyce	lubelskie	115,85	151,07
469	Gozdnica	lubuskie	241,69	151,06
470	Radków	dolnośląskie	262,05	149,72
471	Czerwieńsk	lubuskie	212,59	149,32
472	Młynary	warmińsko-mazurskie	233,85	147,08
473	Iwonicz-Zdrój	podkarpackie	15,28	146,85
474	Krasnobród	lubelskie	238,38	144,96
475	Warta	łódzkie	376,00	144,62
476	Zalewo	warmińsko-mazurskie	120,09	143,57
477	Kcynia	kujawsko-pomorskie	227,51	142,46
478	Pasłęk	warmińsko-mazurskie	159,54	142,21
479	Pyzdry	wielkopolskie	274,12	140,93
480	Dolsk	wielkopolskie	82,79	135,40
481	Głogówek	opolskie	140,96	134,40
482	Urzędów	lubelskie	45,75	133,79
483	Ostrów Lubelski	lubelskie	25,09	132,70
484	Wielen	wielkopolskie	-92,64	132,05
485	Żychlin	łódzkie	162,32	131,76
486	Nowy Staw	pomorskie	-476,50	130,31
487	Ziębice	dolnośląskie	156,64	130,25
488	Rydułtowy	śląskie	68,34	129,56
489	Pobiedziska	wielkopolskie	-365,13	129,16
490	Płoty	zachodniopomorskie	286,61	128,57
491	Tuczno	zachodniopomorskie	42,23	127,60
492	Morąg	warmińsko-mazurskie	119,34	127,14
493	Pakość	kujawsko-pomorskie	109,64	126,12
494	Osiek	świętokrzyskie	200,15	123,88
495	Śmigiel	wielkopolskie	119,84	123,83
496	Rogoźno	wielkopolskie	9,42	123,53
497	Dobrodzień	opolskie	32,05	122,89
498	Głogów Małopolski	podkarpackie	42,42	122,20
499	Lewin Brzeski	opolskie	141,78	121,99
500	Łaskarzew	mazowieckie	92,37	119,30
501	Biała Rawska	łódzkie	114,97	118,59
502	Pilzno	podkarpackie	139,15	117,82
503	Szczytna	dolnośląskie	223,03	117,61
504	Syców	dolnośląskie	-29,06	116,55
505	Wojkowice	śląskie	75,10	116,36
506	Karlıno	zachodniopomorskie	117,78	113,87
507	Cieszanów	podkarpackie	203,08	109,75
508	Bełżyce	lubelskie	92,58	109,60
509	Przeclaw	podkarpackie	225,22	108,53
510	Suchedniów	świętokrzyskie	161,75	108,37

NADWYŻKA OPERACYJNA

MIASTECZKA

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
511	Błażowa	podkarpackie	48,24	107,25
512	Stawiski	podlaskie	191,84	106,88
513	Skępe	kujawsko-pomorskie	28,93	106,16
514	Dzierżoń	pomorskie	-17,97	105,54
515	Dobra	zachodniopomorskie	142,00	103,49
516	Koźmin Wielkopolski	wielkopolskie	29,92	103,45
517	Zawadzkie	opolskie	260,41	101,12
518	Tolkmicko	warmińsko-mazurskie	25,86	99,77
519	Annopol	lubelskie	-18,98	98,99
520	Chocz	wielkopolskie	-51,46	98,67
521	Paczków	opolskie	239,69	96,28
522	Maszewo	zachodniopomorskie	428,12	93,95
523	Dobre Miasto	warmińsko-mazurskie	208,25	93,84
524	Czchów	małopolskie	36,23	87,99
525	Pilica	śląskie	-10,69	87,85
526	Międzybórz	dolnośląskie	131,50	85,96
527	Zduny	wielkopolskie	-169,22	85,67
528	Połczyn-Zdrój	zachodniopomorskie	264,10	85,33
529	Szczawnica	małopolskie	-11,79	82,34
530	Tuchów	małopolskie	60,11	81,39
531	Bojanowo	wielkopolskie	-136,53	78,30
532	Pieńsk	dolnośląskie	100,01	77,75
533	Grybów	małopolskie	73,38	76,97
534	Frombork	warmińsko-mazurskie	54,36	76,14
535	Mieroszów	dolnośląskie	189,83	75,63
536	Ryglice	małopolskie	150,07	75,47
537	Międzyrzec Podlaski	lubelskie	176,71	74,78
538	Dąbrowa Białostocka	podlaskie	109,14	74,30
539	Brzostek	podkarpackie	186,58	73,25
540	Jaworzyna Śląska	dolnośląskie	12,97	71,63
541	Wyrzysk	wielkopolskie	178,96	70,31
542	Krajenka	wielkopolskie	22,31	70,04
543	Olsztynek	warmińsko-mazurskie	86,13	69,90
544	Ostroróg	wielkopolskie	29,41	69,55
545	Janikowo	kujawsko-pomorskie	107,43	69,42
546	Trzemeszno	wielkopolskie	106,83	68,64
547	Bodzentyn	świętokrzyskie	119,64	68,57
548	Węgorzyno	zachodniopomorskie	-30,63	68,06
549	Opatowiec	świętokrzyskie	234,51	67,28
550	Biecz	małopolskie	282,01	64,29
551	Małogoszcz	świętokrzyskie	128,20	61,93
552	Obrzycko	wielkopolskie	42,69	59,90
553	Barwice	zachodniopomorskie	-3,47	55,59
554	Dęblin	lubelskie	-23,09	54,70
555	Orneta	warmińsko-mazurskie	98,49	53,65
556	Bolków	dolnośląskie	-39,45	51,55
557	Izbica Kujawska	kujawsko-pomorskie	48,27	48,82
558	Baborów	opolskie	281,82	48,09
559	Zawidów	dolnośląskie	114,67	46,95
560	Tyszowce	lubelskie	162,20	42,78
561	Nieszawa	kujawsko-pomorskie	-94,22	42,29

Lp.	Miasto	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
562	Biała Piska	warmińsko-mazurskie	63,34	41,71
563	Tychowo	zachodniopomorskie	-8,23	35,40
564	Łobżenica	wielkopolskie	52,15	35,08
565	Bisztynek	warmińsko-mazurskie	166,15	34,16
566	Szprotawa	lubuskie	178,21	30,38
567	Głuszycza	dolnośląskie	-122,17	28,68
568	Frampol	lubelskie	-8,72	27,97
569	Golczewo	zachodniopomorskie	139,23	27,24
570	Wysoka	wielkopolskie	2,00	25,77
571	Czarne	pomorskie	121,64	23,86
572	Jeziorko	warmińsko-mazurskie	53,46	18,26
573	Krzepice	śląskie	-54,12	17,03
574	Drobin	mazowieckie	-17,53	16,81
575	Jedwabne	podlaskie	-15,09	15,99
576	Otmuchów	opolskie	63,30	13,21
577	Głucholazy	opolskie	51,40	8,24
578	Józefów	lubelskie	-47,13	4,46
579	Bogatynia	dolnośląskie	-65,57	2,29
580	Szczucin	małopolskie	125,88	1,84
581	Nowa Ruda	dolnośląskie	119,45	0,61
582	Miłakowo	warmińsko-mazurskie	-31,48	-10,61
583	Duszynki-Zdrój	dolnośląskie	171,50	-12,02
584	Kudowa-Zdrój	dolnośląskie	-42,60	-13,63
585	Ośno Lubuskie	lubuskie	-295,05	-14,99
586	Lubsko	lubuskie	-41,80	-24,26
587	Ciężkowice	małopolskie	-48,37	-35,87
588	Rychwał	wielkopolskie	-37,36	-41,90
589	Wiślica	świętokrzyskie	-171,70	-63,87
590	Sępólno	warmińsko-mazurskie	56,34	-66,78
591	Wleń	dolnośląskie	-73,33	-70,91
592	Pasym	warmińsko-mazurskie	-1372,00	-94,80
593	Kęty	małopolskie	-643,06	-104,73
594	Strzelno	kujawsko-pomorskie	-646,92	-119,67
595	Złoty Stok	dolnośląskie	-129,61	-137,54
596	Korsze	warmińsko-mazurskie	-539,19	-155,17
597	Przemków	dolnośląskie	380,54	-169,56
598	Lipsk	podlaskie	-433,14	-180,19
599	Mirsk	dolnośląskie	-424,20	-207,55
600	Trzcińsko-Zdrój	zachodniopomorskie	353,73	-246,67
601	Bardo	dolnośląskie	-485,12	-298,88
602	Goniądz	podlaskie	-1050,33	-321,07
603	Biały Bór	zachodniopomorskie	333,76	-546,23
604	Nowe Warpno	zachodniopomorskie	-55,43	-628,36
605	Łaszczów	lubelskie	-2021,15	-635,60
606	Łągów	świętokrzyskie	-2403,54	-890,72
	Boguszów-Gorce	dolnośląskie	brak danych w bazie MF	

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1	Kleszczów	łódzkie	15790,54	14652,78
2	Rząśnia	łódzkie	4325,89	4036,09
3	Kobierzycy	dolnośląskie	3312,79	3109,45
4	Grębocice	dolnośląskie	2224,12	2469,83
5	Szczerców	łódzkie	2350,49	2230,74
6	Gromadka	dolnośląskie	2219,64	1983,27
7	Jerzmanowa	dolnośląskie	1604,90	1953,66
8	Michałowice	mazowieckie	1821,50	1917,36
9	Baranów	wielkopolskie	2202,34	1900,06
10	Dobra (Szczecińska)	zachodniopomorskie	1744,93	1658,69
11	Radwanice	dolnośląskie	1634,90	1616,37
12	Stawiguda	warmińsko-mazurskie	1826,04	1525,31
13	Suchy Las	wielkopolskie	1313,94	1511,7
14	Osielsko	kujawsko-pomorskie	1610,44	1453,29
15	Kolbaskowo	zachodniopomorskie	1923,35	1443,39
16	Postomino	zachodniopomorskie	1449,88	1410,56
17	Wielka Nieszawka	kujawsko-pomorskie	849,78	1388,14
18	Tarnowo Podgórne	wielkopolskie	1219,35	1255,35
19	Nowosolna	łódzkie	1155,33	1232,52
20	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	659,97	1203,46
21	Długoleka	dolnośląskie	1299,08	1192,66
22	Ustka	pomorskie	1532,45	1189,95
23	Ustronie Morskie	zachodniopomorskie	1284,81	1189,56
24	Cyców	lubelskie	2712,50	1189,21
25	Orla	podlaskie	1083,63	1180,6
26	Suwałki	podlaskie	733,91	1174,38
27	Kampinos	mazowieckie	1278,64	1168,17
28	Komorniki	wielkopolskie	1336,51	1165,31
29	Łyse	mazowieckie	1226,31	1136,56
30	Sitkówka-Nowiny	świętokrzyskie	988,38	1134,95
31	Słupno	mazowieckie	1057,26	1095,38
32	Mielnik	podlaskie	818,98	1089,06
33	Terespol	lubelskie	750,73	1077,93
34	Łysomice	kujawsko-pomorskie	1061,74	1061,15
35	Bolesławiec	dolnośląskie	830,09	1058,3
36	Strzegowo	mazowieckie	1137,89	1043,21
37	Kosakowo	pomorskie	1087,89	1023,34
38	Rewal	zachodniopomorskie	65,22	1021,78
39	Korytnica	mazowieckie	259,50	1017,04
40	Pawłowice	śląskie	1519,85	1015,79
41	Jaktorów	mazowieckie	1079,21	1012,63
42	Kościán	wielkopolskie	1036,13	1007,73
43	Perzów	wielkopolskie	1088,53	1005,13
44	Łęka Opatowska	wielkopolskie	1095,52	998,59
45	Osiecznica	dolnośląskie	999,03	985,21
46	Wiązowna	mazowieckie	867,89	980,46
47	Juchnowiec Kościelny	podlaskie	1092,84	967,12
48	Kłodawa	lubuskie	1013,81	963,51

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
49	Biesiekierz	zachodniopomorskie	897,97	959,44
50	Wielka Wieś	małopolskie	854,48	949,47
51	Pruszcz Gdański	pomorskie	899,76	947,82
52	Trzebowńsko	podkarpackie	833,42	935,22
53	Nieporęt	mazowieckie	918,81	932,78
54	Gniewino	pomorskie	910,24	899,57
55	Ornontowice	śląskie	1088,62	899,48
56	Skarbmierz	opolskie	754,77	893,53
57	Zawonia	dolnośląskie	1051,72	885,73
58	Goczałkowice-Zdrój	śląskie	1238,71	883,68
59	Budzyń	wielkopolskie	1031,51	878,15
60	Bobrowice	lubuskie	684,21	874,18
61	Miękinia	dolnośląskie	1104,28	871,43
62	Słupsk	pomorskie	961,22	867,29
63	Krzyżanów	łódzkie	1160,35	842,15
64	Kolbudy	pomorskie	1248,14	835,04
65	Ostrów	podkarpackie	1049,58	834,63
66	Darłowo	zachodniopomorskie	529,43	828,73
67	Oława	dolnośląskie	1018,63	823,61
68	Janów Podlaski	lubelskie	873,33	816,4
69	Kościierzyna	pomorskie	961,48	809,78
70	Stara Biała	mazowieckie	737,76	807,04
71	Ożarówce	śląskie	950,96	806,35
72	Czosnów	mazowieckie	571,26	799,38
73	Zielonki	małopolskie	630,37	797,42
74	Powidz	wielkopolskie	878,00	795,78
75	Żary	lubuskie	741,67	793,61
76	Gieraltowice	śląskie	790,12	786,45
77	Zambrów	podlaskie	777,54	779,41
78	Puchaczów	lubelskie	1280,11	778,76
79	Ksawerów	łódzkie	777,71	773,51
80	Żelazków	wielkopolskie	824,26	773,28
81	Świeszyno	zachodniopomorskie	831,87	771,36
82	Narewka	podlaskie	881,57	769,47
83	Deszczno	lubuskie	603,66	765,91
84	Wiskitki	mazowieckie	112,56	764,89
85	Osie	kujawsko-pomorskie	603,74	763,6
86	Majdan Królewski	podkarpackie	817,76	757,21
87	Legnickie Pole	dolnośląskie	593,95	754,93
88	Izabelin	mazowieckie	779,04	752,68
89	Czernica	dolnośląskie	699,52	752,04
90	Rudna	dolnośląskie	1013,64	747,78
91	Mszana	śląskie	1394,36	744,48
92	Lubin	dolnośląskie	665,53	741,62
93	Chodzież	wielkopolskie	754,91	735,59
94	Głogów	dolnośląskie	612,05	734,91
95	Dopiewo	wielkopolskie	800,18	733,55
96	Chełm Śląski	śląskie	247,64	727,65
97	Lubrza	lubuskie	1016,83	725,52

NADWYŻKA OPERACYJNA

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
98	Ciechanów	mazowieckie	774,52	722,82
99	Grabica	łódzkie	881,57	721,67
100	Prażmów	mazowieckie	757,39	720,9
101	Wiśniewo	mazowieckie	1013,38	716,77
102	Szemud	pomorskie	806,74	713,04
103	Lubiszyn	lubuskie	563,16	709,74
104	Lutowiska	podkarpackie	260,65	709,63
105	Nadarzyn	mazowieckie	1028,97	708,97
106	Krasiczyn	podkarpackie	736,72	695,06
107	Ciasna	śląskie	990,33	692,54
108	Pabianice	łódzkie	888,57	688,25
109	Suchożebry	mazowieckie	790,73	687,63
110	Chelmiec	małopolskie	653,89	678,34
111	Markłowice	śląskie	743,96	677,86
112	Klembów	mazowieckie	631,34	676,68
113	Stare Babice	mazowieckie	431,52	675,28
114	Jeżów Sudecki	dolnośląskie	765,24	671,98
115	Wartkowice	łódzkie	533,70	668,16
116	Radziejowice	mazowieckie	595,76	660,76
117	Wąsosz	podlaskie	876,53	659,48
118	Bartniczka	kujawsko-pomorskie	692,32	658,66
119	Pilchowice	śląskie	790,18	654,4
120	Obrzycko	wielkopolskie	509,88	652,53
121	Trzyciąż	małopolskie	622,47	650,33
122	Raciąż	mazowieckie	659,25	649,44
123	Stare Pole	pomorskie	551,53	642,86
124	Klukowo	podlaskie	610,00	640,61
125	Chrostkowo	kujawsko-pomorskie	737,37	636,64
126	Suszec	śląskie	490,05	634,53
127	Kobiór	śląskie	644,42	634,09
128	Nawojowa	małopolskie	496,79	632,84
129	Książpol	lubelskie	660,71	628,81
130	Święciechowa	wielkopolskie	461,02	623,98
131	Psary	śląskie	666,77	621,73
132	Lipie	śląskie	489,03	620,52
133	Świdnica	lubuskie	651,03	619,65
134	Baranowo	mazowieckie	760,09	618,89
135	Choczewo	pomorskie	524,28	618,47
136	Sułoszowa	małopolskie	776,73	617,93
137	Płońnica	warmińsko-mazurskie	638,98	613,1
138	Brudzew	wielkopolskie	431,43	612,36
139	Olsztyn	śląskie	533,66	612,08
140	Daszyna	łódzkie	765,98	606
141	Szulborze Wielkie	mazowieckie	725,42	604,8
142	Żukowice	dolnośląskie	431,75	604,53
143	Buczek	łódzkie	705,86	604,51
144	Tczew	pomorskie	611,12	601,7
145	Szumowo	podlaskie	727,05	601,29
146	Bobowo	pomorskie	657,14	599,15

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
147	Ciepielów	mazowieckie	478,11	597,47
148	Belsk Duży	mazowieckie	551,54	595,09
149	Kiskowo	wielkopolskie	682,69	594,36
150	Kobylin-Borzymy	podlaskie	619,35	592,94
151	Magnuszew	mazowieckie	732,66	588,81
152	Brójce	łódzkie	640,15	587,61
153	Solina	podkarpackie	604,51	587,57
154	Zgierz	łódzkie	768,16	585,85
155	Rudziniec	śląskie	583,24	585,8
156	Pałecznicza	małopolskie	1017,75	584,38
157	Brzeziny	łódzkie	539,94	581
158	Stubno	podkarpackie	1091,02	580,41
159	Stare Czarnowo	zachodniopomorskie	478,49	579,55
160	Bakalarzewo	podlaskie	521,79	578,38
161	Godziesze Wielkie	wielkopolskie	618,09	578,13
162	Puławy	lubelskie	695,44	577,7
163	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	805,68	577,46
164	Radymno	podkarpackie	550,33	574,71
165	Radziejów	kujawsko-pomorskie	-56,43	574,53
166	Jablonna	mazowieckie	528,96	572,77
167	Białe Błota	kujawsko-pomorskie	680,07	571,48
168	Mikołajki Pomorskie	pomorskie	112,25	570,22
169	Baruchowo	kujawsko-pomorskie	560,85	567,39
170	Boronów	śląskie	1017,37	566,56
171	Sztutowo	pomorskie	793,15	566,28
172	Żabia Wola	mazowieckie	408,38	564,85
173	Rzekuń	mazowieckie	370,44	561,95
174	Kleszczewo	wielkopolskie	593,49	560,2
175	Grybów	małopolskie	498,83	557,73
176	Wiśniew	mazowieckie	536,38	556,17
177	Reńska Wieś	opolskie	742,12	555,77
178	Osiek Mały	wielkopolskie	460,61	554,92
179	Rogów	łódzkie	589,28	554,33
180	Celestynów	mazowieckie	757,77	553,34
181	Promna	mazowieckie	644,47	552,19
182	Nowa Sucha	mazowieckie	614,01	547,03
183	Osiek	pomorskie	506,75	545,94
184	Kolbiel	mazowieckie	588,90	545,09
185	Opinogóra Górna	mazowieckie	598,78	544,98
186	Pszczew	lubuskie	272,42	544,65
187	Raszyn	mazowieckie	521,96	543,37
188	Igolomia-Wawrzeńczyce	małopolskie	445,64	541,96
189	Rutka-Tartak	podlaskie	514,54	541,62
190	Andrespol	łódzkie	714,97	540,69
191	Skąpe	lubuskie	647,21	540,62
192	Ładzice	łódzkie	609,30	540,29
193	Przykona	wielkopolskie	139,94	538,67
194	Kamienna Góra	dolnośląskie	414,59	538,13
195	Żórawina	dolnośląskie	718,09	535,85

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
196	Falków	świętokrzyskie	660,74	535,18
197	Lipnica	pomorskie	477,74	528,3
198	Jabłonna Lacka	mazowieckie	523,80	527,06
199	Wiecźnia Kościelna	mazowieckie	473,53	526,22
200	Garbów	lubelskie	620,37	525,47
201	Łuków	lubelskie	572,91	524,03
202	Jerzmanowice-Przegonia	małopolskie	631,90	522,97
203	Rędziny	śląskie	525,93	522,95
204	Michałów	świętokrzyskie	592,22	522
205	Kulesze Kościelne	podlaskie	427,34	521,1
206	Somianka	mazowieckie	437,76	521,08
207	Lubawa	warmińsko-mazurskie	518,30	520,61
208	Wejherowo	pomorskie	418,98	520,58
209	Zaniemyśl	wielkopolskie	460,91	520,29
210	Sochaczew	mazowieckie	655,84	519,7
211	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	848,04	517,97
212	Krasnopol	podlaskie	591,32	517,69
213	Kostomłoty	dolnośląskie	644,52	516,24
214	Przemęt	wielkopolskie	484,91	514,09
215	Bolesław	małopolskie	620,36	513,57
216	Korzenna	małopolskie	565,54	512,29
217	Stegna	pomorskie	197,66	511,67
218	Kornowac	śląskie	504,07	511,44
219	Papowo Biskupie	kujawsko-pomorskie	447,87	510,82
220	Wróblew	łódzkie	305,60	510,26
221	Domaniewice	łódzkie	515,19	509,08
222	Doruchów	wielkopolskie	563,98	509,01
223	Regimin	mazowieckie	584,68	508,92
224	Dobroń	łódzkie	440,59	508,51
225	Brodnica	kujawsko-pomorskie	621,96	506,5
226	Sokolniki	łódzkie	600,78	505,96
227	Sarnaki	mazowieckie	588,56	505,71
228	Dziemiany	pomorskie	690,51	504,06
229	Stoczek Łukowski	lubelskie	436,64	503,66
230	Olszanica	podkarpackie	640,91	503,64
231	Czarnożyły	łódzkie	242,28	503,04
232	Sośńie	wielkopolskie	541,99	501,93
233	Oporów	łódzkie	677,26	501,05
234	Sadlinki	pomorskie	519,28	500,5
235	Kłoczew	lubelskie	440,26	499,96
236	Budzów	małopolskie	567,41	499,66
237	Jasienica	śląskie	363,91	498,45
238	Dębica	podkarpackie	539,29	498,02
239	Garwolin	mazowieckie	541,37	494,24
240	Zawoja	małopolskie	438,41	490,14
241	Łukowa	lubelskie	491,61	489,92
242	Rypin	kujawsko-pomorskie	474,20	488,67
243	Warta Bolesławecka	dolnośląskie	434,87	488,16
244	Dygowo	zachodniopomorskie	-190,60	487,92

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
245	Stolno	kujawsko-pomorskie	501,53	486,81
246	Wąpielsk	kujawsko-pomorskie	452,08	484,82
247	Mstów	śląskie	527,07	484,64
248	Jarosław	podkarpackie	449,80	484,25
249	Zabór	lubuskie	890,73	483,74
250	Płońsk	mazowieckie	419,91	483,03
251	Wyszki	podlaskie	483,87	481,83
252	Brzozie	kujawsko-pomorskie	433,95	481,21
253	Rychliki	warmińsko-mazurskie	568,61	480,87
254	Stary Lubotyń	mazowieckie	354,24	480,84
255	Dolice	zachodniopomorskie	473,75	480,43
256	Gniezno	wielkopolskie	594,90	480,05
257	Szydłowo	wielkopolskie	418,16	480,04
258	Boniewo	kujawsko-pomorskie	280,77	479,57
259	Rybno	mazowieckie	680,57	478,95
260	Sokoły	podlaskie	514,15	478,58
261	Zaleszany	podkarpackie	742,52	478,33
262	Łęczycza	łódzkie	561,22	478,16
263	Hańsk	lubelskie	658,57	476,85
264	Kluki	łódzkie	510,53	474,25
265	Elk	warmińsko-mazurskie	335,70	473,6
266	Kamieniec	wielkopolskie	525,82	473,58
267	Złotów	wielkopolskie	497,81	472,98
268	Kaczory	wielkopolskie	390,34	472,78
269	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	620,58	472,45
270	Wisznia Mała	dolnośląskie	385,49	471,09
271	Zakrzewo	wielkopolskie	309,66	471,04
272	Siemkowice	łódzkie	540,45	470,97
273	Sobolew	mazowieckie	456,94	470,96
274	Płużnica	kujawsko-pomorskie	581,68	470,1
275	Rusinów	mazowieckie	547,96	469,79
276	Malechowo	zachodniopomorskie	438,60	468,05
277	Jadów	mazowieckie	429,90	467,81
278	Masłowice	łódzkie	540,73	466,98
279	Malbork	pomorskie	524,25	466,04
280	Laszki	podkarpackie	487,17	465,46
281	Rudniki	opolskie	588,64	465,23
282	Sadki	kujawsko-pomorskie	647,82	464,99
283	Nowe Miasto Lubawskie	warmińsko-mazurskie	245,45	463,27
284	Kościelec	wielkopolskie	493,39	462,77
285	Blizanów	wielkopolskie	583,03	461,79
286	Zbrosławice	śląskie	557,01	461,19
287	Rozdrażew	wielkopolskie	497,96	460,75
288	Krzyżanowice	śląskie	433,93	460,31
289	Lubichowo	pomorskie	465,33	459,46
290	Dłutów	łódzkie	502,33	458,95
291	Pępowo	wielkopolskie	582,50	458,94
292	Siczenko	kujawsko-pomorskie	629,53	458,6
293	Dębowiec	śląskie	230,24	458,43

NADWYŻKA OPERACYJNA

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
294	Białobrzegi	podkarpackie	445,82	457,5
295	Telatyn	lubelskie	564,17	456,77
296	Włodowice	śląskie	416,54	456,43
297	Ryczywół	wielkopolskie	487,95	455,91
298	Dobrzyniewo Duże	podlaskie	452,29	455,46
299	Kazanów	mazowieckie	428,10	455,29
300	Sulmierzyce	łódzkie	411,96	455,01
301	Topólka	kujawsko-pomorskie	480,08	454,47
302	Poświętne	podlaskie	420,42	454,29
303	Padew Narodowa	podkarpackie	503,53	453,98
304	Leszno	mazowieckie	452,72	452,87
305	Turośń Kościelna	podlaskie	493,49	452,7
306	Przywidz	pomorskie	683,03	452,41
307	Trąbki Wielkie	pomorskie	909,65	452,32
308	Rogowo	kujawsko-pomorskie	499,83	452,22
309	Osięciny	kujawsko-pomorskie	525,10	451,64
310	Rokietnica	wielkopolskie	480,55	451,15
311	Nowa Wieś Wielka	kujawsko-pomorskie	408,58	450,82
312	Świlcza	podkarpackie	305,67	450,31
313	Puszcza Mariańska	mazowieckie	728,34	449,65
314	Widawa	łódzkie	427,53	448,87
315	Siedlec	wielkopolskie	519,07	448,72
316	Strzelce	łódzkie	387,42	448,25
317	Paradyż	łódzkie	602,29	448,01
318	Borowie	mazowieckie	562,38	446,51
319	Gorzyce	śląskie	531,43	446,51
320	Cegłów	mazowieckie	520,98	446,43
321	Świerklany	śląskie	161,18	446,16
322	Zagrodno	dolnośląskie	211,94	444,78
323	Wilkowice	śląskie	602,76	444,58
324	Mokobody	mazowieckie	471,91	444,52
325	Dobre	kujawsko-pomorskie	372,32	444,43
326	Wałcz	zachodniopomorskie	450,07	444,1
327	Kocmyrzów-Luborzycza	małopolskie	522,15	443,96
328	Jeziorzany	lubelskie	489,22	443,9
329	Pionki	mazowieckie	437,33	443,73
330	Radziłów	podlaskie	495,11	443,18
331	Kobylanka	zachodniopomorskie	577,19	442,83
332	Gowarczów	świętokrzyskie	563,20	442,73
333	Elbląg	warmińsko-mazurskie	390,97	442,42
334	Sławno	zachodniopomorskie	27,19	441,34
335	Bedlno	łódzkie	394,76	440,47
336	Siemień	lubelskie	550,47	440,34
337	Sobienie-Jeziory	mazowieckie	350,82	440,31
338	Czerwonak	wielkopolskie	346,81	439,17
339	Bobrowo	kujawsko-pomorskie	342,74	438,28
340	Dorohusk	lubelskie	499,80	437,19
341	Wodzierady	łódzkie	559,95	436,27
342	Jarocin	podkarpackie	748,10	436,24

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
343	Kunice	dolnośląskie	392,75	435,79
344	Dąbrowa	kujawsko-pomorskie	280,54	434,92
345	Starogard Gdański	pomorskie	507,84	433,64
346	Lubochnia	łódzkie	527,03	433,55
347	Tomaszów Mazowiecki	łódzkie	631,89	431,9
348	Konopnica	lubelskie	493,75	431,68
349	Popów	śląskie	280,16	431,22
350	Pozezdrze	warmińsko-mazurskie	446,20	431,07
351	Skórcz	pomorskie	480,18	430,69
352	Fabianki	kujawsko-pomorskie	457,43	430,37
353	Jedlnia-Letnisko	mazowieckie	473,76	429,98
354	Pęczniew	łódzkie	243,73	429,53
355	Gołcza	małopolskie	284,41	428,57
356	Przasnysz	mazowieckie	441,79	427,54
357	Bargłów Kościelny	podlaskie	602,56	427,29
358	Rokietnica	podkarpackie	466,94	426,03
359	Łyszkowice	łódzkie	339,14	425,9
360	Jordanów Śląski	dolnośląskie	558,71	425,6
361	Zduńska Wola	łódzkie	548,79	425,25
362	Przechlewo	pomorskie	407,45	425,09
363	Wola Krzysztoporska	łódzkie	590,32	424,99
364	Bierawa	opolskie	468,87	424,17
365	Lelis	mazowieckie	372,56	423,04
366	Miłkowice	dolnośląskie	428,40	422,58
367	Żagań	lubuskie	471,88	422,48
368	Smyków	świętokrzyskie	247,37	422,25
369	Trojanów	mazowieckie	431,52	422,08
370	Bytów	kujawsko-pomorskie	513,44	421,03
371	Górzno	mazowieckie	536,20	420,55
372	Siemiatycze	podlaskie	308,74	419,78
373	Wąbrzeźno	kujawsko-pomorskie	473,83	419,74
374	Wieliczki	warmińsko-mazurskie	387,85	419,41
375	Dubicze Cerkiewne	podlaskie	174,80	419,26
376	Łomża	podlaskie	505,94	418,84
377	Jastrzębia	mazowieckie	372,69	417,6
378	Łukowica	małopolskie	446,25	417,51
379	Łapsze Niżne	małopolskie	497,53	417,25
380	Krzczonów	lubelskie	496,09	416,95
381	Dywity	warmińsko-mazurskie	412,60	416,41
382	Pszczółki	pomorskie	522,37	416,22
383	Somonino	pomorskie	446,25	413,77
384	Żarnowiec	śląskie	446,12	413,33
385	Czerwin	mazowieckie	481,46	411,94
386	Granowo	wielkopolskie	417,12	411,72
387	Chorkówka	podkarpackie	619,42	411,57
388	Stara Błotnica	mazowieckie	575,11	411,54
389	Brzeźnio	łódzkie	341,25	411,51
390	Baranów	lubelskie	289,61	411,33
391	Bojanów	podkarpackie	405,34	411,08

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
392	Jaworze	śląskie	292,43	410,93
393	Leżajsk	podkarpackie	266,88	409,5
394	Chojnice	pomorskie	801,57	409,33
395	Jejkowice	śląskie	465,27	408,67
396	Jonkowo	warmińsko-mazurskie	682,74	407,5
397	Przyłęk	mazowieckie	508,79	405,93
398	Kobylnica	pomorskie	187,71	404,95
399	Wohyń	lubelskie	392,37	403,84
400	Nowodwór	lubelskie	262,17	403,07
401	Rachanie	lubelskie	366,20	403,02
402	Krzemieniewo	wielkopolskie	-327,50	402,9
403	Liniewo	pomorskie	360,87	402,71
404	Gubin	lubuskie	414,87	402,28
405	Jednorożec	mazowieckie	482,85	402,15
406	Wieliszew	mazowieckie	221,11	400,3
407	Kurzętnik	warmińsko-mazurskie	560,85	399,48
408	Jabłonna	lubelskie	486,59	399
409	Pysznica	podkarpackie	477,82	398,82
410	Grodzic	wielkopolskie	282,45	398,26
411	Zebrzydowice	śląskie	477,01	398,13
412	Siedlce	mazowieckie	162,99	397,88
413	Wągrowiec	wielkopolskie	348,95	397,76
414	Radecznica	lubelskie	426,15	397,55
415	Serniki	lubelskie	321,58	396,83
416	Perlejewo	podlaskie	421,19	395,77
417	Raniżów	podkarpackie	348,44	395,7
418	Ujazd	łódzkie	473,14	395,65
419	Lututów	łódzkie	365,81	394,54
420	Dębica Kaszubska	pomorskie	137,42	394,4
421	Szczaniec	lubuskie	411,67	394,24
422	Wizna	podlaskie	342,35	393,93
423	Łowicz	łódzkie	636,41	393,74
424	Klucze	małopolskie	362,90	392,73
425	Olszówka	wielkopolskie	399,97	392,49
426	Adamówka	podkarpackie	577,47	391,68
427	Bielsk Podlaski	podlaskie	495,88	391,26
428	Kaliska	pomorskie	578,16	391,15
429	Przytoczna	lubuskie	69,83	391,05
430	Sieciechów	mazowieckie	277,46	389,88
431	Kołaczkowo	wielkopolskie	349,26	389,73
432	Rzewnie	mazowieckie	217,07	389,32
433	Maldyty	warmińsko-mazurskie	508,06	388,72
434	Sejny	podlaskie	446,41	388,47
435	Goworowo	mazowieckie	257,16	388,18
436	Pątnów	łódzkie	514,75	387,39
437	Kuźnica	podlaskie	661,50	387,29
438	Giżycko	warmińsko-mazurskie	447,34	387,06
439	Gorzków	lubelskie	447,06	387,03
440	Białowieża	podlaskie	197,93	386,97

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
441	Inowódz	łódzkie	146,84	386,54
442	Siennica Różana	lubelskie	435,46	385,41
443	Bolimów	łódzkie	375,03	384,41
444	Przeciszów	małopolskie	740,41	383,69
445	Smółdzino	pomorskie	293,53	382,89
446	Żelechlinek	łódzkie	444,22	382,88
447	Konarzyny	pomorskie	274,30	382,36
448	Dąbrowice	łódzkie	-76,65	380,56
449	Szczytno	warmińsko-mazurskie	533,96	380,43
450	Krościenko Wyżne	podkarpackie	331,26	380,4
451	Pietrowice Wielkie	śląskie	262,98	380,19
452	Tuszów Narodowy	podkarpackie	407,02	379,12
453	Wyry	śląskie	529,07	378,49
454	Ulęż	lubelskie	467,93	378,39
455	Tryńcza	podkarpackie	356,57	377,67
456	Hanna	lubelskie	607,76	376,92
457	Bądkowo	kujawsko-pomorskie	414,76	376,79
458	Dzierżąźnia	mazowieckie	428,82	376,73
459	Wijewo	wielkopolskie	-197,34	376,44
460	Piaski	wielkopolskie	377,74	375,75
461	Lutomiersk	łódzkie	502,23	374,57
462	Hazlach	śląskie	387,16	374,34
463	Jeziora Wielkie	kujawsko-pomorskie	533,15	373,74
464	Pniewy	mazowieckie	601,52	373,12
465	Lubsza	opolskie	227,88	372,86
466	Galewice	łódzkie	359,94	372,82
467	Polska Cerekiew	opolskie	346,80	372,78
468	Zębowice	opolskie	329,37	372,6
469	Czerwonka	mazowieckie	416,30	372,23
470	Sierakowice	pomorskie	365,82	372,14
471	Chelmża	kujawsko-pomorskie	468,04	372,08
472	Tomaszów Lubelski	lubelskie	265,87	371,9
473	Grabów nad Pilicą	mazowieckie	527,49	371,75
474	Międzyrzec Podlaski	lubelskie	411,73	371,69
475	Nowa Ruda	dolnośląskie	304,21	371,28
476	Pawonków	śląskie	608,74	371,1
477	Oleśnica	dolnośląskie	464,58	370,02
478	Mielec	podkarpackie	424,57	369,77
479	Kamionka	lubelskie	318,13	369,1
480	Zabierzów	małopolskie	379,33	369,09
481	Bejsce	świętokrzyskie	399,21	368,92
482	Krzywca	podkarpackie	434,83	368,04
483	Kruszyna	śląskie	465,23	366,74
484	Miedźna	śląskie	277,32	366,69
485	Włocławek	kujawsko-pomorskie	194,99	365,2
486	Iwaniska	świętokrzyskie	530,29	364,38
487	Dzikowiec	podkarpackie	289,55	363,96
488	Złotniki Kujawskie	kujawsko-pomorskie	387,28	363,35
489	Kurów	lubelskie	388,66	363,08

NADWYŻKA OPERACYJNA

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
490	Sterdyń	mazowieckie	358,34	362,57
491	Czerniewice	łódzkie	438,73	361,96
492	Krasnosielc	mazowieckie	421,66	361,81
493	Domanice	mazowieckie	357,46	361,23
494	Besko	podkarpackie	314,57	360,33
495	Siennica	mazowieckie	396,02	359,35
496	Kozłów	małopolskie	438,60	359,09
497	Końskowola	lubelskie	345,16	359,08
498	Melgiew	lubelskie	582,92	358,87
499	Bačkowice	świętokrzyskie	394,82	358,42
500	Czerwińsk nad Wisłą	mazowieckie	262,22	358,07
501	Kuryłówka	podkarpackie	492,59	357,76
502	Przemyśl	podkarpackie	418,56	357,58
503	Białogard	zachodniopomorskie	19,75	357,35
504	Dzierzkowice	lubelskie	237,60	356,34
505	Rawa Mazowiecka	łódzkie	594,22	356,19
506	Haczów	podkarpackie	284,63	355,74
507	Stromiec	mazowieckie	344,67	354,79
508	Gostynin	mazowieckie	355,70	354,35
509	Bestwina	śląskie	423,71	354,34
510	Cmolas	podkarpackie	400,80	354,32
511	Jastków	lubelskie	469,69	354,17
512	Zakrzew	mazowieckie	291,58	353,74
513	Kobyła Góra	wielkopolskie	582,17	353,65
514	Chocień	kujawsko-pomorskie	407,75	353,41
515	Przytuły	podlaskie	340,74	352,9
516	Świątajno	warmińsko-mazurskie	337,88	352,48
517	Stary Dzików	podkarpackie	512,17	351,36
518	Lipnik	świętokrzyskie	428,18	351,1
519	Władysławów	wielkopolskie	387,42	350,59
520	Tarnawatka	lubelskie	239,24	350,49
521	Czarnia	mazowieckie	419,54	349,92
522	Zapolice	łódzkie	180,84	349,66
523	Stargard Szczeciński	zachodniopomorskie	142,77	348,88
524	Rudnik	śląskie	474,65	348,8
525	Augustów	podlaskie	249,90	348,37
526	Solec-Zdrój	świętokrzyskie	295,26	348,14
527	Oksa	świętokrzyskie	486,98	348,13
528	Radomsko	łódzkie	366,27	348,07
529	Liw	mazowieckie	772,18	347,83
530	Chybie	śląskie	458,28	347,34
531	Susiec	lubelskie	530,87	347,33
532	Zławieś Wielka	kujawsko-pomorskie	378,56	347,32
533	Buczkowice	śląskie	429,47	346,94
534	Baboszewo	mazowieckie	338,53	346,81
535	Gizałki	wielkopolskie	-244,23	345,87
536	Cedry Wielkie	pomorskie	150,74	345,54
537	Ostrów Mazowiecka	mazowieckie	202,92	344,86
538	Jemielnica	opolskie	444,50	344,19

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
539	Czorsztyn	małopolskie	455,28	343,88
540	Skoroszyce	opolskie	303,41	343,11
541	Pawłowiczki	opolskie	384,88	342,99
542	Dzierżoniów	dolnośląskie	357,01	342,45
543	Miedzichowo	wielkopolskie	416,69	342,26
544	Jasionówka	podlaskie	355,04	341,96
545	Drzycim	kujawsko-pomorskie	498,70	340,73
546	Goleszów	śląskie	179,79	340,59
547	Orly	podkarpackie	362,36	340,49
548	Bochnia	małopolskie	226,59	340,42
549	Istebna	śląskie	439,37	340,24
550	Parchowo	pomorskie	329,87	339,81
551	Koniusza	małopolskie	287,23	339,67
552	Klonowa	łódzkie	323,61	339,55
553	Żurawica	podkarpackie	124,37	338,9
554	Brańsk	podlaskie	316,98	338,41
555	Nieborów	łódzkie	444,10	337,9
556	Bircza	podkarpackie	228,33	337,63
557	Ułhówek	lubelskie	424,36	336,42
558	Jabłonka	małopolskie	333,13	336,18
559	Turek	wielkopolskie	79,02	335,17
560	Rakszawa	podkarpackie	367,97	334,78
561	Brzuz	kujawsko-pomorskie	304,83	334,68
562	Wąwolnica	lubelskie	414,11	334,64
563	Sidra	podlaskie	315,41	334,14
564	Puck	pomorskie	309,47	333,58
565	Abramów	lubelskie	199,64	333,25
566	Kutno	łódzkie	270,14	332,08
567	Szydłowo	mazowieckie	353,18	332
568	Repki	mazowieckie	381,62	331,91
569	Gorzyce	podkarpackie	448,80	331,79
570	Kiernozia	łódzkie	235,79	330,61
571	Włoszakowice	wielkopolskie	387,16	330,59
572	Wilga	mazowieckie	191,48	329,76
573	Strachówka	mazowieckie	247,26	329,61
574	Krzyszczyc	lubuskie	370,49	329,5
575	Lipno	kujawsko-pomorskie	287,29	329,3
576	Gniewoszów	mazowieckie	257,73	329,2
577	Naruszewo	mazowieckie	257,30	328,18
578	Piątek	łódzkie	611,72	327,87
579	Braniewo	warmińsko-mazurskie	410,68	327,51
580	Karnice	zachodniopomorskie	94,74	327,46
581	Korczew	mazowieckie	231,93	327,06
582	Gołuchów	wielkopolskie	248,97	326,89
583	Łańcut	podkarpackie	318,00	326,7
584	Jeżewo	kujawsko-pomorskie	352,69	326,36
585	Krościenko nad Dunajcem	małopolskie	331,81	325,74
586	Milejewo	warmińsko-mazurskie	451,46	324,58

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
587	Zbiczno	kujawsko-pomorskie	-52,56	324,43
588	Rzeczniów	mazowieckie	385,65	323,94
589	Stare Bogaczowice	dolnośląskie	329,50	323,04
590	Latowicz	mazowieckie	389,20	322,25
591	Koszarawa	śląskie	516,72	322,13
592	Niebylec	podkarpackie	243,38	321,66
593	Kramsk	wielkopolskie	267,83	321,37
594	Staniśławów	mazowieckie	276,25	321,3
595	Skierbieszów	lubelskie	340,18	320,1
596	Adamów	lubelskie	190,68	319,75
597	Krukłanki	warmińsko-mazurskie	446,91	319,66
598	Gluchów	łódzkie	-147,13	319,49
599	Gruta	kujawsko-pomorskie	250,95	319,47
600	Głowaczów	mazowieckie	242,61	319,35
601	Zaręby Kościelne	mazowieckie	355,16	319,13
602	Wojsławice	lubelskie	210,00	319,05
603	Malczyce	dolnośląskie	666,95	319,03
604	Łodygowice	śląskie	393,16	318,32
605	Maków	łódzkie	312,74	318,13
606	Marciszów	dolnośląskie	219,42	318,12
607	Krokowa	pomorskie	319,87	317,84
608	Kozy	śląskie	457,44	317,43
609	Świerczów	opolskie	260,60	316,95
610	Borzytuchom	pomorskie	417,59	316,9
611	Parysów	mazowieckie	402,29	316,82
612	Przytyk	mazowieckie	488,61	316,71
613	Chelm	lubelskie	430,96	316,39
614	Garbatka-Letnisko	mazowieckie	311,97	315,98
615	Oświęcim	małopolskie	308,79	315,57
616	Niedzwica Duża	lubelskie	270,93	315,37
617	Krzyszów	podkarpackie	644,78	315,1
618	Kawęczyn	wielkopolskie	299,86	314,63
619	Tłuchowo	kujawsko-pomorskie	490,98	314,43
620	Niwiska	podkarpackie	52,20	314,38
621	Bobrowniki	śląskie	350,49	314,35
622	Świnna	śląskie	319,93	314,29
623	Nędza	śląskie	369,50	314
624	Aleksandrów	lubelskie	344,12	313,92
625	Żyrzyn	lubelskie	186,41	313,62
626	Kamień	podkarpackie	134,62	313,32
627	Biała Podlaska	lubelskie	297,89	313,08
628	Spiczyn	lubelskie	373,52	312,83
629	Sanok	podkarpackie	346,65	312,78
630	Wiśniowa	małopolskie	317,33	311,79
631	Lipowa	śląskie	417,63	311,78
632	Śliwice	kujawsko-pomorskie	318,30	311,68
633	Wólka	lubelskie	347,98	311,28
634	Ilawa	warmińsko-mazurskie	340,60	311,12
635	Bełżec	lubelskie	475,88	311

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
636	Michałowice	małopolskie	259,45	310,91
637	Wojaszówka	podkarpackie	293,80	310,15
638	Rusiec	łódzkie	139,12	310,12
639	Ludwin	lubelskie	554,61	309,95
640	Lipno	wielkopolskie	310,58	309,63
641	Kowiesy	łódzkie	328,31	309,12
642	Walce	opolskie	292,85	308,68
643	Kraszewice	wielkopolskie	389,88	308,37
644	Lutocin	mazowieckie	448,85	307,89
645	Rzgów	wielkopolskie	146,85	307,84
646	Kozielice	zachodniopomorskie	334,82	307,61
647	Szczurowa	małopolskie	294,33	307,48
648	Boguty-Pianki	mazowieckie	433,30	307,1
649	Dubiecko	podkarpackie	206,17	306,96
650	Cisna	podkarpackie	-721,04	306,93
651	Masłów	świętokrzyskie	260,02	306,72
652	Wolanów	mazowieckie	198,52	306,65
653	Stupsk	mazowieckie	-37,50	306,43
654	Wysokie	lubelskie	288,69	306,08
655	Grudziądz	kujawsko-pomorskie	175,12	305,5
656	Miedźno	śląskie	-23,52	303,8
657	Waśniów	świętokrzyskie	406,53	303,69
658	Godów	śląskie	553,25	303,55
659	Mycielin	wielkopolskie	288,40	302,99
660	Bukowiec	kujawsko-pomorskie	178,10	302,64
661	Tczów	mazowieckie	248,27	302,62
662	Widuchowa	zachodniopomorskie	332,62	302,34
663	Niedźwiada	lubelskie	383,63	302,12
664	Iwanowice	małopolskie	91,11	301,62
665	Warlubie	kujawsko-pomorskie	260,44	301,54
666	Czajków	wielkopolskie	290,76	301,44
667	Kroczyce	śląskie	339,71	301,15
668	Kazimierz Biskupi	wielkopolskie	315,24	300,4
669	Rogowo	kujawsko-pomorskie	255,07	300,3
670	Lubenia	podkarpackie	407,53	299,81
671	Prostki	warmińsko-mazurskie	231,78	299,71
672	Tyrawa Wołoska	podkarpackie	360,69	298,63
673	Rokitno	lubelskie	295,60	297,96
674	Panki	śląskie	347,22	297,81
675	Miedzna	mazowieckie	313,32	296,65
676	Secemin	świętokrzyskie	274,77	296,64
677	Goszczyń	mazowieckie	324,06	296,35
678	Kamieniec Żąbkowski	dolnośląskie	510,57	294,54
679	Sabnie	mazowieckie	326,70	294,42
680	Tuchomie	pomorskie	424,33	294,34
681	Jordanów	małopolskie	347,86	293,99
682	Kościelisko	małopolskie	298,59	293,61
683	Stare Miasto	wielkopolskie	278,42	293,25
684	Tworóg	śląskie	476,24	293,09

NADWYŻKA OPERACYJNA

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
685	Łągów	lubuskie	319,74	293,06
686	Zadzim	łódzkie	252,02	293,03
687	Poczesna	śląskie	331,68	292,76
688	Zawady	podlaskie	377,05	292,37
689	Koszęcin	śląskie	294,12	292,22
690	Stare Kurowo	lubuskie	453,85	291,75
691	Obryte	mazowieckie	271,73	291,34
692	Ochotnica Dolna	małopolskie	75,74	291,3
693	Kijewo Królewskie	kujawsko-pomorskie	286,43	290,59
694	Ostaszewo	pomorskie	85,87	290,36
695	Winnica	mazowieckie	339,43	289,91
696	Bystra-Sidzina	małopolskie	282,42	289,24
697	Jedwabno	warmińsko-mazurskie	261,47	289,19
698	Ślubice	mazowieckie	335,54	288,65
699	Piątnica	podlaskie	284,79	288,28
700	Łopuszno	świętokrzyskie	186,89	288,18
701	Starcza	śląskie	321,12	287,95
702	Zabrodzie	mazowieckie	215,23	287,68
703	Strzałkowo	wielkopolskie	371,28	287,48
704	Herby	śląskie	375,87	287,02
705	Dydnia	podkarpackie	344,35	287
706	Bielsk	mazowieckie	323,84	286,9
707	Głowno	łódzkie	488,96	286,87
708	Brańszczyk	mazowieckie	202,67	286,38
709	Siepraw	małopolskie	513,27	286,31
710	Gózd	mazowieckie	286,88	286,11
711	Ostróda	warmińsko-mazurskie	19,22	285,25
712	Ozorków	łódzkie	302,36	285,05
713	Szczecinek	zachodniopomorskie	86,25	284,3
714	Krasocin	świętokrzyskie	427,69	284,08
715	Bolesławiec	łódzkie	327,82	283,98
716	Murów	opolskie	347,07	283,76
717	Osieck	mazowieckie	272,84	283,69
718	Bledzew	lubuskie	108,98	283,49
719	Koźminek	wielkopolskie	267,27	283,32
720	Nowa Sól	lubuskie	588,61	283,31
721	Borkowice	mazowieckie	291,19	282,61
722	Jaślicka	podkarpackie	295,07	282,61
723	Chrzypsko Wielkie	wielkopolskie	361,72	282,53
724	Limanowa	małopolskie	146,68	282,52
725	Kotuń	mazowieckie	204,89	281,64
726	Bielany	mazowieckie	274,97	281,47
727	Strzyżewice	lubelskie	176,72	281,27
728	Biały Dunajec	małopolskie	150,74	281,12
729	Rokiciny	łódzkie	337,89	281,11
730	Kolno	podlaskie	345,55	280,31
731	Glusk	lubelskie	154,77	279,88
732	Wola Uhruska	lubelskie	277,74	279,69
733	Dziedkowice	podlaskie	44,10	279,6

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
734	Lubomia	śląskie	365,28	278,99
735	Boćki	podlaskie	378,85	278,78
736	Zakrzew	lubelskie	160,43	278,64
737	Samborzec	świętokrzyskie	341,34	278,39
738	Bukowina Tatrzańska	małopolskie	253,95	278,02
739	Rogóżno	kujawsko-pomorskie	363,94	277,44
740	Lubiewo	kujawsko-pomorskie	399,43	277,25
741	Łagiewniki	dolnośląskie	443,50	277,01
742	Węgierska Górka	śląskie	387,46	277
743	Sońsk	mazowieckie	387,73	275,94
744	Domaradz	podkarpackie	279,01	275,93
745	Markowa	podkarpackie	222,17	275,83
746	Lipusz	pomorskie	250,19	275,31
747	Moszczenica	małopolskie	372,95	275,17
748	Kije	świętokrzyskie	466,95	274,05
749	Korczyn	podkarpackie	307,99	273,04
750	Zalesie	lubelskie	293,43	272,9
751	Manowo	zachodniopomorskie	368,40	272,66
752	Mogilany	małopolskie	147,99	272,1
753	Grębów	podkarpackie	119,60	271,2
754	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	98,17	270,85
755	Dołhobyczów	lubelskie	239,15	270,66
756	Świecie nad Osą	kujawsko-pomorskie	-79,67	270,21
757	Krasnystaw	lubelskie	313,53	269,97
758	Lubań	dolnośląskie	249,94	269,01
759	Miastkowo	podlaskie	299,62	268,77
760	Osiek	kujawsko-pomorskie	325,01	268,71
761	Radłów	opolskie	529,36	268,36
762	Żarnów	łódzkie	342,49	268,26
763	Chrzastowice	opolskie	489,86	268,06
764	Łabowa	małopolskie	373,27	267,91
765	Gaszowice	śląskie	159,67	267,61
766	Kwilcz	wielkopolskie	321,51	267,51
767	Wilków	opolskie	208,71	267,47
768	Gorzkowice	łódzkie	309,76	267,32
769	Lubaczów	podkarpackie	235,04	266,34
770	Koneck	kujawsko-pomorskie	-4,40	265,93
771	Przeworsk	podkarpackie	263,61	265,42
772	Sokołów Podlaski	mazowieckie	253,18	265,3
773	Bralin	wielkopolskie	317,37	264,14
774	Jasienica Rosielna	podkarpackie	353,71	263,81
775	Wielowieś	śląskie	317,59	263,56
776	Brzeźnica	małopolskie	290,87	263,5
777	Brząszewice	łódzkie	354,75	262,66
778	Niechlów	dolnośląskie	108,14	262,61
779	Sitno	lubelskie	241,66	262,27
780	Lisewo	kujawsko-pomorskie	305,83	261,72
781	Subkowy	pomorskie	80,35	261,19
782	Dzwola	lubelskie	197,15	260,79

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
783	Gdów	małopolskie	197,55	260,69
784	Pokój	opolskie	279,47	260,68
785	Mniów	świętokrzyskie	128,73	260,48
786	Pruszcz	kujawsko-pomorskie	193,13	260,23
787	Szaflary	małopolskie	300,25	259,86
788	Brodnica	wielkopolskie	292,24	259,73
789	Koło	wielkopolskie	188,87	259,71
790	Świdnica	dolnośląskie	240,48	259,54
791	Nowe Piekuty	podlaskie	26,04	259,34
792	Grodzisko Dolne	podkarpackie	355,27	259
793	Górno	świętokrzyskie	451,18	258,97
794	Dobre	mazowieckie	265,55	258,27
795	Karniewo	mazowieckie	309,42	257,74
796	Łubniany	opolskie	138,21	256,56
797	Lewin Kłodzki	dolnośląskie	198,67	256,27
798	Narew	podlaskie	191,23	256,18
799	Płoniawy-Bramura	mazowieckie	422,04	256,03
800	Chąśno	łódzkie	275,87	255,93
801	Łaziska	lubelskie	272,93	255,82
802	Janowiec Kościelny	warmińsko-mazurskie	186,20	255,54
803	Wojciechowice	świętokrzyskie	295,59	255,26
804	Nurzec-Stacja	podlaskie	326,08	254,59
805	Czarna	podkarpackie	120,79	254,53
806	Krynice	lubelskie	116,01	254,34
807	Kamienica	małopolskie	277,96	253,68
808	Chotcza	mazowieckie	245,81	253,65
809	Udanin	dolnośląskie	244,32	252,47
810	Stara Kornica	mazowieckie	244,06	252,46
811	Serokomla	lubelskie	205,74	252,18
812	Młynarze	mazowieckie	305,15	251,85
813	Mszana Dolna	małopolskie	323,59	251,73
814	Ostrowite	wielkopolskie	162,08	251,67
815	Górzycza	lubuskie	130,38	251,35
816	Baligród	podkarpackie	329,52	251,35
817	Turawa	opolskie	365,83	251,13
818	Wola Mysłowska	lubelskie	168,13	250,28
819	Chmielnik	podkarpackie	254,81	250,15
820	Dzierzgowo	mazowieckie	425,73	249
821	Mirzec	świętokrzyskie	291,87	248,95
822	Kadzidło	mazowieckie	300,32	248,64
823	Jeleniewo	podlaskie	-163,61	248,36
824	Mieścisko	wielkopolskie	297,76	247,75
825	Turobin	lubelskie	275,05	247,57
826	Teresin	mazowieckie	230,03	247,42
827	Dziadowa Kłoda	dolnośląskie	378,85	246,83
828	Banie Mazurskie	warmińsko-mazurskie	248,90	246,72
829	Komarówka Podlaska	lubelskie	212,27	245,84
830	Imielno	świętokrzyskie	137,41	245,83
831	Marcinowice	dolnośląskie	276,48	245,79

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
832	Dąbrowa Biskupia	kujawsko-pomorskie	381,92	245,32
833	Dźwierzuty	warmińsko-mazurskie	305,59	244,87
834	Iłowo-Osada	warmińsko-mazurskie	376,20	244,73
835	Krasne	podkarpackie	73,17	244,59
836	Sosnowica	lubelskie	78,49	244,37
837	Pawłów	świętokrzyskie	415,41	244,25
838	Grzmiąca	zachodniopomorskie	349,95	244,09
839	Baranów	mazowieckie	257,33	243,96
840	Dąbrowa Chełmińska	kujawsko-pomorskie	340,99	243,84
841	Drelów	lubelskie	594,78	243,83
842	Jeleśnia	śląskie	315,38	243,53
843	Radziechowy-Wieprz	śląskie	230,80	243,04
844	Gołmin-Osrodek	mazowieckie	237,71	242,81
845	Brzeźno	zachodniopomorskie	-106,52	242,32
846	Kodrąb	łódzkie	220,79	242,29
847	Babiał	wielkopolskie	214,80	242,25
848	Mykanów	śląskie	311,47	241,34
849	Zagnańsk	świętokrzyskie	346,71	241,17
850	Borów	dolnośląskie	286,97	240,73
851	Podegrodzie	małopolskie	174,41	240,47
852	Siedlisko	lubuskie	363,64	240
853	Wilkołaz	lubelskie	361,85	239,99
854	Lanckorona	małopolskie	254,63	238,69
855	Raczk	podlaskie	477,16	238,65
856	Rutki	podlaskie	138,88	238,55
857	Leoncin	mazowieckie	171,39	238,26
858	Działdowo	warmińsko-mazurskie	390,10	238,2
859	Czarnocin	świętokrzyskie	400,07	238,05
860	Iwierzycze	podkarpackie	216,73	238,04
861	Krzykosy	wielkopolskie	206,22	237,96
862	Dubienka	lubelskie	351,59	237,91
863	Łęczycze	pomorskie	179,19	237,18
864	Nowa Karczma	pomorskie	449,75	236,56
865	Zamość	lubelskie	252,29	236,48
866	Stare Juchy	warmińsko-mazurskie	303,16	236
867	Malkinia Górna	mazowieckie	297,66	235,93
868	Rybczewice	lubelskie	303,82	235,3
869	Moskorzew	świętokrzyskie	270,35	234,39
870	Stupca	wielkopolskie	210,80	234,15
871	Osjaków	łódzkie	329,28	233,88
872	Białośliwie	wielkopolskie	231,63	233,7
873	Gostycyn	kujawsko-pomorskie	143,29	233,68
874	Urszulín	lubelskie	399,63	233,65
875	Wielkie Oczy	podkarpackie	301,86	233,64
876	Zbójna	podlaskie	233,43	233,42
877	Lubomino	warmińsko-mazurskie	20,94	233,09
878	Rzeczenica	pomorskie	586,38	232,05
879	Nowy Targ	małopolskie	348,32	231,45
880	Jemielno	dolnośląskie	489,34	231,1

NADWYŻKA OPERACYJNA

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
881	Śniadowo	podlaskie	285,16	230,83
882	Dalików	łódzkie	-142,30	230,19
883	Świekatowo	kujawsko-pomorskie	192,77	229,81
884	Sześćńsk	mazowieckie	376,42	229,78
885	Trawniki	lubelskie	251,06	229,18
886	Maciejowice	mazowieckie	125,61	228,68
887	Orchowo	wielkopolskie	395,90	228,54
888	Lipinki Łużyckie	lubuskie	229,64	227,67
889	Lelów	śląskie	270,24	227,29
890	Adamów	lubelskie	36,82	227,2
891	Goszczanów	łódzkie	326,89	227,17
892	Świdziebnia	kujawsko-pomorskie	317,14	226,87
893	Kocierzew Południowy	łódzkie	300,11	226,15
894	Uście Gorlickie	małopolskie	204,14	225,93
895	Przystajń	śląskie	93,00	225,53
896	Szelków	mazowieckie	106,21	224,68
897	Dębowa Łąka	kujawsko-pomorskie	7,09	224,57
898	Potok Górny	lubelskie	258,18	224,22
899	Brochów	mazowieckie	31,64	224,18
900	Strzeleczy	opolskie	205,88	223,96
901	Strawczyn	świętokrzyskie	-31,12	223,51
902	Szczawin Kościelny	mazowieckie	247,42	223,15
903	Wadowice Górne	podkarpackie	180,07	223,13
904	Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	266,22	223,09
905	Pacyna	mazowieckie	165,48	222,99
906	Filipów	podlaskie	434,05	222,81
907	Firlej	lubelskie	171,63	222,32
908	Lubanie	kujawsko-pomorskie	274,63	222,14
909	Wiązownica	podkarpackie	210,54	221,73
910	Słopnice	małopolskie	152,33	221,62
911	Świerżno	zachodniopomorskie	492,28	221,56
912	Bliżyn	świętokrzyskie	304,29	221,17
913	Czastary	łódzkie	165,65	220,88
914	Sośno	kujawsko-pomorskie	201,91	220,76
915	Kęsowo	kujawsko-pomorskie	270,30	220,69
916	Wierzchnas	łódzkie	234,86	220,68
917	Chynów	mazowieckie	292,65	220,62
918	Kozłowo	warmińsko-mazurskie	159,74	220,53
919	Wierzbn	mazowieckie	233,22	220,14
920	Dębowa Kłoda	lubelskie	300,15	219,56
921	Kotlin	wielkopolskie	190,56	219,51
922	Policzna	mazowieckie	90,36	219,48
923	Waganiec	kujawsko-pomorskie	95,95	219,29
924	Żyraków	podkarpackie	426,76	218,93
925	Jedlińsk	mazowieckie	223,65	218,67
926	Wietrzychowice	małopolskie	189,61	218,54
927	Michów	lubelskie	-107,01	218,32
928	Rzeczyca	łódzkie	228,86	217,59
929	Borzechów	lubelskie	261,00	216,42

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
930	Ropa	małopolskie	330,76	216,35
931	Dragacz	kujawsko-pomorskie	66,28	215,87
932	Koczała	pomorskie	680,71	213,68
933	Nowa Wieś Lęborska	pomorskie	235,65	213,5
934	Jeżów	łódzkie	259,10	213,14
935	Klimontów	świętokrzyskie	273,36	213,14
936	Ruda Maleniecka	świętokrzyskie	320,70	212,95
937	Główczyce	pomorskie	284,87	212,91
938	Ujsoły	śląskie	156,08	212,11
939	Płoskinia	warmińsko-mazurskie	368,29	212,07
940	Sobków	świętokrzyskie	327,24	211,96
941	Luzino	pomorskie	492,32	211,71
942	Nowy Kawęczyn	łódzkie	320,30	211,64
943	Lgota Wielka	łódzkie	228,03	211,58
944	Przesmyki	mazowieckie	226,02	211,4
945	Kuślin	wielkopolskie	229,17	211,11
946	Dobrcz	kujawsko-pomorskie	156,95	211,08
947	Medyka	podkarpackie	323,67	210,69
948	Będzino	zachodniopomorskie	343,56	210,57
949	Gorlice	małopolskie	204,49	210,16
950	Krośnice	dolnośląskie	252,57	209,95
951	Budziszewice	łódzkie	189,36	209,89
952	Czarnków	wielkopolskie	62,20	209,77
953	Stanin	lubelskie	312,70	209,62
954	Wieprz	małopolskie	177,35	209,28
955	Krypno	podlaskie	73,94	209,08
956	Kiwity	warmińsko-mazurskie	410,71	208,09
957	Łąck	mazowieckie	298,40	207,24
958	Gardeja	pomorskie	112,68	207,13
959	Spytkowice	małopolskie	224,45	206,89
960	Gromnik	małopolskie	257,76	206,65
961	Paprotnia	mazowieckie	51,32	206,03
962	Łabunie	lubelskie	242,75	205,99
963	Ruda-Huta	lubelskie	269,72	205,94
964	Sierszewice	wielkopolskie	305,55	205,6
965	Moszczenica	łódzkie	246,26	205,5
966	Kąkolewnica Wschodnia	lubelskie	221,14	204,69
967	Wiżajny	podlaskie	284,30	204,58
968	Rościszewo	mazowieckie	145,30	204,56
969	Gawłuszowice	podkarpackie	245,40	204,4
970	Gzy	mazowieckie	282,05	204,29
971	Męcinka	dolnośląskie	119,10	203,53
972	Tuczna	lubelskie	280,91	203,31
973	Troszyn	mazowieckie	301,76	202,77
974	Chłopice	podkarpackie	316,41	202,47
975	Wierzbica	mazowieckie	121,13	202,32
976	Giby	podlaskie	120,23	201,99
977	Kamionka Wielka	małopolskie	120,95	201,82
978	Andrzejewo	mazowieckie	300,84	201,58

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
979	Czernikowo	kujawsko-pomorskie	55,15	201,14
980	Markusy	warmińsko-mazurskie	177,77	201,14
981	Ulan-Majorat	lubelskie	75,94	200,86
982	Miedziana Góra	świętokrzyskie	181,09	200,77
983	Świnice Warckie	łódzkie	463,29	200,51
984	Lipinki	małopolskie	169,62	200,46
985	Jabłoń	lubelskie	243,83	200,08
986	Miejsce Piastowe	podkarpackie	273,98	199,7
987	Domaszowice	opolskie	132,64	198,84
988	Duszniki	wielkopolskie	47,47	198,82
989	Wręczyca Wielka	śląskie	268,17	198,67
990	Osina	zachodniopomorskie	160,21	198,56
991	Białaczów	łódzkie	155,12	197,92
992	Stryków	małopolskie	183,55	197,9
993	Jaświły	podlaskie	329,80	197,47
994	Łomazy	lubelskie	250,24	197,33
995	Biała	łódzkie	272,99	197,1
996	Bodzanów	mazowieckie	277,43	196,98
997	Złotoryja	dolnośląskie	423,13	196,96
998	Zbuczyn	mazowieckie	108,11	196,96
999	Babice	małopolskie	174,98	196,62
1000	Niechanowo	wielkopolskie	417,82	196,46
1001	Sulików	dolnośląskie	168,88	196,14
1002	Góra Świętej Małgorzaty	łódzkie	374,59	195,92
1003	Bierzwnik	zachodniopomorskie	40,46	195,59
1004	Jeżowe	podkarpackie	223,79	195,52
1005	Sędziejowice	łódzkie	108,96	195,49
1006	Wińsko	dolnośląskie	74,96	195,4
1007	Kowala	mazowieckie	270,13	195,18
1008	Radzanowo	mazowieckie	20,45	195,14
1009	Słupia	łódzkie	-683,40	195,12
1010	Rojewo	kujawsko-pomorskie	204,14	194,91
1011	Irządze	śląskie	313,71	194,78
1012	Niedźwiedź	małopolskie	151,88	194,77
1013	Polanka Wielka	małopolskie	144,23	194,74
1014	Łubianka	kujawsko-pomorskie	66,61	194,6
1015	Leśniowice	lubelskie	281,10	193,82
1016	Odrzywół	mazowieckie	143,25	193,33
1017	Czarny Bór	dolnośląskie	-793,70	193,13
1018	Kowale Oleckie	warmińsko-mazurskie	170,94	192,84
1019	Białopole	lubelskie	169,12	192,36
1020	Dąbrowa Zielona	śląskie	-533,06	192,33
1021	Czudec	podkarpackie	216,13	192,32
1022	Trzebiel	lubuskie	34,30	191,4
1023	Warnice	zachodniopomorskie	263,00	191,12
1024	Szczytniki	wielkopolskie	168,48	190,19
1025	Człuchów	pomorskie	309,88	190,09
1026	Bojszowy	śląskie	264,50	189,93
1027	Raków	świętokrzyskie	234,61	189,78

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1028	Grabów	łódzkie	271,39	189,72
1029	Słupia (Konecka)	świętokrzyskie	250,22	189,03
1030	Łubnice	świętokrzyskie	172,83	188,43
1031	Gielniów	mazowieckie	229,26	188,29
1032	Wierzchowo	zachodniopomorskie	181,49	188,19
1033	Jakubów	mazowieckie	253,50	188,13
1034	Brzeźnica	lubuskie	206,11	188,07
1035	Kuczborok-Osada	mazowieckie	-236,27	187,5
1036	Kraśniczyn	lubelskie	266,81	187,46
1037	Poświętne	mazowieckie	302,97	187,35
1038	Siemno	mazowieckie	333,46	187,3
1039	Zduny	łódzkie	223,32	186,27
1040	Mysłakowice	dolnośląskie	258,99	186,19
1041	Zatory	mazowieckie	253,31	186,11
1042	Wilczyn	wielkopolskie	21,74	185,95
1043	Grębków	mazowieckie	85,95	185,86
1044	Skierniewice	łódzkie	424,99	185,45
1045	Bodzechów	świętokrzyskie	273,25	184,89
1046	Lipce Reymontowskie	łódzkie	357,89	184,87
1047	Czarna	podkarpackie	219,80	184,62
1048	Sztabin	podlaskie	299,91	183,8
1049	Złota	świętokrzyskie	211,44	183,7
1050	Bartoszyce	warmińsko-mazurskie	288,03	183,48
1051	Hajnówka	podlaskie	272,83	183,25
1052	Polajewo	wielkopolskie	298,55	183,15
1053	Bogdaniec	lubuskie	147,79	182,94
1054	Tereszpol	lubelskie	199,36	182,78
1055	Słupia (Jędrzejowska)	świętokrzyskie	254,40	182,53
1056	Przyrów	śląskie	-14,00	182,36
1057	Lipowiec Kościelny	mazowieckie	230,97	182,22
1058	Tymbark	małopolskie	211,65	182,12
1059	Pawłosiów	podkarpackie	193,53	182,11
1060	Malanów	wielkopolskie	-35,34	181,92
1061	Sieradz	łódzkie	198,37	181,83
1062	Dubeninki	warmińsko-mazurskie	230,02	181,8
1063	Dąbrowa	opolskie	169,39	181,11
1064	Cisek	opolskie	258,56	180,95
1065	Platerów	mazowieckie	266,50	180,91
1066	Lubartów	lubelskie	146,63	180,33
1067	Ilów	mazowieckie	175,74	179,66
1068	Chodel	lubelskie	183,13	179,33
1069	Skarżysko Kościelne	świętokrzyskie	219,00	178,18
1070	Łaskarzew	mazowieckie	139,08	178,15
1071	Kochanowice	śląskie	192,82	177,32
1072	Jasło	podkarpackie	125,01	177,3
1073	Kraśnik	lubelskie	217,99	177,04
1074	Tarnowiec	podkarpackie	-58,31	176,88
1075	Ręczno	łódzkie	85,94	176,86
1076	Wodny	mazowieckie	199,33	176,83

NADWYŻKA OPERACYJNA

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1077	Orońsko	mazowieckie	201,08	176,58
1078	Jasieniec	mazowieckie	192,82	176,56
1079	Paszowice	dolnośląskie	366,86	176,37
1080	Kaźmierz	wielkopolskie	27,67	176,36
1081	Kolczygłowy	pomorskie	77,59	176,28
1082	Sadowie	świętokrzyskie	346,96	176,04
1083	Miączyn	lubelskie	92,58	175,78
1084	Rząśnik	mazowieckie	203,96	175,7
1085	Siemysł	zachodniopomorskie	84,19	175,66
1086	Żmudź	lubelskie	213,69	175,59
1087	Krzywda	lubelskie	201,26	175,51
1088	Miastków Kościelny	mazowieckie	89,56	175,15
1089	Krotoszyce	dolnośląskie	199,89	174,72
1090	Konstantynów	lubelskie	119,72	174,62
1091	Mrażowo	warmińsko-mazurskie	215,36	173,98
1092	Borzęcin	małopolskie	192,28	173,33
1093	Biskupiec	warmińsko-mazurskie	200,76	173,25
1094	Nowe Miasto nad Wartą	wielkopolskie	234,16	172,12
1095	Goraj	lubelskie	81,02	172,11
1096	Dominowo	wielkopolskie	-5,16	171,98
1097	Grodziczno	warmińsko-mazurskie	94,54	171,42
1098	Książki	kujawsko-pomorskie	330,26	171,19
1099	Brody	świętokrzyskie	123,99	171
1100	Komańcza	podkarpackie	158,02	170,28
1101	Fajslawice	lubelskie	160,76	170,03
1102	Dobroszyce	dolnośląskie	196,02	169,38
1103	Unisław	kujawsko-pomorskie	182,86	169,02
1104	Wierzchosławice	małopolskie	314,60	168,52
1105	Izbicko	opolskie	228,82	168,16
1106	Wodzisław	świętokrzyskie	62,90	167,56
1107	Tarłów	świętokrzyskie	274,35	167,25
1108	Cieplowody	dolnośląskie	396,62	167,17
1109	Skołyszyn	podkarpackie	-13,28	167,11
1110	Gąsawa	kujawsko-pomorskie	174,14	166,83
1111	Cielądz	łódzkie	194,16	166,21
1112	Radzanów	mazowieckie	254,62	166
1113	Raławice	małopolskie	116,60	165,89
1114	Horodło	lubelskie	141,17	165,83
1115	Osiek	małopolskie	195,22	165,76
1116	Łopiennik Górny	lubelskie	144,49	165,59
1117	Skórzec	mazowieckie	285,63	165,34
1118	Podedwórze	lubelskie	185,40	164,84
1119	Milanów	lubelskie	153,10	164,49
1120	Miłówka	śląskie	76,13	164,34
1121	Radowo Małe	zachodniopomorskie	198,53	163,76
1122	Kielczygłów	łódzkie	386,36	163,7
1123	Poświętne	łódzkie	403,41	162,76
1124	Ceranów	mazowieckie	121,77	162,4
1125	Dynów	podkarpackie	120,97	162,06

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1126	Raba Wyżna	małopolskie	180,57	162,03
1127	Łonów	świętokrzyskie	142,56	162
1128	Łubowo	wielkopolskie	33,95	161,9
1129	Dobra	małopolskie	199,31	161,57
1130	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	95,43	161,33
1131	Czyże	podlaskie	247,88	159,58
1132	Obrazów	świętokrzyskie	264,04	159,55
1133	Zwierzyn	lubuskie	210,35	159,09
1134	Bielawy	łódzkie	235,24	159,03
1135	Nowogródek Pomorski	zachodniopomorskie	99,57	158,99
1136	Trzebieszów	lubelskie	278,51	158,94
1137	Rybno	warmińsko-mazurskie	261,03	158,84
1138	Nozdrzec	podkarpackie	244,97	158,8
1139	Wilków	lubelskie	169,22	158,48
1140	Zaluski	mazowieckie	280,68	158,46
1141	Nowa Brzeźnica	łódzkie	-14,25	158,45
1142	Brudzeń Duży	mazowieckie	102,05	158,45
1143	Potęgowo	pomorskie	319,89	158,36
1144	Dobrzeń Wielki	opolskie	603,58	157,72
1145	Osieczna	pomorskie	249,74	157,32
1146	Łwkowa	małopolskie	94,55	157,17
1147	Rytwiany	świętokrzyskie	122,27	156,27
1148	Witonia	łódzkie	323,67	156,03
1149	Olszewo-Borki	mazowieckie	205,72	155,52
1150	Grabowiec	lubelskie	151,99	155,28
1151	Wojcieszków	lubelskie	179,94	155,18
1152	Kolsko	lubuskie	-114,68	155,1
1153	Nowe Miasto	mazowieckie	189,03	154,76
1154	Tarnów Opolski	opolskie	64,23	154,08
1155	Domaniów	dolnośląskie	105,68	153,45
1156	Trzcianne	podlaskie	328,69	153,36
1157	Grajewo	podlaskie	224,65	153,1
1158	Mierzgęlice	śląskie	26,36	152,51
1159	Przybiernów	zachodniopomorskie	-88,68	151,84
1160	Zembrzyce	małopolskie	188,01	151,79
1161	Osiek Jasielski	podkarpackie	118,76	151,61
1162	Ślaboszów	małopolskie	319,23	151,59
1163	Gościeradów	lubelskie	5,28	151,45
1164	Sadkowie	łódzkie	96,04	151,3
1165	Stary Brus	lubelskie	20,19	150,58
1166	Izbica	lubelskie	124,47	150,3
1167	Bielice	zachodniopomorskie	26,41	150,11
1168	Świdwin	zachodniopomorskie	59,24	150,09
1169	Rożwienica	podkarpackie	130,06	149,09
1170	Ślawoborze	zachodniopomorskie	158,01	148,58
1171	Radzyń Podlaski	lubelskie	179,34	147,62
1172	Sypniewo	mazowieckie	234,76	147,61
1173	Werbkowice	lubelskie	-21,99	147,52
1174	Gródek	podlaskie	103,95	146,99

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1175	Grodzisk	podlaskie	132,51	146,9
1176	Dębe Wielkie	mazowieckie	174,66	146,82
1177	Tarnów	małopolskie	-2,80	146,74
1178	Mściwojów	dolnośląskie	-216,09	146,65
1179	Stężyca	lubelskie	299,45	146,45
1180	Łęki Szlacheckie	łódzkie	126,56	145,76
1181	Krzynowłoga Mała	mazowieckie	215,50	145,61
1182	Raciążek	kujawsko-pomorskie	-85,38	145,5
1183	Cieszków	dolnośląskie	345,54	145,44
1184	Czarnocin	łódzkie	215,37	145,17
1185	Skrwilno	kujawsko-pomorskie	120,13	145,13
1186	Przygodzice	wielkopolskie	132,95	145,1
1187	Przeworno	dolnośląskie	233,13	145,06
1188	Jawornik Polski	podkarpackie	-193,43	145,06
1189	Damnica	pomorskie	36,29	144,76
1190	Charsznica	małopolskie	233,93	144,45
1191	Lipnica Wielka	małopolskie	116,97	143,96
1192	Wyrzyki	lubelskie	47,64	143,9
1193	Żytno	łódzkie	295,97	143,37
1194	Trzeszczany	lubelskie	200,69	143,3
1195	Nowy Duninów	mazowieckie	0,67	143,11
1196	Brenna	śląskie	95,44	142,73
1197	Trzcinica	wielkopolskie	-102,12	142,61
1198	Książ Wielki	małopolskie	53,16	142,4
1199	Studzienice	pomorskie	199,14	142,26
1200	Lesznowola	mazowieckie	221,15	142,14
1201	Laskowa	małopolskie	161,20	141,95
1202	Mniszków	łódzkie	246,55	141,85
1203	Mędrzechów	małopolskie	209,48	141,54
1204	Kamiennik	opolskie	194,20	141,54
1205	Aleksandrów	łódzkie	-193,15	141,05
1206	Radgoszcz	małopolskie	135,11	140,96
1207	Sławno	łódzkie	138,15	140,31
1208	Łękawica	śląskie	95,39	140,11
1209	Sorkwity	warmińsko-mazurskie	114,96	139,85
1210	Szudziałowo	podlaskie	-105,15	139,81
1211	Łącko	małopolskie	68,41	139,78
1212	Chełmno	kujawsko-pomorskie	-0,49	138,96
1213	Lubień	małopolskie	151,94	138,69
1214	Komprachcice	opolskie	240,40	138,53
1215	Wąsewo	mazowieckie	39,87	138,46
1216	Sulęczyno	pomorskie	135,99	137,89
1217	Mirów	mazowieckie	160,15	137,79
1218	Biłgoraj	lubelskie	168,09	137,48
1219	Dąbie	lubuskie	144,52	137,3
1220	Stryszawa	małopolskie	133,07	136,34
1221	Młodzieszyn	mazowieckie	5,61	136,26
1222	Boleszkowice	zachodniopomorskie	-226,73	133,59
1223	Sierpc	mazowieckie	232,30	133,09

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017–2019
1224	Korycin	podlaskie	715,83	132,9
1225	Niemce	lubelskie	210,35	132,77
1226	Wojciechów	lubelskie	-19,11	132,51
1227	Lubrza	opolskie	-144,99	132,16
1228	Kamień	lubelskie	162,23	132,06
1229	Nowinka	podlaskie	224,06	132,01
1230	Drwinia	małopolskie	92,65	131,34
1231	Wieniawa	mazowieckie	152,50	131,31
1232	Mała Wieś	mazowieckie	126,83	131,1
1233	Walim	dolnośląskie	131,12	131,04
1234	Radziemice	małopolskie	72,77	130,89
1235	Kodeń	lubelskie	91,38	130,53
1236	Platerówka	dolnośląskie	-1,36	129,74
1237	Kowal	kujawsko-pomorskie	154,21	129,66
1238	Chojnów	dolnośląskie	217,83	129,47
1239	Milejczyce	podlaskie	0,71	129,23
1240	Wilczyce	świętokrzyskie	380,92	128,97
1241	Kluczewsko	świętokrzyskie	191,73	128,88
1242	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	211,68	128,45
1243	Bieliny	świętokrzyskie	161,28	127,8
1244	Ostrówek	łódzkie	279,84	127,43
1245	Gilowice	śląskie	185,29	127,06
1246	Uścimów	lubelskie	52,45	127
1247	Lasowice Wielkie	opolskie	9,51	126,88
1248	Lichnowy	pomorskie	173,85	126,3
1249	Purda	warmińsko-mazurskie	286,70	125,23
1250	Spytkowice	małopolskie	237,28	124,71
1251	Łubnice	łódzkie	40,73	123,25
1252	Zakrzewo	kujawsko-pomorskie	69,40	122,79
1253	Czarny Dunajec	małopolskie	228,57	122,43
1254	Zbójno	kujawsko-pomorskie	120,74	122,41
1255	Grzegorzew	wielkopolskie	52,10	121,98
1256	Borowa	podkarpackie	91,17	121,7
1257	Kłomnice	śląskie	11,12	120,55
1258	Stężyca	pomorskie	-35,33	120,47
1259	Ślemień	śląskie	142,25	120,19
1260	Konopiska	śląskie	-5,97	120,02
1261	Siekierzyn	dolnośląskie	284,63	119,87
1262	Bobrowniki	kujawsko-pomorskie	169,53	119,8
1263	Dwikozy	świętokrzyskie	153,16	119,64
1264	Bełchatów	łódzkie	188,67	119,53
1265	Karczmiska	lubelskie	321,07	119,51
1266	Brojce	zachodniopomorskie	154,21	119,03
1267	Łososina Dolna	małopolskie	115,90	118,22
1268	Czernichów	śląskie	89,65	117,36
1269	Kalinowo	warmińsko-mazurskie	162,98	116,89
1270	Bolesław	małopolskie	156,45	116,8
1271	Olszanka	opolskie	-3,20	116,34
1272	Miasteczko Krajeńskie	wielkopolskie	-64,07	116,2

NADWYŻKA OPERACYJNA

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
1273	Gozdowo	mazowieckie	289,35	116,08
1274	Słońsk	lubuskie	-45,66	115,74
1275	Banie	zachodniopomorskie	9,72	115,07
1276	Rytko	małopolskie	209,96	114,22
1277	Długosiodło	mazowieckie	174,08	114,09
1278	Starożreby	mazowieckie	84,75	114,05
1279	Brzeziny	wielkopolskie	61,21	113,69
1280	Damasławek	wielkopolskie	103,74	113,32
1281	Mieleszyn	wielkopolskie	-2,97	113,14
1282	Żołyń	podkarpackie	18,84	112,93
1283	Bogoria	świętokrzyskie	279,37	112,73
1284	Niegosławice	lubuskie	-462,60	112,22
1285	Janów	śląskie	32,12	112,14
1286	Tuczepy	świętokrzyskie	173,37	111,8
1287	Świerklaniec	śląskie	131,08	111,5
1288	Gronowo Elbląskie	warmińsko-mazurskie	87,09	111,42
1289	Chlewiska	mazowieckie	101,96	111,39
1290	Ojrzeń	mazowieckie	51,68	111,24
1291	Lyski	śląskie	127,08	110,89
1292	Wymiarki	lubuskie	-358,30	110,57
1293	Łapanów	małopolskie	328,76	110,53
1294	Dmosin	łódzkie	-129,12	109,92
1295	Trzebielino	pomorskie	-111,84	109,13
1296	Lipnica Murowana	małopolskie	68,63	107,95
1297	Kondratowice	dolnośląskie	49,07	107,65
1298	Olesno	małopolskie	101,09	106,28
1299	Karsin	pomorskie	227,68	105,77
1300	Janowice Wielkie	dolnośląskie	142,71	104,48
1301	Solec nad Wisłą	mazowieckie	160,42	103,7
1302	Szastarka	lubelskie	155,82	103,42
1303	Czermin	podkarpackie	183,16	103,26
1304	Dębowiec	podkarpackie	-41,94	103,22
1305	Joniec	mazowieckie	146,52	102,82
1306	Wierzbiniek	wielkopolskie	147,92	102,42
1307	Obrowo	kujawsko-pomorskie	78,42	102,36
1308	Chrzanów	lubelskie	171,95	102,31
1309	Godkowo	warmińsko-mazurskie	51,24	101,44
1310	Sękowa	małopolskie	30,43	101,01
1311	Wielgie	kujawsko-pomorskie	38,42	100,93
1312	Parzęczew	łódzkie	17,00	99,96
1313	Rudnik	lubelskie	58,24	98,6
1314	Trzebiechów	lubuskie	371,92	98,25
1315	Wisznice	lubelskie	322,29	98,11
1316	Radzanów	mazowieckie	92,45	97,38
1317	Dobryzycze	łódzkie	14,38	95,38
1318	Bytnica	lubuskie	290,55	95,23
1319	Cewice	pomorskie	143,37	94,45
1320	Stara Kiszewa	pomorskie	10,25	94,18
1321	Pcim	małopolskie	33,11	93,84

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
1322	Żółkiewka	lubelskie	172,26	93,44
1323	Zarszyn	podkarpackie	186,06	93,41
1324	Burzenin	łódzkie	181,70	92,23
1325	Godziszów	lubelskie	-8,69	91,02
1326	Nagłowice	świętokrzyskie	216,76	90,42
1327	Czarna Dąbrówka	pomorskie	264,19	89,84
1328	Wicko	pomorskie	-482,07	89,7
1329	Mokrsko	łódzkie	167,49	89,01
1330	Strzelce Wielkie	łódzkie	76,65	88,74
1331	Czernichów	małopolskie	72,62	88,34
1332	Liszki	małopolskie	350,60	88,26
1333	Porąbka	śląskie	78,55	87,94
1334	Pakosław	wielkopolskie	146,60	87,88
1335	Skulsk	wielkopolskie	35,55	87,39
1336	Hrubieszów	lubelskie	-55,41	86,74
1337	Santok	lubuskie	-251,43	86,58
1338	Biskupice	małopolskie	253,92	86,52
1339	Radomyśl nad Sanem	podkarpackie	42,65	86
1340	Opatów	śląskie	70,04	85,17
1341	Jarczów	lubelskie	-42,04	85,15
1342	Łambinowice	opolskie	59,93	84,7
1343	Drawsko	wielkopolskie	-50,08	84,23
1344	Grabowo	podlaskie	340,77	83,02
1345	Lubicz	kujawsko-pomorskie	-285,98	81,94
1346	Czeremcha	podlaskie	-86,65	81,5
1347	Wapno	wielkopolskie	232,48	81,18
1348	Drużbice	łódzkie	154,43	80,22
1349	Borki	lubelskie	28,95	79,8
1350	Jastrząb	mazowieckie	32,39	78,59
1351	Bulkowo	mazowieckie	77,97	78,41
1352	Lisków	wielkopolskie	9,22	77,65
1353	Stary Dziergoń	pomorskie	130,40	77,6
1354	Czemieniki	lubelskie	235,86	77,41
1355	Gródek nad Dunajcem	małopolskie	-82,27	77,05
1356	Mircze	lubelskie	115,84	76,58
1357	Kłodzko	dolnośląskie	-46,31	76,09
1358	Będków	łódzkie	165,07	75,98
1359	Łanięta	łódzkie	296,11	75,87
1360	Krzymów	wielkopolskie	72,97	75,24
1361	Milejów	lubelskie	148,49	74,54
1362	Włodawa	lubelskie	61,12	73,99
1363	Rzezawa	małopolskie	94,07	73,43
1364	Tokarnia	małopolskie	97,51	72,83
1365	Szczutowo	mazowieckie	271,73	72,69
1366	Piekoszów	świętokrzyskie	-52,07	72,64
1367	Wielopole Skrzyńskie	podkarpackie	-245,87	70,2
1368	Siemiątkowo	mazowieckie	-48,24	70,13
1369	Sławatycze	lubelskie	-23,92	69,77
1370	Gnojno	świętokrzyskie	359,89	68,89

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
1371	Skomlin	łódzkie	163,45	68,65
1372	Sochocin	mazowieckie	129,16	67,86
1373	Świercze	mazowieckie	159,23	67,38
1374	Stary Zamość	lubelskie	79,23	67,36
1375	Lisia Góra	małopolskie	99,47	67,08
1376	Skrzyszów	małopolskie	173,11	66,6
1377	Radomin	kujawsko-pomorskie	-18,82	66,57
1378	Wilczęta	warmińsko-mazurskie	87,75	66,16
1379	Nielisz	lubelskie	5,82	64,3
1380	Tomice	małopolskie	-17,02	64,27
1381	Kłaj	małopolskie	35,02	63,99
1382	Mucharz	małopolskie	23,59	63,48
1383	Łużna	małopolskie	4,53	63,27
1384	Konopnica	łódzkie	139,00	60,72
1385	Ostrówek	lubelskie	141,75	59,43
1386	Godzianów	łódzkie	133,70	59,31
1387	Przewóz	lubuskie	141,89	58,61
1388	Zarzecze	podkarpackie	69,44	57,69
1389	Wądroże Wielkie	dolnośląskie	191,81	57,66
1390	Kikół	kujawsko-pomorskie	157,39	57,59
1391	Zakrzówek	lubelskie	-52,08	57,47
1392	Chmielno	pomorskie	-1,00	57,07
1393	Radków	świętokrzyskie	128,15	56,23
1394	Komarów-Osada	lubelskie	84,27	55,52
1395	Kobiełe Wielkie	łódzkie	53,69	55,5
1396	Gomunice	łódzkie	111,29	55,12
1397	Lubasz	wielkopolskie	114,99	54,59
1398	Miłoradz	pomorskie	58,83	54,33
1399	Pakosławice	opolskie	184,16	54,22
1400	Rzepiennik Strzyżewski	małopolskie	171,09	52,76
1401	Huszęw	mazowieckie	68,65	52,63
1402	Rozprza	łódzkie	83,34	52,44
1403	Golub-Dobrzyń	kujawsko-pomorskie	75,77	51,95
1404	Sadowne	mazowieckie	-35,32	51,28
1405	Wielgomłyn	łódzkie	97,12	50,97
1406	Horyniec-Zdrój	podkarpackie	223,50	50,75
1407	Bojadła	lubuskie	-48,95	50,24
1408	Potok Wielki	lubelskie	48,68	50,13
1409	Maszewo	lubuskie	-232,63	50,03
1410	Gać	podkarpackie	269,30	48,67
1411	Zgorzelec	dolnośląskie	-63,99	48,44
1412	Trzydnik Duży	lubelskie	125,99	47,88
1413	Krasne	mazowieckie	128,66	47,3
1414	Ryjewo	pomorskie	127,05	46,75
1415	Świątajno	warmińsko-mazurskie	-38,52	46,66
1416	Mały Płock	podlaskie	83,47	45,41
1417	Rajcza	śląskie	82,92	45,39
1418	Regnów	łódzkie	150,27	45,17
1419	Przerośl	podlaskie	-368,99	43,45

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
1420	Linia	pomorskie	56,07	41,37
1421	Hyżne	podkarpackie	-294,16	41
1422	Grudusk	mazowieckie	88,94	40,23
1423	Piecki	warmińsko-mazurskie	-30,64	39,42
1424	Uchanie	lubelskie	57,44	38,93
1425	Ruja	dolnośląskie	54,32	37,7
1426	Nur	mazowieckie	-246,53	36,12
1427	Czermin	wielkopolskie	63,51	34,94
1428	Stoszowice	dolnośląskie	-301,54	34,28
1429	Błędów	mazowieckie	75,94	33,55
1430	Gidle	łódzkie	55,61	33,16
1431	Krupski Młyn	śląskie	215,11	32,35
1432	Morzyszczyn	pomorskie	49,98	31,53
1433	Aleksandrów Kujawski	kujawsko-pomorskie	164,95	31,51
1434	Sułów	lubelskie	78,66	31,17
1435	Przodkowo	pomorskie	161,20	29,12
1436	Dębno	małopolskie	-56,80	27,61
1437	Janowiec	lubelskie	-152,33	25,56
1438	Marianowo	zachodniopomorskie	-186,28	24,45
1439	Sosnówka	lubelskie	166,74	22,3
1440	Turośl	podlaskie	240,76	21,84
1441	Rymań	zachodniopomorskie	-175,90	21,5
1442	Stary Targ	pomorskie	92,14	19,94
1443	Niegowa	śląskie	91,86	19,56
1444	Kwidzyn	pomorskie	128,17	19,12
1445	Raciechowice	małopolskie	7,09	17,32
1446	Harasiuki	podkarpackie	-276,05	17,01
1447	Poronin	małopolskie	54,02	14,98
1448	Lelkowo	warmińsko-mazurskie	57,80	14,1
1449	Pielgrzymka	dolnośląskie	-240,28	13,28
1450	Lipka	wielkopolskie	-125,62	11,64
1451	Kolno	warmińsko-mazurskie	115,35	11,37
1452	Gręboszów	małopolskie	-58,99	10,47
1453	Rąbino	zachodniopomorskie	16,63	7,59
1454	Smętowo Graniczne	pomorskie	55,09	7,29
1455	Nowy Żmigród	podkarpackie	30,88	6,11
1456	Pomiechówek	mazowieckie	116,39	5,25
1457	Jodłowa	podkarpackie	-260,83	4,8
1458	Stoczek	mazowieckie	80,19	4,77
1459	Zawidz	mazowieckie	-59,84	3,93
1460	Ciechocin	kujawsko-pomorskie	76,29	3,83
1461	Brzyska	podkarpackie	-122,09	3,75
1462	Nowe Ostrowy	łódzkie	-112,86	2,77
1463	Srokowo	warmińsko-mazurskie	473,31	1,57
1464	Leśna Podlaska	lubelskie	246,63	-0,41
1465	Stara Kamienica	dolnośląskie	39,88	-0,8
1466	Dobromierz	dolnośląskie	-428,17	-2,29
1467	Szypłiszki	podlaskie	-349,39	-2,74
1468	Lniano	kujawsko-pomorskie	122,35	-3,16

NADWYŻKA OPERACYJNA

GMINY WIEJSKIE

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
1469	Trzciana	małopolskie	-305,94	-4,48
1470	Chodów	wielkopolskie	-304,11	-6,73
1471	Stara Dąbrowa	zachodniopomorskie	-403,78	-7,77
1472	Rychtal	wielkopolskie	91,03	-10,86
1473	Mietków	dolnośląskie	54,67	-11,42
1474	Ceków-Kolonia	wielkopolskie	-99,79	-15,55
1475	Rozogi	warmińsko-mazurskie	-19,80	-16,73
1476	Dąbrówka	mazowieckie	-138,22	-18,65
1477	Wiśniowa	podkarpackie	-193,43	-18,88
1478	Batorz	lubelskie	-9,45	-19,62
1479	Pokrzywnica	mazowieckie	4,42	-20,73
1480	Sawin	lubelskie	89,35	-25,23
1481	Pleśna	małopolskie	-226,82	-25,46
1482	Kamienica Polska	śląskie	-15,79	-26,42
1483	Kołaki Kościelne	podlaskie	-420,95	-27,44
1484	Gnojnik	małopolskie	-155,94	-28,57
1485	Wydminy	warmińsko-mazurskie	-99,54	-33,39
1486	Świątki	warmińsko-mazurskie	-33,38	-34,46
1487	Cekcyn	kujawsko-pomorskie	-919,97	-36,28
1488	Rudka	podlaskie	-369,77	-38,24
1489	Potworów	mazowieckie	-16,54	-38,8
1490	Płaska	podlaskie	164,02	-39,57
1491	Przelewice	zachodniopomorskie	-67,36	-40,49
1492	Żegocina	małopolskie	-294,35	-42,09
1493	Czernice Borowe	mazowieckie	-165,40	-51,47
1494	Janowo	warmińsko-mazurskie	30,34	-53,56
1495	Dąbrówno	warmińsko-mazurskie	15,60	-55,94
1496	Popielów	opolskie	-43,82	-57,3
1497	Markuszów	lubelskie	-84,12	-68,15
1498	Obsza	lubelskie	-12,15	-68,16
1499	Zblewo	pomorskie	98,60	-68,76
1500	Łączna	świętokrzyskie	-54,88	-69,16
1501	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	-201,63	-77,18
1502	Bałtów	świętokrzyskie	-174,42	-84,24
1503	Miłki	warmińsko-mazurskie	106,04	-95,41
1504	Łądek	wielkopolskie	110,96	-96,25
1505	Budry	warmińsko-mazurskie	107,01	-97,09
1506	Wierzbica	lubelskie	-395,27	-97,43
1507	Suchy Dąb	pomorskie	-416,18	-103,69
1508	Mochowo	mazowieckie	103,80	-126,73
1509	Gaworzyce	dolnośląskie	-374,52	-130,9
1510	Fryszak	podkarpackie	-651,47	-135,44
1511	Szerzyny	podkarpackie	-475,39	-138,41
1512	Nowy Dwór	podlaskie	90,71	-146,6
1513	Czarna	podkarpackie	-722,47	-163,06
1514	Kotla	dolnośląskie	-349,28	-166,11
1515	Klwów	mazowieckie	-311,14	-167,59
1516	Tarnówka	wielkopolskie	-516,75	-175,24
1517	Branice	opolskie	-161,97	-180,22

Lp.	Gmina	Województwo	Nadwyżka operacyjna netto per capita 2019	Średnia nadwyżka operacyjna netto per capita 2017-2019
1518	Jodłownik	małopolskie	-822,36	-198,66
1519	Piszczac	lubelskie	-234,07	-220,05
1520	Olszanka	mazowieckie	-814,48	-225,23
1521	Grunwald	warmińsko-mazurskie	-172,02	-233,54
1522	Fredropol	podkarpackie	-931,45	-249,97
1523	Barciany	warmińsko-mazurskie	-749,41	-257,64
1524	Bukowsko	podkarpackie	-946,45	-258,07
1525	Gietrzwałd	warmińsko-mazurskie	-804,77	-281,54
1526	Pęcław	dolnośląskie	126,59	-290,62
1527	Brody	lubuskie	-469,23	-292,57
1528	Poraj	śląskie	180,89	-312,57
1529	Biszczka	lubelskie	-386,72	-344,03
1530	Tuplice	lubuskie	-793,51	-373,2
1531	Rossosz	lubelskie	-421,02	-427,11
1532	Krempna	podkarpackie	-1046,78	-448,55
1533	Janów	podlaskie	-1245,52	-515,37
1534	Krzęcin	zachodniopomorskie	-448,25	-558,39
1535	Puńsk	podlaskie	-1482,03	-559,88
1536	Łukta	warmińsko-mazurskie	-2074,22	-656,13
1537	Podgórzyn	dolnośląskie	-2829,44	-783,06
	Ostrowice	zachodniopomorskie	gmina zlikwidowana	